

- KONEČNÁ VERZE -

**POKYN
PRO STANOVENÍ A VYMEZENÍ SILNĚ
OVLIVNĚNÝCH A UMĚLÝCH VODNÍCH
ÚTVARŮ**

**Pracovní skupina
pro společnou implementační strategii č. 2.2**

Tato konečná verze byla schválena na jednání vodních ředitelů ve dnech 21.- 22. listopadu 2002 v Kodani. Text projde jazykovou úpravou a před konečnou publikací bude úplnost tohoto dokumentu zkontrolována.

14. ledna 2003

Zpracování pokynu pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary bylo financováno následujícími organizacemi:

- Federální agenturou životního prostředí Německa (UBA);
- Fórem pro výzkum životního prostředí Skotska a Severního Irska (SNIFER);
- Agenturou životního prostředí Anglie a Walesu; a
- Direktorátem pro životní prostředí Evropské komise.

PŘEDMLUVA

Členské státy EU, Norsko a Evropská komise vypracovali společnou strategii na podporu implementace Směrnice 2000/60/EC ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (tzv. Rámcová směrnice o vodní politice). Hlavním cílem této strategie je umožnit promyšlenou a sladěnou implementaci Rámcové směrnice. Důraz je kladen na metodické otázky související s jednotným chápáním technických a vědeckých hledisek a dopadů Rámcové směrnice pro vodní politiku.

Jedním z hlavních krátkodobých cílů strategie je vypracování právně nezávazných a praktických pokynů k různým technickým otázkám Rámcové směrnice. Tyto dokumenty budou určeny odborníkům, kteří budou Rámcovou směrnicí přímo či nepřímo realizovat v jednotlivých povodích. Struktura, prezentace a terminologie je proto upravena tak, aby vyhovovala potřebám těchto odborníků. Tam, kde to bylo možné, jsme se vyhnuli formálním a striktně úředním formulacím.

V souvislosti s touto strategií byla v dubnu 2000 vytvořena neformální pracovní skupina věnující se problematice stanovení a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů podle Rámcové směrnice, která byla nazvána pracovní skupinou č. 2.2 pro HMWB. Za koordinaci pracovní skupiny, tvořené zástupci 12 členských států a Norska, ale i zástupci zainteresovaných skupin a omezeného počtu kandidátských zemí, a za její sekretariát, nesou odpovědnost Spojené království a Německo (společné předsednictvo).

Předkládaný dokument je výstupem této pracovní skupiny. Obsahuje hlavní výsledky činnosti a diskusí pracovní skupiny pro HMWB, které probíhaly od dubna 2000. Vychází ze 34 případových studií a z informací a zpětných vazeb od celé řady odborníků a zainteresovaných osob, které se podílely na procesu vytváření tohoto dokumentu formou schůzek, workshopů, konferencí nebo elektronické komunikace, aniž by je obsah tohoto dokumentu jakýmkoli způsobem zavazoval.

„My, ředitelé pro vodní politiku EU, Norska, Švýcarska a zemí usilujících o vstup do Evropské unie, jsme prostudovali a schválili tento dokument během naší neformální schůzky v Kodani za dánského předsednictví (21. - 22. listopadu 2002). Chtěli bychom poděkovat všem členům pracovní skupiny a zejména pak vedoucím skupiny, Martinu Marsdenovi (Skotská agentura ochrany životního prostředí, UK), Dr. Davidu Forrowovi (Agentura životního prostředí Anglie a Walesu, UK), Dr. Ulrichovi Irmerovi a Dr. Bettině Rechtenbergové (Umweltbundesamt, Německo), za vypracování tohoto velmi kvalitního dokumentu.

Jsme přesvědčeni, že tento i další podobné dokumenty vypracované na základě společné implementační strategie sehrají klíčovou roli v procesu implementace Rámcové směrnice o vodní politice.

Tento pokyn je *živoucím dokumentem*, který bude třeba neustále aktualizovat a zdokonalovat s tím, jak budou v jednotlivých zemích Evropské unie získávány zkušenosti z praktické realizace Rámcové směrnice. Přesto souhlasíme s tím, aby byl tento dokument ve své současné podobě zveřejněn a poskytnut širší veřejnosti jako základ pro pokračování v zavádění Rámcové směrnice do praxe.

Kromě toho vítáme ochotu mnoha dobrovolníků, kteří se zavázali vyzkoušet a ověřit v průběhu let 2003 a 2004 tento a další dokumenty v tzv. pilotních povodích v celé Evropě, aby bylo zaručeno jejich praktické provádění.

Zároveň se zavazujeme, že budeme tento dokument hodnotit, a v případě potřeby rozhodovat o jeho revizích, na základě praktických zkušeností po provedení pilotních testů a prvních zkušeností získaných v prvních fázích implementace.

Vodní ředitelé

OBSAH

0	STRUKTURA DOKUMENTU	11
1	IMPLEMENTACE SMĚRNICE: VÝCHOZÍ PŘEDPOKLADY.....	12
1.1	Prosinec 2000: mezník v historii vodní politiky	12
1.2	Rámcová směrnice: nové výzvy pro vodohospodářskou politiku EU.....	12
1.3	Co bylo pro podporu implementace uděláno.....	15
1.3.1	Květen 2001 – Švédsko: členské státy, Norsko a Evropská komise schválily Společnou implementační strategii	15
1.3.2	Pracovní skupina pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary	15
1.4	Úvod - účel dokumentu	18
2	SILNĚ OVLIVNĚNÉ A UMĚLÉ VODNÍ ÚTVARY V RÁMCOVÉ SMĚRNICI	21
2.1	Význam umělých a silně ovlivněných vodních útvarů při implementaci Rámcové směrnice	21
2.2	Vazby na ostatní pracovní skupiny Společné implementační strategie ..	26
3	KROKOVÝ PŘÍSTUP PRO STANOVENÍ A VYMEZENÍ SILNĚ OVLIVNĚNÝCH A UMĚLÝCH VODNÍCH ÚTVARŮ	29
4	KROKY VEDOUcí K PROVIZORNíMU VYMEZENí SILNĚ OVLIVNĚNÝCH A UMĚLÝCH VODNÍCH ÚTVARŮ.....	34
4.1	Úvod.....	34
4.2	Stanovení vodního útvaru (krok 1).....	34
4.3	Je vodní útvar umělý (krok 2)?.....	35
4.4	Screening (krok 3).....	36
4.5	Významné změny hydromorfologie (krok 4).....	36
4.6	Pravděpodobnost nedosažení dobrého ekologického stavu (krok 5).....	38
4.7	Jsou vlastnosti vodního útvaru podstatně změněny díky fyzickým změnám způsobeným lidskou činností (krok 6)? Provizorní stanovení silně ovlivněných vodních útvarů.....	40
5	ZKOUŠKY VEDOUcí K VYMEZENí SILNĚ OVLIVNĚNÝCH VODNÍCH ÚTVARŮ (kroky 7 – 9).....	45
5.1	Načasování určovacích testů.....	45
5.2	Určení je dobrovolné a opakované.....	45

5.3	Určovací testy	46
5.4	Určovací zkouška 4 (3) (a) (krok 7).....	48
5.4.1	Stanovení „nápravných opatření“ pro dosažení dobrého ekologického stavu (krok 7.1).....	48
5.4.2	Významné negativní dopady na specifikované druhy užívání (krok 7.2).....	49
5.4.3	Významné negativní dopady na širší okolí (krok 7.3)	51
5.4.4	Významné negativní dopady a načasování	52
5.5	Určovací test podle článku 4, odst. 3, písm. b) (krok 8).....	53
5.5.1	Určení „jiných prostředků“ pro dosažení prospěšných cílů (krok 8.1)	53
5.5.2	Posouzení „technické proveditelnosti jiných prostředků“ (krok 8.2).....	54
5.5.3	Posouzení, zda jiné prostředky“ představují lepší environmentální možnost (krok 8.3).....	54
5.5.4	Posouzení neúměrných nákladů „jiných prostředků“(krok 8.4)...	55
5.5.5	Umožní „jiné prostředky“ dosažení dobrého ekologického stavu? (krok 8.5)	56
5.5.6	„Jiné prostředky“ a načasování	57
5.6	Vymezení silně ovlivněných vodních útvarů v roce 2008 (krok 9).....	57
5.7	Pokyny týkající se metod pro použití určovacích testů 4 (3) (a) a (b) (pro kroky 7 a 8).....	57
5.7.1	Metody stanovení významných negativních dopadů (pro krok 7).....	59
5.7.2	Metody ohodnocení „jiných prostředků“ (krok 8).....	60
5.7.3	Konzultační mechanismy.....	61
5.8	Vymezení umělých vodních útvarů (krok 9).....	61
5.8.1	Je nutno vymežit všechny umělé vodní útvary?.....	61
5.8.2	Použití „určovacího testu 4 (3) (a)“	61
5.8.3	Použití testu podle článku 4.3 (b).....	62

6	REFERENČNÍ PODMÍNKY S ENVIRONMENTÁLNÍ CÍLE PRO SILNĚ OVLIVNĚNÉ A UMĚLÉ VODNÍ ÚTVARY (kroky 10 a 11).....	63
6.1	Úvod	63
6.2	Stanovení Maximálního ekologického potenciálu – MEP (krok 10).....	63
6.2.1	Volby vhodných kvalitativních prvků pro MEP (krok 10.1).....	65
6.2.2	Stanovení hydromorfologických podmínek MEP (krok 10.2).....	66
6.2.3	Stanovení fyzikálně-chemických podmínek MEP (krok 10.3).....	68
6.2.4	Stanovení biologických požadavků MEP (krok 10.4).....	69
6.3	Stanovení Dobrého ekologického potenciálu – GEP (krok 11).....	70
6.4	Hlášení a mapování silně ovlivněných a umělých vodních útvarů.....	71
7	KŘÍŽÍCÍ SE OTÁZKY A VÝHLEDY	74
7.1	Přehled opatření a jejich nákladů v procesu vymezování silně ovlivněných a umělých vodních útvarů	74
7.2	Časový rámec pro první cyklus plánování v povodí	76
7.3	Silně ovlivněné a umělé vodní útvary v budoucích fázích plánování v povodí.....	79
7.4	Závěry a výhledy.....	82
8	PŘÍLOHA	83
8.1	Slovníček.....	83
8.2	Silně ovlivněné vodní útvary a plány povodí (první cyklus)	85
8.3	Prvky silně ovlivněných vodních útvarů v Rámcové směrnici (původní znění).....	87
8.4	Seznam odkazů	99
8.5	Seznam členů pracovní skupiny	100
8.6	Seznam případových studií.....	108

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1:	Přehled hlavních konkrétních druhů užívání, fyzické změny a dopady	42
Tabulka 2:	Předběžný pokyn k výběru metod pro testy čl. 4, odst. 3, písm. a)	60
Tabulka 3:	Předběžný pokyn k výběru metod pro testy čl. 4, odst. 3, písm. b)	61
Tabulka 4:	Přehled opatření a posouzení nákladů pro celkový proces stanovování a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů	76
Tabulka 5:	Seznam kontaktů týkajících se případových studií	109
Tabulka 6:	Podskupiny a kategorie vodních útvarů případových studií týkajících se silně ovlivněných vodních útvarů	110
Tabulka 7:	Případové studie a konkrétní druhy užívání	112

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1:	Kroky pro proces stanovování a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů.....	31
Obrázek 2:	Kroky vedoucí k provizornímu vymezení silně ovlivněných vodních útvarů	35
Obrázek 3:	Příklad 1, bez dílčího rozdělení vodního útvaru	44
Obrázek 4:	Příklad 2, dílčí rozdělení vodního útvaru	44
Obrázek 5:	Příklad 3, bez rozdělení vodního útvaru	44
Obrázek 6:	Kroky vedoucí k vymezení silně ovlivněných vodních útvarů (kroky 7 – 9)	48
Obrázek 7:	Postup pro definování MEP (kroky 10.1 – 10.4)	65
Obrázek 8:	Příklad ukazující přeměnu zátoky (ústí řeky) na sladkovodní jezero	65
Obrázek 9:	Příklad pro volbu kvalitativních prvků pro MEP /krok 10.1)	67
Obrázek 10:	System hlášení	73
Obrázek 11:	Hlavní termíny časového harmonogramu pro stanovení a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů v prvním cyklu plánování	79
Obrázek 12:	Úvahy o úloze silně ovlivněných vodních útvarů v průběhu druhého Pánu povodí ...	82

ZKRATKY

A	Rakousko
AWB	umělý vodní útvar/útvary
B	Belgie
COAST	pracovní skupina 2.4 pro typologii a klasifikaci brakických a pobřežních vod
CIS	Společná implementační strategie
D	Německo
Určovací test 4(3)(a) / (b)	určovací test podle článku 4, odst. 3, písm a / b Rámcové směrnice vodní politiky
E	Španělsko
EC	Evropská komise
EEB	Evropská kancelář životního prostředí
EQR	poměr ekologické kvality
ES	ekologický stav
EU	Evropská unie
EUREAU	Evropská unie národních sdružení provozovatelů vodovodů a kanalizací
EURELECTRIC	Unie elektrárenského průmyslu
EaW	Anglie a Wales
F	Francie
FFH	Směrnice o zachování živočišných a rostlinných druhů
GEP	dobry ekologický potenciál
GES	dobry ekologický stav
GIS	pracovní skupina 3.0 pro geografický informační systém
GR	Řecko
HES	velmi dobrý ekologický stav
HMWB	silně ovlivněné vodní útvar / útvary
IMPRESS	pracovní skupina 2.1 pro analýzu vlivů a dopadů
km	kilometr
km²	kilometr čtvereční
MEP	maximální ekologický potenciál
MS	členský stát
NGO	nevládní organizace
NI	Severní Irsko, UK
NL	Nizozemí
NO	Norsko
PA	fyzická změna
POM	program opatření
RBD	oblast povodí
RBMP	plán povodí
RHS	šetření říčních přirozených prostředí, UK
REFCOND	pracovní skupina 2.3 pro referenční podmínky pro povrchové a vnitrozemské vody
S	Švédsko
SCG	strategická koordinační skupina
Scot	Skotsko, UK

SF	Finsko
UK	Spojené Království
WATECO	pracovní skupina 2.6 pro ekonomickou analýzu
WFD	Rámcová směrnice vodní politiky
WG	pracovní skupina
WWF	Světový fond divoké zvěře a přírody (World Wildlife Fund for Nature)

0 STRUKTURA DOKUMENTU

Kapitola 1 vysvětluje účel a hlavní cíle Rámcové směrnice a popisuje, co bylo na podporu implementace této směrnice již provedeno. Z tohoto důvodu kapitola ukazuje vytváření Společné implementační strategie (CIS) a založení pracovní skupiny CIS č. 2.2 pro silně ovlivněné vodní útvary, činnosti a výsledky dosažené touto pracovní skupinou a účel tohoto pokynu.

Kapitola 2 vysvětluje důležitost a důsledky stanovení a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů při implementaci Rámcové směrnice a umožňuje pochopit vzájemné vazby mezi pracovní skupinou pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary a dalšími pracovními skupinami CIS.

Kapitola 3 popisuje celkový proces vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů a stručně popisuje jednotlivé kroky vedoucí k vymezení těchto útvarů. Kapitola popisuje fungování provizorního vymezení vodních útvarů v prvním cyklu plánování v povodí a představuje některé důležité otázky tohoto procesu.

Kapitola 4 popisuje podrobně šest kroků vedoucích k provizornímu vymezení silně ovlivněných vodních útvarů. Od určení vodního útvaru (krok 1) až po otázku, zda jsou změny vlastností vodního útvaru podstatné a zda jsou výsledkem lidské činnosti (krok 6).

Kapitola 5 popisuje kroky 7 – 9, které vedou k vymezení silně ovlivněných vodních útvarů.

Kapitola 6 popisuje požadavky na stanovení referenčních podmínek a environmentálních cílů, které jsou základem pro klasifikaci, a představuje kroky vedoucí ke stanovení příslušných hodnot kvalitativních složek maximálního (MEP) a dobrého ekologického potenciálu (GEP). Kapitola rovněž popisuje příslušné časové výhledy pro stanovení MEP a GEP (kroky 10 – 11).

Kapitola 7 shrnuje některé důležité otázky pokud jde o opatření a s nimi spojenými nákladovými výhledy v průběhu celého procesu. Zasazuje proces vymezení silně ovlivněných a umělých útvarů do časového rámce, dává jej do souvislosti s plánováním a podává přehled o postavení tohoto procesu v budoucích cyklech plánování v povodí.

Přílohy obsahují seznam zkratk důležitých názvů použitých v tomto návodu, členění informací požadovaných pro plán povodí, seznam citací z Rámcové směrnice týkajících se vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů, seznam odkazů použitých pro sestavení tohoto návodu, seznam kontaktů na členy pracovní skupiny a seznam případových studií vytvořených v souvislosti s pracovní skupinou pro silně ovlivněné vodní útvary.

1 IMPLEMENTACE SMĚRNICE: VÝCHOZÍ PŘEDPOKLADY

Tento oddíl vás uvádí do celkových souvislostí implementace Rámcové směrnice vodní politiky a informuje o iniciativách, které vedly k vypracování tohoto návodu.

1.1 PROSINEC 2000: MEZNÍK V HISTORII VODNÍ POLITIKY

Dlouhý proces vyjednávání

22. prosinec 2000 se navždy stal mezníkem v historii vodní politiky v Evropě. V tento den byla v Úředním věstníku Evropských společenství zveřejněna Rámcová směrnice o vodní politice (Směrnice 2000/60/EC Evropského parlamentu a rady z 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky), čímž nabyla účinnosti!

Tato Rámcová směrnice je výsledkem více než pětiletých diskusí a jednání mezi nejrůznějšími odborníky, zainteresovanými osobami a politickými představiteli. Tento proces zdůraznil širokou shodu v klíčových zásadách moderního vodohospodářského řízení, které vytvářejí dnešní základ Rámcové směrnice o vodní politice.

1.2 RÁMCOVÁ SMĚRNICE: NOVÉ VÝZVY PRO VODOHOSPODÁŘSKOU POLITIKU EU

Jaký je účel Rámcové směrnice?

Rámcová směrnice vytváří rámec pro ochranu všech vod (včetně vnitrozemských povrchových, brakických, pobřežních a podzemních vod), který:

- zabráni dalšímu zhoršování a ochrání a zlepší stav vodních zdrojů,
- podpoří trvale udržitelné užívání vod založené na dlouhodobé ochraně dosažitelných vodních zdrojů,
- povede ke zvýšené ochraně a zlepšení vodního prostředí, mimo jiné též prostřednictvím specifických opatření pro cílené snižování vypouštění emisí a úniků prioritních látek nebo postupné odstranění vypouštění, emisí a úniků prioritních nebezpečných látek,
- zajistí cílené snižování znečištění podzemních vod a zabráni jejich dalšímu znečišťování a
- přispěje ke zmírnění účinků povodní a období sucha.

A jaký je její hlavní cíl?

Celkovým cílem Rámcové směrnice je dosáhnout dobrého stavu všech druhů vod do roku 2015.

Jaká klíčová opatření musí přijmout členské státy?

- do roku 2003 vymežit jednotlivá povodí ležící na jejich území a přiřadit je k jednotlivým oblastem povodí a určit kompetentní úřady (*článek 3 a 24*);
- do roku 2004 charakterizovat oblasti povodí z hlediska vlivů, dopadů a ekonomiky užívání vody, včetně registrů všech území nacházejících se v jednotlivých oblastech povodí (*článek 5 a 6, Příloha II a III*);
- do roku 2006 provést ve spolupráci s Evropskou komisí mezikalibrační porovnání systémů klasifikace ekologického stavu (*článek 2, bod 22, Příloha V*);
- do roku 2006 uvést do provozu systémy monitorování (*článek 8*);
- do roku 2009 zajistit na základě odpovídajícího monitoringu a se zřetelem na výsledky analýz charakteristik oblastí povodí program opatření k dosažení environmentálních cílů stanovených v Rámcové směrnici o vodní politice s přiměřenými náklady (*článek 11, Příloha III*);
- do roku 2009 zpracování a předložení plánu povodí pro každou oblast povodí včetně vymezení silně ovlivněných vodních útvarů (*článek 13 a 4 odst. 3*);
- do roku 2010 zavést cenovou politiku, která zajistí trvalou udržitelnost vodních zdrojů (*článek 9*);
- do roku 2012 zavést opatření z programu opatření (*článek 11*);
- do roku 2015 zavést programy opatření s plnit environmentální cíle (*článek 4*).

Pozor!

Z důvodu technické neproveditelnosti, pro neúměrné náklady nebo vzhledem k přírodním podmínkám nemusejí členské státy vždy dosáhnout dobrého stavu u všech vodních útvarů dané oblasti povodí do roku 2015. Za takových podmínek, které budou v plánu povodí konkrétně vysvětleny, nabízí Rámcová směrnice vodní politiky členským státům možnost zapojit se do dvou dalších šestiletých cyklů plánování a implementace opatření.

Změna procesu řízení – informace, konzultace a spoluúčast

Článek 14 Rámcové směrnice stanoví, že členské státy podpoří aktivní zapojení všech zainteresovaných stran při uplatňování Rámcové směrnice a vytváření plánů povodí. Kromě toho budou členské státy informovat veřejnost a uživatele a radit se s nimi zejména o:

- časovém plánu a programu prací pro zpracování plánů povodí a roli konzultací, a to nejpozději do roku 2006,

- přehledu významných problémů hospodaření s vodou v daném povodí, a to nejpozději do roku 2007, a
- kopiích návrhu plánu povodí, a to nejpozději do roku 2008.

Integrace: klíčová koncepce, z níž Rámcová směrnice vychází

Ústřední koncepcí, na níž je Rámcová směrnice založena, je koncepce *integrace*, která je považována za klíč k řízení ochrany vod v oblastech povodí:

Integrace environmentálních cílů, kombinace kvalitativních, environmentálních a kvantitativních cílů pro ochranu velmi cenných vodních ekosystémů a zajištění celkově dobrého stavu ostatních vod;

Integrace všech vodních zdrojů, kombinace útvarů sladké povrchové a podzemní vody, mokřadů a zdrojů pobřežních vod **na úrovni povodí**;

Integrace všech typů užívání, funkcí a hodnot vod do společného rámce vodní politiky, tj. vzít v úvahu vody pro životní prostředí, vody s léčivými účinky a vody určené pro lidskou spotřebu, vody pro průmyslové využití, dopravu a volný čas a vody jako sociálního statku;

Integrace různých disciplín, analýz a zkušeností, kombinace hydrologie, hydrauliky, ekologie, chemie, pedologie a technologických a ekonomických oborů s cílem vyhodnocovat současné vlivy a dopady na vodní zdroje a stanovit opatření pro splnění environmentálních cílů Rámcové směrnice s vynaložením minimálních nákladů;

Integrace vodohospodářské legislativy do společného a souvislého rámce. Požadavky některých starších vodohospodářských předpisů (např. Směrnice o vodách pro ryby) byly v Rámcové směrnici o vodní politice přeformulovány tak, aby odpovídaly modernímu ekologickému uvažování. Po uplynutí určitého přechodného období budou tyto starší směrnice zrušeny. Pokud programy opatření budou vycházet z dalších předpisů (například Směrnice o dusičnanech a Směrnice o čištění městských odpadních vod), musejí být tyto další předpisy zahrnuty do plánů povodí;

Integrace veškerých významných kontrolních a ekologických aspektů týkajících se udržitelného plánování v povodí včetně těch, které jsou mimo rámec Rámcové směrnice, jako je protipovodňová ochrana a prevence;

Integrace celé řady opatření včetně cenových, ekonomických a finančních nástrojů do společného vodohospodářského řízení s cílem splnit environmentální cíle stanovené v Rámcové směrnici. Programy opatření jsou definovány v plánech povodí, které jsou vytvářeny pro každou oblast povodí;

Integrace zainteresovaných osob a občanské společnosti do procesu rozhodování zajištěním průhlednosti plánování a poskytováním informací veřejnosti, jakož i nabídnutím jedinečné příležitosti zainteresovaným osobám, aby se podílely na vytváření plánů povodí;

Integrace různých úrovní rozhodovacího procesu, které ovlivňují vodní zdroje a stav vod na místní, regionální nebo národní úrovni, s cílem zajistit efektivní péči o veškeré vodstvo.

Integrace vodohospodářského řízení v různých členských státech u povodí, která spadají do několika států (stávajících i budoucích členských států Evropské unie).

1.3 CO BYLO PRO PODPORU IMPLEMENTACE UDĚLÁNO

K Činnostem na podporu implementace Rámcové směrnice dochází jak v členských státech, tak v zemích kandidujících na vstup do Evropské unie. Příklady těchto činností zahrnují konzultace s veřejností, vytváření národních plánů, pilotní činnosti zaměřené na testování konkrétních prvků Směrnice nebo celkového procesu plánování, diskuze o institucionálním rámci či zavedení výzkumných programů zaměřených na Rámcovou směrnici.

1.3.1 Květen 2001 – Švédsko: členské státy, Norsko a Evropská komise schválily Společnou implementační strategii

Hlavním cílem této strategie je poskytnout podporu implementaci Rámcové směrnice vodní politiky prostřednictvím vytvoření logického a společného porozumění a poučení pokud jde o hlavní prvky této směrnice. Mezi hlavní principy této společné strategie patří sdílení informací a zkušeností, vytváření společných metodik a přístupů, zapojení odborníků z kandidátských zemí a zainteresovaných subjektů z oblasti vodního hospodářství.

V souvislosti se společnou implementační strategií byla vytvořena celá řada pracovních skupin a činností zaměřená na vývoj a otestování právně nezávazných návodů a pokynů. Na tyto pracovní skupiny dohlíží strategická koordinační skupina, která podává zprávy přímo vodním ředitelům Evropské unie a Evropské komise, kteří na sebe berou úlohu hlavního rozhodujícího orgánu v této strategii.

1.3.2 Pracovní skupina pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary

V souladu s článkem 4, odst. 3, umožňuje Rámcová směrnice členským státům za určitých podmínek označit povrchové vodní útvary, které byly fyzicky změněny, jako „silně ovlivněné“. Pokud by byly konkrétní druhy užívání takových vodních útvarů (tj. plavba, výroba elektrické energie, zásobování vodou nebo protipovodňová ochrana) nebo „širší okolí“ podstatně dotčeny nápravnými opatřeními nezbytnými pro dosažení dobrého ekologického stavu a pokud neexistuje žádná lepší, technicky proveditelná nebo nákladově efektivnější ekologická řešení, pak mohou být takové útvary označeny jako „silně ovlivněné“ a environmentálním cílem je dosažení dobrého ekologického potenciálu.

Jako součást Společné implementační strategie (CIS) Evropské unie byla vytvořena pracovní skupina, která má radit v oblasti vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů. Pracovní skupina CIS č. 2.2 pro silně ovlivněné útvary je řízena společně Spojeným královstvím a Německem a účastní se v ní 12 členských států¹, Norsko, některé kandidátské země², ale i řada zainteresovaných stran³. Tato pracovní skupina vyvinula množství „dílčích projektů“:

¹ Rakousko, Belgie, Dánsko, Španělsko, Francie, Německo, Řecko, Nizozemí, Portugalsko, Švédsko, Finsko a Spojené Království.

² Maďarsko, Polsko a Slovinsko. Dalších sedm kandidátských zemí patří rovněž mezi členy skupiny, ale dosud se neúčastnily setkání nebo workshopu pracovní skupiny.

³ EEB, EUREAU, Eurelectric a WWF.

- společné předsednictvo pracovní skupiny pro HMWB vypracovalo 12 „pokynů“, jež byly diskutovány na několika setkáních pracovní skupiny;
- 34 případových studií, prováděné v členských státech a v Norsku, které tyto „pokyny“ otestovaly;
- syntézu zpráv o případových studiích;
- vytvoření pokynu pro silně ovlivněné a umělé útvary;
- zpracování souhrnu; a
- vytvoření „sady nástrojů“ na podporu tohoto pokynu.

Na základě hlavních druhů užívání v rámci případových studií byly vytvořeny dvě „díličí skupiny pro případové studie“, jedna se soustředila zejména na „plavbu“ a druhá na „výrobu elektrické energie“ (viz. Tabulka 6, Příloha 8.6). členové pracovní skupiny a/nebo smluvní strany zodpovědné za tyto případové studie si na zvláštních setkáních díličích skupin a formou diskuzních e-mailových fór vyměnili své zkušenosti získané v průběhu prací.

Vytvoření 12 pokynů

Společné předsednictvo pracovní skupiny 2.2 pro HMWB vytvořilo 12 návodů pokrývajících hlavní aspekty procesu stanovení a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů. Uskutečnila se 4 setkání členů pracovní skupiny a Evropské komise, kde došlo k výměně zkušeností a kde se tyto návody projednaly a odsouhlasily. Tato setkání se konala 12. dubna a 10. října 2000, 4. září 2001 a 18. – 19. června 2000 v Bruselu. Tento pokyn měl pomoci při vytváření případových studií, které úlohu těchto dokumentů vyzkoušely. Výše uvedené návody sloužily jako základ pro vypracování tohoto pokynu.

Projekty týkající se případových studií

Návrh provizorního stanovení a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů byl otestován na 34 případových studiích z různých členských států a Norska, a jako základ pro ně sloužilo 12 návodů vytvořených společným předsednictvem pracovní skupiny pro HMWB. V těchto případových studiích byly pro silně ovlivněné vodní útvary v maximální možné míře definovány referenční podmínky (maximální ekologický potenciál) a cíle (dobrý ekologický potenciál). Případové studie se zaměřily na hlavní uvedené druhy užívání (plavba, protipovodňová/pobřežní ochrana, výroba elektrické energie, zemědělství, lesnictví, urbanizace, rekreace a zásobování vodou), které v členských státech způsobily fyzické změny. Studie pokrývaly zejména řeky, pouze několik z nich bylo provedeno pro pobřežní vody (1), ústí řek, zátoky (2) a jezera (3). Projekty týkající se těchto případových studií začaly v říjnu 2000 a byly dokončeny v červnu 2002. Seznam případových studií je uveden v Příloze 8,6.

Evropský souhrnný projekt

Souhrnným projektem byla provedena analýza případových studií a shrnutí přístupů použitých v jednotlivých případech s tím, že byly stanoveny společné a rozdílné znaky těchto přístupů. Provádění analýzy začalo v únoru 2002 a první návrh byl rozeslán koncem dubna 2002 (Hansen a spol. 2002). Druhý návrh bude zpracován co nejdříve a pak bude zveřejněna konečná verze dokumentu. První návrh souhrnného projektu tvořil základ pro výrobu tohoto pokynu a sady nástrojů, protože poskytl příklady různých přístupů pro určení vodních útvarů.

Zpracování pokynu

První návrh pokynu týkajícího se určení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů byl vytvořen 27. května 2002⁴ a vychází právě z návrhu souhrnné zprávy a z 12 návodů pracovní skupiny vytvořených společným předsednictvem (UK a D) diskutovaných na prvních třech setkáních této pracovní skupiny. Ve dnech 30. – 31. května 2002 se konal workshop členů pracovní skupiny, řídicích pracovníků případových studií a členů dalších pracovních skupin CIS, na němž se projednávalo množství nevyřešených problémů návrhu pokynu. Diskuze v rámci tohoto workshopu sloužily jako základ pro přezkoumání tohoto návrhu. Druhý návrh⁵ by poté projednáván na posledním setkání pracovní skupiny v červnu 2002. Třetí návrh⁶ byl zpracován a rozeslán členům pracovní skupiny k připomínkám v srpnu 2002. Konečné znění⁷ pokynu bylo zpracováno a předloženo Strategické koordinační skupině dne 30. září 2002. Následně bylo zrevidováno a předloženo znovu této skupině na jejím setkání ve dnech 7. – 8. listopadu 2002. Tato konečná verze byla schválena na zasedání vodních ředitelů ve dnech 21. – 22. listopadu 2002.

Vytvoření souhrnu politických zásad

Tento souhrn podává základní přehled o obsahu pokynu týkajícího se silně ovlivněných a umělých vodních útvarů adresovaného vodním ředitelům. Dokument shrnuje hlavní otázky týkající se procesu stanovení a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů a vychází přímo z tohoto pokynu. Byl předložen a schválen na zasedání vodních ředitelů spolu s pokynem v listopadu 2002.

⁴ Pokyn týkající se stanovení a vymezení silně ovlivněných vodních útvarů, první návrh, Pracovní skupina CIS č. 2.2 pro silně ovlivněné vodní útvary, 27.5.2002.

⁵ Pokyn týkající se stanovení a vymezení (umělých a) silně ovlivněných vodních útvarů, druhý návrh, Pracovní skupina CIS č. 2.2 pro silně ovlivněné vodní útvary, 15.6.2002. Bezprostředně po červnovém setkání pracovní skupiny byl druhý návrh ze 20.6. zaslán pracovní skupině, včetně odlišného znění kapitoly 6.

⁶ Pokyn týkající se stanovení a vymezení umělých a silně ovlivněných vodních útvarů, třetí návrh, Pracovní skupina CIS č. 2.2 pro silně ovlivněné vodní útvary, 2.8.2002.

⁷ Pokyn týkající se stanovení a vymezení umělých a silně ovlivněných vodních útvarů, konečné znění, Pracovní skupina CIS č. 2.2 pro silně ovlivněné vodní útvary, 13.9.2002.

Vytvoření sady nástrojů

Za účelem podpořit pokyn praktickými příklady ilustrujícími různé kroky procesu určování silně ovlivněných a umělých vodních útvarů byl vytvořen soubor nástrojů, který ukazuje příklady z případových studií. Členové pracovní skupiny byli požádáni, aby poskytli dodatečné příklady, které pomohou dokreslit určité kroky uvedené v pokynu. První návrh byl vypracován pro setkání pracovní skupiny v červnu 2002. Druhý návrh byl rozeslán k připomínkám v říjnu 2002 a konečná verze této sady nástrojů byla vydána v lednu 2003. Použitelnost tohoto souboru bude záležet na příkladech a bude se v jednotlivých členských státech lišit. Soubor nástrojů není součástí pokynu, a proto jej nebylo nutné schvalovat pracovní skupinou pro silně ovlivněné vodní útvary.

Pozor! Můžete se obrátit na odborníky zapojené do činností HMWB

Seznam členů pracovní skupiny s uvedením kontaktních údajů můžete nalézt v Příloze 8.5. Pokud budete potřebovat více informací o konkrétních otázkách a možnostech pro vaše vlastní činnosti, kontaktujte člena pracovní skupiny ve vaší zemi. Pokud byste potřebovali více informací o konkrétních případových studiích, můžete rovněž přímo oslovit odpovědnou osobu provádějící tyto studie (kontakt je uveden v Tabulce 5, Příloze 8.6). Zprávy o případových studiích ze nalézt na následující webové stránce:
<http://www.sepa.org.uk/hmwbworkinggroup>.

1.4 ÚVOD: ÚČEL DOKUMENTU

Tento dokument si klade za cíl poskytnout odborníkům a dalším zainteresovaným stranám návod a postupy v oblasti implementace Směrnice 2000/60/ES, ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Rámcová směrnice vodní politiky – „Směrnice“). Zaměřuje se na stanovení a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů v širších souvislostech vytváření integrovaných plánů povodí tak, jak požaduje Směrnice.

Účelem tohoto pokynu je implementovat požadavky Rámcové směrnice s ohledem na vymezení a stanovení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů a má rovněž sloužit jako praktický rádce pro ty, kteří budou aktivně zapojeni do implementace Rámcové směrnice, včetně určení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů. Protože Rámcová směrnice ne vždy definuje či popisuje termíny a přístupy, které mají být použity, a protože některé části lze různě vykládat, snaží se tento pokyn o celkové porozumění a výklad Rámcové směrnice pokud jde o postupy pro vymezení a stanovení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů a částečně může i popisovat pragmatické fungující přístupy pro naplnění požadavků Rámcové směrnice.

Komu je tento pokyn určen?

Pokyn je určen:

- správním orgánům odpovědným za implementaci WFD;
- správním orgánům ovlivněným implementací WFD;
- odborníkům na plánování a dalším technickým expertům;
- zainteresované veřejnosti; a
- dalším zainteresovaným stranám zasaženým implementací WFD, zejména s ohledem na vymezení silně ovlivněných vodních útvarů (nevládní organizace, společnosti vodovodů, hydroenergetika, lodní doprava, průmysl, ...).

Co v tomto pokynu naleznete?

1. Vysvětlení významu vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů v Rámcové směrnici:
 - Jaká jsou hlavní pravidla Rámcové směrnice pokud jde o stanovení a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů? (viz. Příloha 8.2). Jaké jsou referenční podmínky a cíle environmentální kvality?
 - Propojení a souvislosti s ostatními pracovními skupinami CIS (viz. kapitola 2.2).
2. Praktický návod pokud jde o krokový přístup pro vymezení a stanovení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů a stanovení referenčních podmínek a cílů environmentální kvality.
 - Celkový přístup „krok za krokem“ procesu stanovení a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů (viz. kapitola 3).
 - Podrobný návod jak realizovat různé kroky:
 - Provizorní určení silně ovlivněných vodních útvarů (viz. kapitola 4);
 - Vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů (viz. kapitola 5);
 - Stanovení referenčních podmínek (MEP) a cílů environmentální kvality (GEP) pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary (viz. kapitola 6).
3. Vzájemně se křížící otázky a výhled (viz. kapitola 7).

Pozor! Přístupy a metodiku uvedené v tomto pokynu je nutno přizpůsobit regionálním a národním podmínkám

Pokyn navrhuje použít celkový krokový přístup. Z důvodu různých se podmínek v rámci Evropské unie se může konkrétní použití pro různé vodní útvary v Evropě lišit. Tento navrhovaný přístup bude proto třeba „ušít na míru“ konkrétním okolnostem.

Pozor! Co v tomto pokynu nenajdete?

Pokyn se zabývá vymezením a stanovením silně ovlivněných a umělých vodních útvarů vyplývajícím ze současných fyzických úprav. Aspekty vyplývající z plánovaných, nových úprav [Čl. 4, odst. 7)] nejsou v tomto dokumentu vzaty v úvahu; pokyn se zaměřuje na první cyklus plánování (2008/2009). Nepokrývá fyzicky upravené či umělé vodní útvary, které se členské státy nerozhodly označit jako silně ovlivněné a umělé vodní útvary. Pokyn se vztahuje pouze na vodní útvary, u nichž byly hydromorfologické změny přímo či nepřímo způsobeny fyzickými úpravami sloužícími konkrétnímu druhu užívání nebo obecnějšími environmentálními zájmy.

2 SILNĚ OVLIVNĚNÉ A UMĚLÉ VODNÍ ÚTVARY V RÁMCOVÉ SMĚRNICI

2.1 VÝZNAM SILNĚ OVLIVNĚNÝCH A UMĚLÝCH VODNÍCH ÚTVARŮ PŘI IMPLEMENTACI RÁMCOVÉ SMĚRNICE

Obecným cílem Rámcové směrnice vodní politiky pro povrchové vody je, aby členské státy dosáhly do roku 2015 „dobrého ekologického a chemického stavu“ všech útvarů povrchových vod. V případě některých vodních útvarů nebude možné tohoto cíle z různých důvodů dosáhnout. Za určitých podmínek povoluje Rámcová směrnice členským státům stanovit a vymezit umělé a silně ovlivněné vodní útvary podle článku 4, odstavce 3 této směrnice. A v dalších konkrétních případech je možné pro vodní útvary použít méně přísné cíle a prodloužit dobu pro jejich dosažení. Tyto derogace jsou stanoveny v článku 4, odstavcích 4 a 5 Rámcové směrnice.

Silně ovlivněné vodní útvary jsou vodní útvary, které v důsledku fyzických změn způsobených lidskou činností mají podstatně změněný charakter, a proto nemohou splnit podmínky „dobrého ekologického stavu“. Umělé vodní útvary jsou vodní útvary vytvořené lidskou činností. Namísto splnění „dobrého ekologického stavu“ je environmentálním cílem pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary dosažení dobrého ekologického potenciálu, a to do roku 2015.

Pozor! Účel článku 4, odstavce 3 a jeho vazby na článek 4, odstavce 4 a 5

Článek 4, odstavec 3 má být použit pro větší infrastrukturní projekty spojené s uvedenými konkrétními druhy užívání vod. Vlastnosti takových vodních útvarů musí být podstatně změněny a to z důvodu jejich hydromorfologických úprav. Za těchto podmínek mohou testy uvedené v článku 4, odst. 3 umožnit použití pro tyto vodní útvary jiných cílů (GEP), protože nelze dosáhnout GES.

Článek 4, odstavec 5 se týká derogací pro veškeré vody včetně těch, u nichž došlo k úpravám jejich hydromorfologické stavby. Za určitých podmínek mohou být stanoveny méně přísné cíle. Článek 4, odstavec 4 umožňuje prodloužit za určitých okolností termíny pro dosažení environmentálního cíle.

Kde není možné vymezit vodní útvar, u něhož došlo k hydromorfologickým změnám, jako silně ovlivněný, pak lze použít derogace podle článku 4, odstavce 4 nebo 5, pokud není možné dosáhnout GEP.

Vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů není povinné; členské státy nemusí vymezit vodní útvary jako silně ovlivněné nebo umělé⁸. Vymezení těchto útvarů nebude příležitostí k obejití povinnosti dosáhnout ekologických a chemických cílů, protože GEP je ekologickým cílem, jehož dosažení může být často samo o sobě náročné.

⁸ Kde nejsou vymezeny ovlivněné a umělé vodní útvary, pak bude cílem dosažení dobrého ekologického stavu.

Vymezování může v některých případech pomoci v ochraně širších environmentálních zájmů, např. kdyby odstranění změny vedlo ke zničení hodnotných znaků životního prostředí⁹.

Co je silně ovlivněný vodní útvar?

Pojetí silně ovlivněných vodních útvarů bylo začleněno do Rámcové směrnice poté co bylo zjištěno, že u mnoha vodních útvarů v Evropě došlo k větším fyzickým úpravám za účelem umožnit celou řadu druhů využívání jejich vod. Článek 4, odstavec 3, písm. c) uvádí seznam následujících druhů činností, u nichž se předpokládá, že způsobí ve svém důsledku vymezení daného vodního útvaru jako silně ovlivněného:

- plavba, včetně přístavních zařízení, nebo rekreace;
- činnosti, pro než je voda jímána, jako je zásobování pitnou vodou, výroba elektrické energie nebo závlahy;
- úprava vodních poměrů, protipovodňová ochrana, odvodňování;
- jiné stejně důležité trvalé rozvojové aktivity člověka.

Tyto konkrétní (specifikované) druhy užívání mají sklon vyžadovat značné úpravy hydromorfologické stavby vodních útvarů v takovém rozsahu, že návrat k „dobrému ekologickému stavu“ (GES) může být nemožný i v dlouhodobém časovém horizontu, aniž by bylo možné nadále pokračovat v konkrétním druhu užívání. A pojetí silně ovlivněných vodních útvarů bylo vytvořeno právě proto, aby bylo dále možné pokračovat v těch druzích užívání vod, které přinášejí hodnotné sociální a ekonomické výhody, ale zároveň i proto, aby bylo možné provádět zmírňující opatření pro zlepšení kvality vody.

Určovací testy lze použít když

- specifikované užívání způsobí změnu vodního útvaru a nápravné opatření ovlivní toto užívání;
- nspecifikované využívání způsobí změnu vodního útvaru a nápravné opatření ovlivní specifikované užívání;
- nspecifikované či specifikované užívání způsobí změnu vodního útvaru, avšak nápravné opatření ovlivní širší okolí

⁹ Odstranění jezu nebo přehradu by například významně ovlivnilo ekologické (např. biodiverzitu) nebo historické (staré mlýny) charakteristiky. Tím, že bude vodní útvar označen za silně ovlivněný nebo umělý, nebude nutno jez či přehradu odstraňovat.

Článek 2, odstavec 9

„Silně ovlivněný vodní útvar je útvar povrchové vody, který v důsledku fyzických změn způsobených lidskou činností má podstatně změněný charakter, podle vymezení členským státem v souladu s ustanoveními Přílohy II“.

Podle článku 2, odstavce 9 existují tři složky pro definici silně ovlivněného vodního útvaru. Aby mohl být vodní útvar silně ovlivněným musí být:

- fyzicky změněn lidskou činností;
- podstatně změněn jeho charakter;
- vymezen podle Přílohy II (článek 4, odst. 3)¹⁰.

Definice silně ovlivněného vodního útvaru uvedená v článku 2, odst. 9 zdůrazňuje, že za silně ovlivněné jsou považovány ty vodní útvary, které byly v důsledku lidské činnosti fyzicky upraveny. Článek 4, odst. 3, písm. a) naznačuje, že příslušné fyzické změny mají za následek změny v hydromorfologické stavbě, které bude nutno pro dosažení dobrého ekologického stavu obnovit. Proto se tedy tento pokyn domnívá, že hydromorfologické změny jsou výsledkem fyzických změn vodního útvaru.

Je nutno zdůraznit, že změny v hydromorfologii musí být nejenom podstatné, ale musí být rovněž důsledkem podstatných změn takových vlastností vodního útvaru, jaké lze běžně nalézt při značných úpravách vodního toku pro účely plavby, při úpravách jezera pro účely akumulace vody, nebo při značných změnách pobřežních vod pro účely ochrany pobřeží. Takové vodní útvary se považovat za jasně ovlivněné a změny nejsou ani dočasné ani občasně.

Při zvážení druhů užívání uvedených v článku 4, odst. 3, písm. a) docházíme k závěru, že „podstatná“ změna hydromorfologické stavbě je ta, která je:

- rozsáhlá/obecně rozšířená či vážná, nebo
- velice zřetelná ve smyslu vážné odchylky od hydromorfologických vlastností, které by zde byly před danými úpravami.

Je jasné, že vodní útvar může mít podstatně změněné vlastnosti, pokud došlo k podstatným změnám jak jeho hydrologických, tak jeho morfologických vlastností. Méně jasné je, zda by měl být vodní útvar považován za podstatně změněný, pokud by došlo k podstatným změnám pouze jeho hydrologie nebo pouze jeho morfologie.

Pokud je charakter morfologické stavby podstatně změněn, pak budou tyto změny pravděpodobně dlouhodobé. Takové změny v morfologii velice pravděpodobně vyústí ve změny hydrologických vlastností, přestože tyto hydrologické změny nemusí nutně být

¹⁰ Odkaz na Přílohu II je chybou v textu. Prvotní verze Rámcové směrnice obsahovala test vymezení v Příloze II. Tento odkaz nebyl poté, co dodatek Evropského parlamentu přesunul vymezení do článku 4, odstavce 3, aktualizován.

podstatné. Zdravý rozum napovídá, že takové vodní útvary by měly být brány jako charakterově podstatně změněné.

Situace je mnohem složitější u vodních útvarů, u nichž dochází k podstatným změnám hydrologických vlastností, protože tyto změny mohou být pouze dočasné nebo krátkodobé. Jednou může určitý vodní útvar vypadat jako podstatně změněný, ale jindy se může jevit zase jako zcela normální. V případě dočasných nebo občasných podstatných změn hydrologických vlastností nebude daný vodní útvar považován za charakterově podstatně změněný. Nicméně se může stát, že za určitých pouze omezených okolností mohou podstatné hydromorfologické změny vést k dlouhodobým či trvalým změnám s dodatečnými změnami morfologie. V takovýchto zvláštních případech může být použití určovacích testů odůvodnitelné. Vždy je však nutno vysvětlit a obhájit důvodů vedoucích k rozhodnutí o vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů.

Bez ohledu na schválený obecný přístup popsany v předchozím odstavci bylo dohodnuto, že poněkud odlišný přístup bude možno použít pro omezené úseky vodních toků, např. pro úseky nacházející se od nádrží po proudu. Za těchto podmínek by podstatné hydrologické změny doprovázené následnými nepodstatnými morfologickými změnami stačily k tomu, aby byl vodní útvar provizorně vymezen jako silně ovlivněný.

Pozor! Charakter silně ovlivněného vodního útvaru je podstatně změněn v důsledku fyzických změn

V souvislosti s vymezením HMWB znamenají fyzické změny jakékoli významné úpravy, které způsobily podstatné změny hydromorfologické stavby vodního útvaru, takže charakter vodního útvaru je podstatně změněn. Obecně řečeno, tyto hydromorfologické vlastnosti jsou dlouhodobého charakteru a mění morfologické a hydrologické vlastnosti.

Co znamená umělý vodní útvar?

Rámcová směrnice zaujímá velice podobný přístup k silně ovlivněným a umělým vodním útvarům. Umělé vodní útvary musí být vytvořeny stejnými specifickými druhy užívání uvedenými v článku 4, odst. 3, písm. a).

Článek 2, odstavec 8

„Umělý vodní útvar je útvar povrchové vody vytvořený lidskou činností“.

Hlavní otázkou, za účelem rozlišit mezi umělým a silně ovlivněným vodním útvarem, je význam slova „vytvořený“, který je v článku 2, odst. 8 použit. Otázkou je, zda se výraz „vytvořený“ vztahuje k vytvoření nového vodního útvaru z dříve suchého pozemku (např. kanál), nebo zda by to rovněž mohlo znamenat vodní útvar, jehož kategorie se změnila (např. přeměna řeky v jezero v důsledku přehrazení, nebo změna pobřežních vod na sladkovodní jezero díky rekultivaci).

Pokyn vykládá umělý vodní útvar „jako útvar povrchové vody, který byl vytvořen v místě, kde nikdy před tím žádný vodní útvar neexistoval, a který nevznikl v důsledku přímé fyzické úpravy, pohybu či přeskupením stávajícího vodního útvaru“. Neznamená to však, že před tím zde byla pouze souš. Mohly zde klidně být menší rybníčky, přítoky či strouhy, které nebyly považovány za samostatné a významné prvky povrchových vod. V případě, že byl stávající vodní útvar upraven a přesunut na nové místo (tj. tam, kde byla původně souš), měl by být označen jako silně ovlivněný vodní útvar a ne jako umělý. To samé se týká vodních útvarů, u nichž došlo ke změně kategorie v důsledku fyzických úprav; takové vodní útvary (např. nádrží vytvořená přehrazením vodního toku) budou považovány za silně ovlivněné a za umělé.

Pozor! Umělý vodní útvar je vytvořen lidskou činností

Umělý vodní útvar je útvar povrchové vody, který byl vytvořen v místě, kde nikdy před tím žádný vodní útvar neexistoval, a který nevznikl v důsledku přímé fyzické úpravy, pohybu či přeskupením stávajícího vodního útvaru.

Environmentální cíle a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů

Pokud je charakter vodního útvaru podstatně změněn v důsledku fyzických úprav způsobených lidskou činností, pak Rámcová směrnice umožňuje členským státům vymezit takový útvar jako silně ovlivněný. Pokud by byl vodní útvar vytvořen lidskou činností, pak je možné jej vymezit jako umělý. Aby bylo možné určit jakýkoli vodní útvar je nutno provést testy definované v článku 4, odst. 3. Při provádění těchto testů je nutno zvážit, zda nápravná opatření nutná k dosažení „dobrého ekologického stavu“ mají významný negativní dopad na činnost (užívání) a zda jsou k dispozici jiné způsoby provádění dané činnosti.

Jakmile je vodní útvar označen jako silně ovlivněný nebo umělý, environmentálními cíli jsou „dobrý ekologický potenciál“ a dobrý chemický stav, které je nutno dosáhnout rovněž do roku 2015.

Dobrý ekologický potenciál (GEP) představuje méně přísný cíl než dobrý ekologický stav, protože bere ohled na ekologické dopady vyplývající z těch fyzických úprav, které (i) jsou nezbytné pro podporu specifikovaného užívání vod, nebo (ii) musí být zachovány pro zabránění vzniku negativních dopadů na širší okolí. To znamená, že lze stanovit příslušné cíle pro kontrolu ostatních vlivů, včetně fyzických vlivů, které nejsou spojeny se specifikovaným užíváním, přičemž tyto cíle zajistí možné vhodné zmírnění negativních ekologických dopadů fyzických úprav bez vážnějšího ohrožení výhod, jež mají přinést.

Proces stanovování cílů pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary by měl být v souladu se stejnými obecnými principy, které se používají pro přirozené vodní útvary.

Environmentální cíle pro přirozené, umělé a silně ovlivněné vodní útvary jsou stanoveny v závislosti na referenčních podmínkách. Referenční podmínkou pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary je maximální ekologický potenciál (MEP)¹¹. Maximální ekologický potenciál je takový stav, kdy biologický stav v maximální míře odpovídá stavu přiřazenému nejbližšímu útvaru povrchové vody, přičemž jsou vzaty v úvahu změněné vlastnosti vodního útvaru.

¹¹ Referenční podmínkou pro přirozené vodní útvary je „velmi dobrý ekologický stav“ (HES).

S ohledem na jeho biologický stav povoluje dobrý ekologický potenciál „mírné změny“ oproti maximálnímu ekologickému potenciálu.

Vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů, definice maximálního ekologického potenciálu, stanovení dobrého ekologického potenciálu, a stejně tak i programu opatření pro dosažení příslušných environmentálních cílů, bude součástí plánů povodí, jejichž první konzultační návrhy budou publikovány do roku 2008 a konečné verze do roku 2009. Poté budou revidovány jednou za šest let.

2.2 VAZBY NA OSTATNÍ PRACOVNÍ SKUPINY SPOLEČNÉ IMPLEMENTAČNÍ STRATEGIE

Důležité je studovat návod pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary v souvislosti s návody zpracovanými ostatními pracovními skupinami v rámci společné implementační strategie. Tento oddíl popisuje nejdůležitější vazby mezi pracovní skupinou pro HMWB a dalšími pracovními skupinami v rámci CIS a stanoví ty oblasti, kde bylo dosaženo vzájemné shody.

Pracovní skupina pro analýzu vlivů a dopadů č. 2.1 (IMPRESS)

Provizorní stanovení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů se provádí podle analýzy charakteristik uvedené v článku 5 a Příloze II. Pracovní skupina č. 2.1 IMPRESS poskytuje návody pokud jde o popis vlivů a dopadů a stanovení vodních útvarů, u nichž hrozí riziko, že nesplní své environmentální cíle („posouzení rizik“).

Bylo dohodnuto, že pracovní skupina pro silně ovlivněné vodní útvary vypracuje návod týkající takové oblasti procesu charakterizace, který se vztahuje na fyzické změny vodních útvarů a jejich možného vymezení jako silně ovlivněných. Pokyny týkající se silně ovlivněných a umělých vodních útvarů spolu s informacemi získanými z případových studií pro HMWB budou poté využity pracovní skupinou IMPRESS k vytvoření integrovaného přístupu pro celý proces charakterizace. V rámci celkového posouzení rizik provedeného pracovní skupinou IMPRESS, vypracuje pracovní skupina pro HMWB návod týkající se stanovení a popisu specifikovaného užívání vod a příslušných fyzických úprav (vlivů), a rovněž jejich vlivů na hydromorfologické a biologické vlastnosti.

Je možné, že bude nutno ještě dále integrovat procesy vypracované pracovními skupinami pro IMPRESS a pro HMWB. To by mělo být provedeno ve spolupráci s pracovní skupinou č. 2.9 zabývající se „nejlepšími postupy pro plánování v povodí“.

Pracovní skupina pro referenční podmínky sladkých vod č. 2.3 (REFCOND) a pracovní skupina pro typologii, reference a klasifikaci pobřežních vod č. 2.4 (COAST)

„Stav“ a „potenciál“cílů a klasifikací Rámcové směrnice jsou založeny na podobných principech. K definování míry odchýlení se od jednotlivých klasifikačních kategorií jsou stanoveny referenční podmínky a pak jsou použity podobné normativní definice (Příloha V). Nepochybně důležité je zajistit, aby tato odchylka byla pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary v podobném rozmezí jako je tomu v případě „přirozených“ vod.

Pracovní skupina č. 2.5 pro mezikalibraci

Mezikalibrační pracovní skupina zajistí, aby výklad normativních definic Rámcové směrnice pro velmi dobrý, dobrý a střední ekologický stav (Příloha V) vyústila ve srovnatelnou odchylku od referenčních podmínek. Pracovní skupina č. 2.5 zajistí zejména, že citlivé hranice mezi velmi dobrým/dobrym a dobrým/středním ekologických stavem budou v celé Evropě srovnatelné. Referenční podmínky pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary jsou stanoveny podle přirozeného vodního útvaru, který je k ovlivněnému útvaru nejbližší. Znamená to, že referenční podmínky pro HMWB a AWB budou variabilní v závislosti na stupni a druhu úpravy. Diskuze mezi pracovní skupinou pro HMWB a mezikalibrační pracovní skupinou vedly ke shodě na tom, že mezikalibraci hranic ekologického potenciálu není nutno ve většině případů provádět. Zkouška provedení mezikalibrace pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary by však mohla být užitečná, pokud by tyto vodní útvary byly převládajícími vodními typy.

Pracovní skupina č. 2.6 pro ekonomickou analýzu (WATECO)

Další částí procesu charakterizace podle článku 5 je provedení ekonomické analýzy užívání vod. To tvoří základ článku 9 týkajícího se návratnosti nákladů za vodohospodářské služby a zvažování použití testů uvedených v článku 4, odst. 3 pro vymezení silně ovlivněných vodních útvarů a derogací podle článku 4, odst. 4, článku 5 a 7. Pracovní skupina pro HMWB a pracovní skupina pro WATECO pracovaly společně na tom, aby bylo zajištěno, že pokyny týkající se testů pro vymezení HMWB a AWB budou založeny na vzájemné shodě, což zároveň zajistí shodné použití ekonomických termínů pro veškeré požadavky Rámcové směrnice.

Pracovní skupina č. 2.7 pro monitoring

Povaha monitoringu tvoří základ pro definici stavu podle Rámcové směrnice. Pokyn vypracovaný pracovní skupinou pro monitoring bude tudíž pomáhat členským státům v pochopení požadavků na monitoring pokud jde o stanovení potenciálu silně ovlivněných vodních útvarů. V prvním cyklu plánování nebudou k dispozici nástroje plně vyhovující požadavkům Rámcové směrnice na monitoring a klasifikaci, takže pro zajištění největšího užítku ze stávajících informací a metod bude nutno použít pokynu týkajícího se nejlepších prováděných metod. Pracovní skupina pro monitoring může rovněž pomoci při stanovení vhodného způsobu provádění monitoringu pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary. Pokyn týkající se HMWB a AWB poskytne doporučení pro použití nejcitlivějších biologických prvků pokud jde o fyzické úpravy.

Pracovní skupina č. 2.9 pro nejlepší způsoby správy povodí

Proces určování silně ovlivněných a umělých vodních útvarů je pouze jedním z aspektů plánu povodí a musí být plně integrován s hlavními prvky plánu, například: stanovení environmentálních cílů a určení nejefektivnější kombinace opatření. Pokyn týkající se silně ovlivněných a umělých vodních útvarů poskytuje časový harmonogram založený na požadavcích Rámcové směrnice. Pro zajištění správného sledu jednotlivých úkolů vyžadovaných v plánu povodí však bude nutno provést podstatné změny tohoto harmonogramu. Revidovaný časový harmonogram je uveden v pokynu o nejlepších metodách.

Pracovní skupina č. 3.0 pro geografický informační systém (GIS)

Vazby na pracovní skupinu pro GIS jsou relativně jasné a týkají se požadavků zmapovat rozložení provizorně vymezených silně ovlivněných a umělých vodních útvarů (do roku 2004) a určených vodních útvarů (v letech 2008/2009). Užitečné se možná zdá zmapování rozložení příslušných vlivů, které mají za následek vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů.

3 KROKOVÝ PŘÍSTUP PRO STANOVENÍ A VYMEZENÍ SILNĚ OVLIVNĚNÝCH A UMĚLÝCH VODNÍCH ÚTVARŮ

Z důvodu jejich možného vymezení jako umělé či silně ovlivněné vodní útvary bude nutno v období od současnosti až do roku 2008/2009 (publikace prvního návrhu/konečné verze plánu povodí) posuzovat velmi velké množství vodních útvarů (načasování a plán povodí – viz. kapitoly 7.2, 7.3 a Příloha 8.2). Bude proto důležité zajistit proveditelnost a srovnatelnost přístupů a metod použitých v procesu vymezení ve všech členských státech. Navíc je důležité vytvořit vhodné varianty tak, aby složitost metodiky posuzování mohla být přizpůsobena okolnostem. V prvním cyklu plánování existují při určování HMWB a AWB vážné praktické obtíže pokud jde o definování MEP a GEP a při posuzování pravděpodobnosti nedosažení příslušných cílů environmentální kvality do roku 2004, tak jak je požadováno v článku 5 (a Příloze II). Pracovní skupiny pro IMPRESS a pro HMWB proto doporučily, že pro provizorní určení v roce 2004, bude posuzování silně ovlivněných útvarů prováděno podle GES. To pomůže v tomto časném stádiu překonat praktické problémy při definování MEP a GEP pro silně ovlivněné vodní útvary. Za určitých podmínek bude možné a žádoucí pro účely posouzení sloučit vodní útvary dohromady a posoudit je najednou.

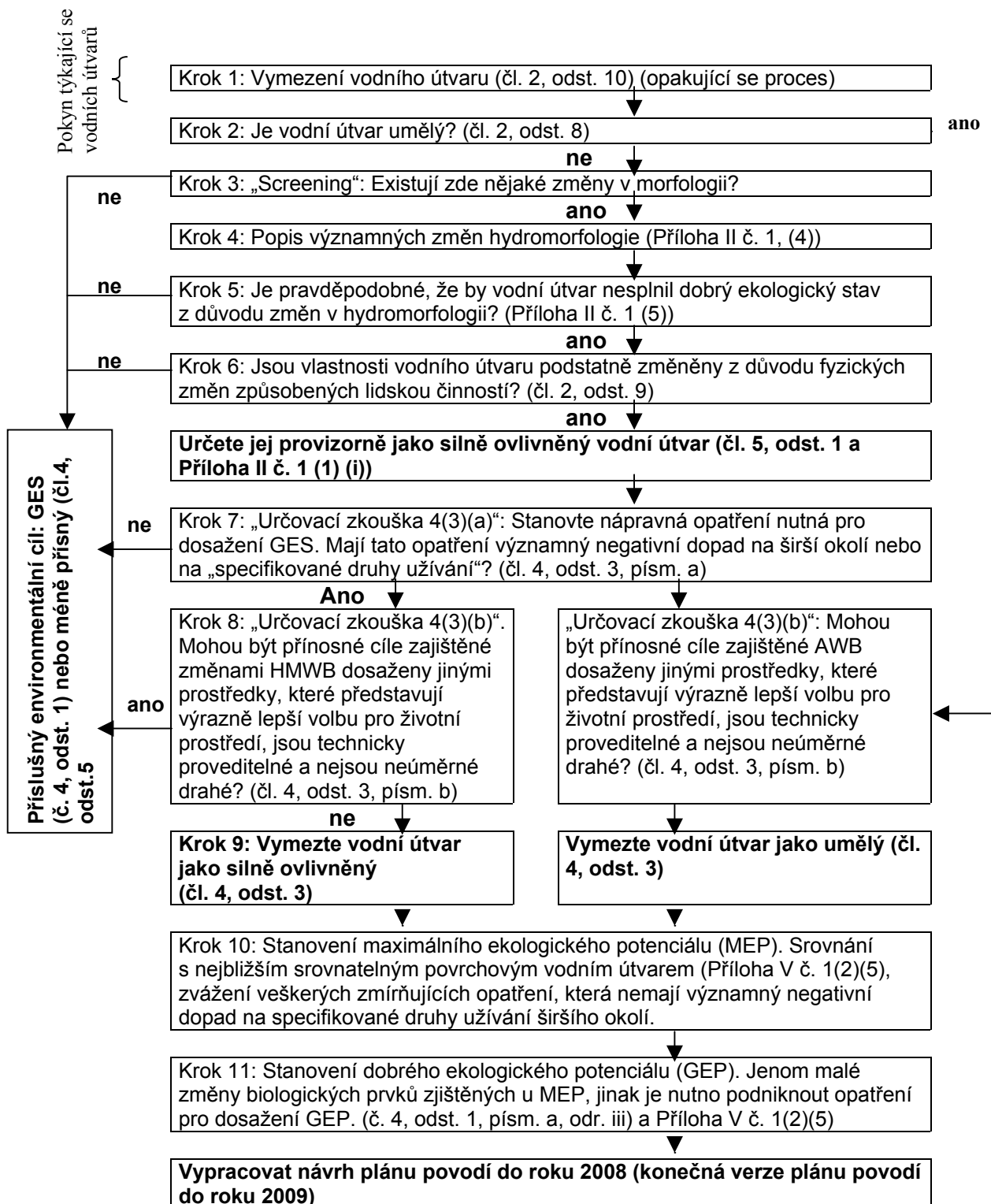
Obrázek 1 ilustruje navržený krokový přístup pro stanovení a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů podle pracovní skupiny č. 2.2 pro HMWB. V této kapitole jsou shrnuty kroky pro obecný přístup (kroky 1 – 11), přičemž následující kapitoly 4 – 6 popisují tyto kroky detailněji, včetně navržených metod a vysvětlení. Pověšněte si, že krok 1 a kroky 3 – 5 jsou širší, než celý proces HMWB a AWB. Krok 1 je použitelný pro veškeré vodní útvary a zahrnuje použití horizontální směrnice EK týkající se stanovení vodního útvaru¹². Kroky 3 – 5 jsou součástí širšího posouzení vlivů a dopadů podle Přílohy II (1.4 a 1.5), které je popsáno v pokynu týkajícím se IMPRESS. **Žádné dodatečné pracovní aktivity mimo ty, které jsou požadovány v rámci IMPRESS, nejsou jakou součástí těchto kroků nutné.**

Pozor! Pro zajištění shody a zamezení duplikace prací by měly být jednotlivé postupy integrovány

Proces vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů popsany v tomto pokynu by měl být po zahájení jeho praktického provádění integrován s dalším pokynem (např. pokynem týkajícím se IMPRESS), aby byla zajištěna shoda přístupů a aby nedošlo k duplikaci pracovního úsilí.

¹² Horizontální směrnice „Vodní útvary“ v kontextu Rámcové směrnice, vypracovaný koncepční skupinou Evropské komise a odborníky z členských států (verze 7.0, 30.9.2002).

Obrázek 1: Krokový postup pro stanovení a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů

- **krok 1:** Různé vodní útvary budou vymezeny a popsány podle horizontálního pokynu EK týkajícího se vymezení vodních útvarů¹³. Vymezení vodního útvaru je opakující se procedurou s možností úprav v pozdějších fázích procesu (zejména po provedení kroku 6, provizorní vymezení silně ovlivněných vodních útvarů). Vymezení vodního útvaru musí být provedeno pro veškeré povrchové vody (přirozené, silně ovlivněné a umělé vody) a je důležité, protože vodní útvary představují jednotky, jejichž stav je posuzován, pro něž jsou stanoveny cíle, a u nichž se kontroluje nakolik byly cíle Rámcové směrnice dosaženy.
- **step 2:** Rámcová směrnice obsahuje různé definice pro umělé a silně ovlivněné vodní útvary (čl. 2, odst. 8 a čl. 2, odst. 9). V tomto druhém kroku by mělo být stanoveno, zda byl daný vodní útvar „vytvořen lidskou činností“. V takovém případě mají členské státy možnost takový vodní útvar označit jako umělý a uvažovat o jeho vymezení, nebo jej mohou za určitých podmínek označit jako přirozený. Pokud je cílem vymežit vodní útvar jako umělý, pak první určovací zkouška (krok 7) není relevantní a mělo by se přejít přímo k druhé určovací zkoušce (krok 8).
- **krok 3:** Za účelem šetřit úsilí a čas při vymezení vodních útvarů, které by neměly být při určovacích zkouškách brány v úvahu, se navrhuje využít metodu screeningu. Bude se to týkat těch vodních útvarů, u nichž existuje pravděpodobnost, že nesplní podmínky dobrého ekologického stavu, ale na nichž nejsou patrné žádné morfologické změny. Tento krok tvoří součást Přílohy II (1.4) týkající se posouzení a vyhodnocení vlivů.
- **krok 4:** Pro ty vodní útvary, které nebyly v kroku 3 vyříděny, je nutno prošetřit významné změny hydromorfologie a výsledné dopady by měly být dále zkoumány a popsány. To zahrnuje popis hydromorfologických změn a posouzení výsledných dopadů. Tento krok je součástí Přílohy II (1.4 & 1.5) posouzení vlivů a dopadů.
- **krok 5:** Na základě informací získaných v rámci kroku 4 a posouzení ekologického stavu vodního útvaru bude stanovena pravděpodobnost nedosažení dobrého ekologického stavu (nebo odhad založený na současných znalostech, jaký dobrý ekologický stav vůbec bude). V rámci tohoto kroku je nutno posoudit, zda jsou důvodem pro nesplnění dobrého ekologického stavu hydromorfologické změny a ne jiné vlivy, jako jsou jedovaté látky či další problémy týkající se kvality vody. Tento krok je součástí Přílohy II (1.5) procesu posouzení dopadů, který by měl být dokončen do 22.12.2004.

Pokyn týkající se analýzy dopadů a vlivů (IMPRESS)¹⁴ poskytuje mnohem jednoznačnější pokyny pro kroky 3-5; zejména pokud jde o „posouzení rizik“. Pracovní skupina pro Monitoring se bude zabývat požadavky na monitoring „rizikových“ vodních útvarů, ale i na všechny další vodní útvary.

- **krok 6:** Účelem tohoto kroku je vybrat ty vodní útvary, kde změny v hydromorfologii vyústily v podstatné změny vlastností vodního útvaru. Takové vodní útvary mohou být prozatím vymezeny jako silně ovlivněné. Zbývající vodní útvary, u nichž se předpokládá, že nesplní podmínky dobrého ekologického stavu, a jejichž povaha není podstatně změněna, budou vymezeny jako přirozené vodní útvary. Environmentální cíle pro takové vodní útvary budou představovat dosažení dobrého ekologického stavu, nebo jiné méně přísné environmentální cíle.

¹³ Horizontální pokyn „Vodní útvary“ v kontextu Rámcové směrnice, vypracovaný koncepční skupinou Evropské komise a odborníky z členských států (verze 7.0., 30.9.2002).

¹⁴ Pracovní skupina CIS pro IMPRESS (2002).

V průběhu kroků 1,3,4, a 5 je nezbytné shromáždit dostatečné informace, aby bylo možné dokázat, že vlivy a dopady způsobují neschopnost dosáhnout dobrého stavu (jak je uvedeno v pokynu týkajícím se IMPRESS) a v kroku 6 (první krok procesu vymezení silně ovlivněných vodních útvarů), že povaha vodního útvaru je podstatně změněna. Tyto požadavky je možno uspokojit velmi jednoduchým popisným způsobem v jednoznačných případech. Například, pokud došlo k nevratné a konečné změně kategorie vodního útvaru, je pak jednoduché dokázat, že vlivy a dopady znemožňují dosažení dobrého ekologického stavu (původní kategorie vodního útvaru), a že povaha vodního útvaru je podstatně změněna.

- **kroky 7-8-9:** V případě, že si členské státy přejí vymežit vodní útvary jako silně ovlivněné, musí je následně podrobit určovacím zkouškám uvedeným v článku 4, odst. 3, písm.a) a b). Umělé vodní útvary jsou testovány pouze podle článku 4, odst. 3, písm. b). V první „určovací zkoušce“ (**krok 7**) je nutno stanovit nutné hydromorfologické změny („nápravná opatření“) nutná pro dosažení „dobrého ekologického stavu“. Touto první zkouškou se posuzuje, zda budou mít tato „opatření“ významné negativní dopady na „uvedené druhy užívání“ nebo na „širší okolí“. Pokud ano, pak se provede druhý určovací test (**krok 8**).

Tento druhý test se skládá z několika dílčích zkoušek. Za prvé, budeme zvažovat „jiné prostředky“ pro dosažení prospěšného cíle (např. nahrazení zásobování pitnou vodou z povrchových zdrojů používáním zdrojů podzemních vod). Pak budeme posuzovat, zda jsou „jiné prostředky“ a) technicky proveditelné, b) představují lepší možnost pro životní prostředí a c) nejsou neúměrně nákladné. Pokud na jakýkoli z těchto dílčích testů (a), b) nebo c)) odpovíme negativně, pak mohou být vodní útvary označeny jako silně ovlivněné (**krok 9**). Pokud ani jedno ze zmírňujících opatření nemá výrazně negativní dopady (viz. krok 7) nebo pokud lze nalézt „jiné prostředky“ splňující kritéria a), b) nebo c) (viz krok 8), pak nesmí být vodní útvar označen za silně ovlivněný a příslušným environmentálním cílem bude dobrý ekologický stav či méně přísný cíl.

- **kroky 10-11:** Tyto kroky nejsou součástí procesu vymezení. Vztahují se však pouze na silně ovlivněné a umělé vodní útvary a jsou proto zařazeny do tohoto pokynu. Týkají se definice referenčních podmínek a stanovení cílů environmentální kvality pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary. V **kroku 10** je pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary definována referenční podmínka – maximální ekologický potenciál. Na základě maximálního ekologického potenciálu je definován cíl environmentální kvality – dobrý ekologický potenciál (**krok 11**).

Informace získané různými kroky (1 - 11) přehledně popsanými výše přispějí k vytvoření plánu povodí. Plán povodí bude obsahovat programy opatření [čl. 11], které jsou požadovány pro zajištění dosažení environmentálních cílů pro přirozené, silně ovlivněné a umělé vodní útvary.

Jak je vidět z tohoto nákresu, je velice důležité vyhnout se nadbytečným a marným administrativním činnostem. Například, ne vždy bude nutné provést posouzení pro každý jednotlivý vodní útvar. Ve skutečnosti může být v mnoha situacích mnohem efektivnější použít testy pro skupinu vodních útvarů, které mají environmentální zájmy a specifikovaná užívání stejná. Například, pro řeku upravenou k plavbě, nemusí být zrovna užitečné aplikovat tento postup na jednotlivé vodní útvary. Posouzení provedené ve větším měřítku může přinést mnohem efektivnější a mnohem ucelenější výsledky.

Podobně i pro větší návrh protipovodňové ochrany v ústí řeky může být mnohem efektivnější posoudit jej z úrovně většího počtu vodních útvarů, než kdyby byl posouzen každý vodní útvar zvlášť.

Pozor! Informace o opatřeních, a s nimi spojených nákladech, o načasování a budoucích cyklech plánů povodí jsou uvedeny v kapitole 7!

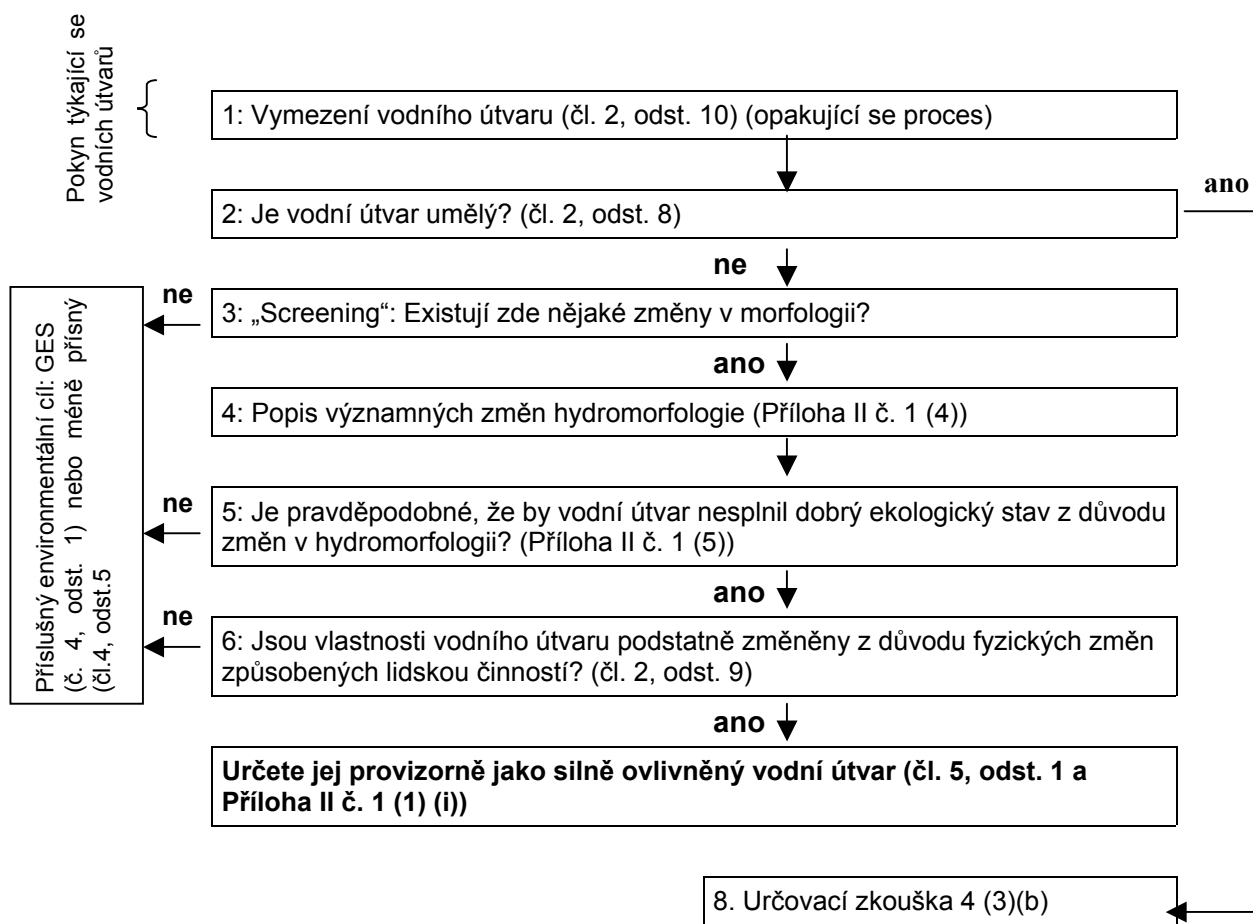
V průběhu celého procesu dochází v různých krocích ke zvažování různých opatření. Existují zde rozdílné náklady, které jsou pro tato různá opatření brány v úvahu; souhrn je uveden v kapitole 7.1. Načasování, stejně tak jako změny budoucích cyklů plánování v povodí, jsou pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary důležité; tyto otázky jsou řešeny v kapitolách 7.2 a 7.3.

4 KROKY VEDOUcí K PROVIZORNíMU VYMEZENí SILNĚ OVLIVNĚNÝCH A UMĚLÝCH VODNíCH ÚTVARŮ

4.1 ÚVOD

Tato kapitola se podrobnĚji zabývá kroky 1 až 6, které vedou k provizornímu vymezení silnĚ ovlivnĚných vodních útvarů.

Tyto kroky jsou součástí charakterizace požadavků oblasti povodí podle Přílohy II Rámcové směrnice. V důsledku toho jsou tyto kroky těsnĚ spojeny s činností pracovní skupiny IMPRESS. Přehled o tomto procesu ilustruje Obrázek 2.

Obrázek 2: Kroky vedoucí k provizornímu stanovení silně ovlivněných vodních útvarů

4.2 STANOVENÍ VODNÍHO ÚTVARU (krok 1)

Vodní útvary je nutno stanovit pro všechny povrchové vody (přirozené, silně ovlivněné a umělé vody). Tento krok je v procesu implementace tím nejdůležitějším, protože vodní útvary představují jednotky, které budou používány pro potřeby reportingu a pro posuzování souladu s hlavními environmentálními cíli Rámcové směrnice. Obecná doporučení týkající se stanovení různých vodních útvarů jsou uvedena v horizontálním pokynu EK o stanovení

vodních útvarů¹⁵. Tento návod týkající se silně ovlivněných a umělých vodních útvarů rozebírá otázky zvláště důležité pro stanovení vodního útvaru jako „fyzicky změněných vod“, protože tyto vody nejsou v horizontálním pokynu EK uvedeny (Příklady v sadě nástrojů).

Pozor! Pro účely posouzení je možné sloučit vodní útvary dohromady

V některých případech bude možné, pro účely stanovení a / nebo určení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů, sloučit několik vodních útvarů dohromady. To může ulehčit celkovou náročnost prací. Horizontální dokument EK týkající se vodních útvarů určí za jakých podmínek lze vodní útvary pro účely posouzení sloučit.

4.3 JE VODNÍ ÚTVAR UMĚLÝ (krok 2)?

Rámcová směrnice uvádí pro popis umělého a silně ovlivněného vodního útvaru různé definice (čl. 2, odst. 8 a 9) (viz. kapitola 2.1). V tomto druhém kroku by mělo být stanoveno, zda je daný vodní útvar umělý, tj. zda byl „vytvořen lidskou činností“.

Tento pokyn definuje umělý vodní útvar jako útvar povrchové vody, který byl vytvořen v místě, kde nikdy před tím žádný významný útvar povrchové vody neexistoval, a který nevznikl přímou fyzickou úpravou stávajícího vodního útvaru, či posunutím nebo převedením stávajícího vodního útvaru. To však neznamená, že před tím byla na tom místě jenom souš. Mohly zde být menší rybníky, přítoky nebo stoky, které nebyly považovány za samostatné a významné prvky povrchových vod, a proto nebyly jako vodní útvary stanoveny.

Pokud je výše uvedená charakterizace vodního útvaru naplněna, členské státy budou mít možnost vymezit je jako umělé vodní útvary a zvážit jejich určení, nebo je mohou za určitých podmínek vymezit jako přirozené vodní útvary. Pokud členský stát uzná, že lze pro umělý vodní útvar dosáhnout dobrého ekologického stavu, pak může považovat umělý vodní útvar za přirozený. Tak bude možné pro tento vodní útvar definovat dobrý ekologický stav a ne dobrý ekologický potenciál (Příklady v sadě nástrojů).

Příklady

Umělým vodním útvarem je: Příklady umělých vodních útvarů zahrnují kanály vybudované pro účely plavby, odvodňovací kanály pro závlahy, člověkem vytvořené rybníky a vyhloubené rybníky, přístavy a doky, vybudovaná vybagrovaná jezírka, štěrkovny, povrchová důlní jezera, akumulární nádrže pro výrobu elektrické energie, nebo vody, které jsou usměřovány do nádrže pomocí odboček, a vodní útvary vytvořené dávnými činnostmi člověka.

Umělým vodním útvarem není: Vodní útvar, u něhož došlo ke změně kategorie v důsledku fyzické úpravy, není umělým vodním útvarem, je považován za silně ovlivněný vodní útvar (např. vybudování nádrže prostřednictvím přehrazení vodního toku). Umělými vodními útvary nejsou ty vodní útvary, které byly přesunuty či převedeny, například převedení vodního toku do nově vybudovaného koryta, nebo do místa, kde byla původně souš. Takové převedení spočívá v úpravě stávajícího vodního útvaru a pak je možné tato nová koryta označit jako silně ovlivněné vodní útvary.

¹⁵ Horizontální pokyn „Vodní útvary“ v kontextu Rámcové směrnice vodní politiky, vypracovaný koncepční skupinou Evropské komise a expertů z členských zemí (verze 7.0. 30.9.2002).

V případě, že chceme označit vodní útvar jako umělý, pak není nutno provádět první zkoušku určení (krok 7) a místo toho přistoupit rovnou k druhé určovací zkoušce (krok 8).

4.4 SCREENING (krok 3)

Za účelem zredukovat čas a úsilí věnované stanovení těch vodních útvarů, které by neměly být navrženy pro testování jako silně ovlivněné, navrhujeme použít screeningový proces (krok 3). Tento proces se bude týkat těch vodních útvarů, u nichž je pravděpodobné, že nesplní podmínky dobrého ekologického stavu, ale které neukazují žádné známky změn svých hydromorfologických vlastností (Příklady v sadě nástrojů).

4.5 VÝZNAMNÉ ZMĚNY HYDROMORFOLOGIE (krok 4)

U těch vodních útvarů, které nebyly v procesu screeningu „vyloučeny“ (krok 3) by měly být dále prošetřeny a popsány významné antropogenní vlivy a výsledné dopady (Příloha II č. 1.4). Tento krok 4 tvoří součást procesu charakterizace povrchových vod, která má být provedena podle čl. 5, odst. 1 do prosince 2004.

Tato charakterizace zahrnuje stanovení a popis:

1. hlavních „specifikovaných druhů užívání“ vodního útvaru;
2. významných antropogenních vlivů (Příloha II č. 1.4); a
3. významných dopadů těchto vlivů na hydromorfologii (Příloha II č. 1.5).

1. Stanovení a popis hlavních „specifikovaných druhů užívání“ vodního útvaru:

- Plavba, včetně přístavních zařízení, nebo rekreace;
- Činnosti, pro něž je voda jímána, jako je zásobování pitnou vodou, výroba elektrické energie nebo závlahy;
- Úprava vodních poměrů, ochrana před povodněmi, odvodňování, nebo
- Jiné stejně důležité trvalé rozvojové činnosti člověka.

2. Stanovení a popis významných antropogenních vlivů (Příloha II č. 1.4):

Specifikované druhy užívání vodních útvarů obecně způsobují vlivy, které mohou ovlivnit stav vodního útvaru. V souvislosti s procesem stanovení a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů jsou důležité změny hydromorfologických vlastností vyplývající z „fyzických úprav“ (čl. 2, odst. 9).

Fyzické úpravy zahrnují změny morfologických a hydrologických vlastností vodního režimu (srovnej slovníček pojmů a krok 6). Například, nejběžnější fyzické úpravy představují přehrady a jezy, které přerušují kontinuitu vodního toku a způsobují změny hydrologického a hydraulického režimu. Fyzické úpravy by měly obvykle sloužit specifikovanému druhu užívání, jako je narovnění vodního toku pro účely plavby. Avšak

fyzické úpravy, které přestaly sloužit konkrétnímu uvedenému druhu užívání, by měly být v rámci charakterizace rovněž stanoveny a popsány (např. jezy používané k udržování výše vodní hadiny pro mlýny, které již nejsou v provozu).

Pro účely charakterizace je nutno zjistit, které vlivy jsou „důležité“, protože jen důležité vlivy (nebo fyzické úpravy) by měly být vzaty v úvahu. Členské státy mohou použít kvalitativní i kvantitativní přístupy k popsání stupně a úrovně důležitosti daných fyzických úprav (Příklady v sadě nástrojů).

3. Stanovení a popis **významných vlivů na hydromorfologii** (Příloha II č. 1.5):

Významné vlivy na hydromorfologii by měly být podrobněji prošetřeny. Lze použít jak kvalitativní, tak kvantitativní metody hodnocení pro posouzení dopadů fyzických úprav na hydromorfologii (Příklady v sadě nástrojů). Prověřované prvky by měly obsahovat prvky požadované Rámcovou směrnicí (Příloha V č. 1.1: kontinuita toku, hydrologický režim, morfologické podmínky, přílivový režim), protože údaje jsou již k dispozici.

Zvláštní pozornost je nutno věnovat kumulativním dopadům na hydromorfologické změny. Samotné maloplošné hydromorfologické změny nemusí způsobovat rozsáhlé dopady na hydromorfologické vlastnosti, ale mohou mít významný vliv pokud budou působit všechny najednou. Pro posouzení významných dopadů na hydromorfologii je nutno zvolit odpovídající rozsah (viz. rovněž pokyn pracovní skupiny 2.1¹⁶). Následující otázky spojené se stanovováním vhodného rozsahu by měly být při posuzování dopadů a při stanovování a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů vzaty v úvahu:

- Pro posouzení změn dopadů volit rozsah a velikost podle charakteristik vlivů a dopadů, tj. některé vlivy mají nižší meze pro velkoplošné dopady, než ostatní;
- Velikost a rozsah se může měnit podle typu vodního útvaru a citlivosti ekosystému. Prostorový a časový rozsah (rozložení posouzení dopadů) by měl být přesnější u těch typů vodních útvarů a druhových ekosystémů, které jsou k takovému vlivu citlivé.

¹⁶ „Analýza vlivů a dopadů v Rámcové směrnicí vodní politiky – Společné pochopení“, vypracovaná pracovní skupinou CIS 2.1 (návrh dokumentu doručitelný SCG v dubnu 2002 a pro setkání vodních ředitelů v červnu 2002).

4.6. PRAVDĚPODOBNOST NEDOSAŽENÍ DOBRÉHO EKOLOGICKÉHO STAVU (krok 5)

Na základě informací získaných v kroku 4 a posouzení ekologického stavu, je nutno posoudit pravděpodobnost toho, že dobrý ekologický stav nebude dosažen (nebo na základě současných znalostí odhadnout jaký dobrý ekologický stav může být) (Příloha II č. 1.5). Mělo by tímto dojít ke zvážení, zda riziko nedosažení dobrého ekologického stavu je způsobeno hydromorfologickými změnami a ne jinými vlivy, jako jsou třeba jedovaté látky nebo jiné kvalitativní problémy. Krok 5 je součástí procesu „posouzení rizik“¹⁷, který by měl být dokončen do prosince 2004.

Za účelem posoudit pravděpodobnost nedosažení dobrého ekologického stavu, je nutno odhadnout ekologické dopady fyzických úprav na posuzované vodní útvary (Příklady v sadě nástrojů). Snaha věnovaná posouzení by měla být úměrná (tj. měl by být použit přístup posuzování podle vrstev). V případě vodních útvarů, které pravděpodobně nedosáhnou dobrého ekologického stavu (např. vodní útvary, které změnilly kategorii z důvodu fyzických úprav) by úsilí věnované odhadování GES mělo být velice omezené a závěr o tom, že dobrého ekologického stavu nebylo dosaženo, by měl být učiněn rychle. V těchto případech může být více úsilí věnováno včasnému posouzení dobrého ekologického potenciálu a mohlo by být prověřeno riziko jeho nedosažení. Podobně je možné pomocí třídění rizik rychle a s minimálním úsilím vyloučit z procesu stanovování a vymezování ty vodní útvary, u nichž je jasné, že dobrého ekologického stavu dosáhnou.

Požadavky na informace

Pro implementaci Rámcové směrnice vodní politiky je potřeba velké množství údajů. Kvalitativní prvky vodních útvarů jsou uvedeny v Příloze II č. 1 a zahrnují hydromorfologické, chemické, ale i biologické údaje. Prvky kvality se liší v závislosti na kategorii vod. V rámci stanovování a vymezování silně ovlivněných vodních útvarů nejsou potřeba údaje pouze pro krok 5, ale i pro různé určovací zkoušky (kroky 7 a 8), pro stanovení maximálního ekologického potenciálu (krok 10) a pro dobrý ekologický potenciál (krok 11).

Posouzení ekologického stavu, nezbytného pro „posouzení rizik“, může být založeno přímo na biologických vlastnostech. Jinak indikativní údaje (hydromorfologické a fyzikálně chemické prvky) lze použít v situacích, kdy představují jediné údaje co jsou k dispozici (k tomu se vztahuje příklad v oddíle 2.6 sady nástrojů týkající se provizorního stanovení regulovaných jezer ve Finsku). Podle Rámcové směrnice bude biologický stav povrchových vod posuzován s využitím příslušných prvků v různých kategoriích vod (Příloha V č. 1.1). Navrhuje se, že předběžné posouzení ekologického stavu, který bude dokončen do roku 2004, by měl být založen na těch nejcitlivějších kvalitativních prvcích týkajících se stávajících fyzických úprav. Je však nutno si povšimnout, že se celý tento postup soustředí na to, jaké jsou dopady fyzických úprav na některé citlivé prvky vodního ekosystému.

Pro zjištění důvodu možného nesplnění environmentálního cíle (tj. dobrého stavu nebo potenciálu) vodního útvaru, se indikativní parametry liší podle příčin. Pokyn týkající se silně ovlivněných a umělých vodních útvarů se zaměřuje zejména na indikativní údaje potřebné pro zjištění hydromorfologických změn. Následky vyplývající z dalších dopadů (např. toxické

¹⁷ „Posouzení rizik“ se provádí v rámci procesu charakterizace podle čl. 5 a stanoví pravděpodobnost, že vodní útvar nedosáhne cílů environmentální kvality určených v čl. 4.

účinky na makrobezobratlé, eutrofizace týkající se makrofyty) by měly být diferencovány co nejvíce. Některé podněty pokud jde o vhodnost použití biologických prvků, coby indikátorů fyzických úprav, jsou uvedeny níže:

- Fauna bentických bezobratlých a fauna ryb představují nejvýznamnější skupiny pro posouzení dopadu výroby elektrické energie na sladkovodní systémy.
- Druhy ryb migrujících na dlouhou vzdálenost mohou sloužit jako kritérium pro posouzení narušení kontinuity vodního toku.
- Makrofyty jsou dobrými indikátory změn v toku pod nádržemi, ale i pro posouzení regulovaných jezer, protože jsou citlivé na kolísání vodní hladiny.
- Nejhodnějšími indikátory pro fyzické úpravy, jako je konstrukce ochrany pobřeží, může být fauna bentických bezobratlých a makroskopické řasy.

Definování rozsahu ekologického poškození způsobem vyžadovaným Rámcovou směrnicí nebude možné do roku 2006, dokud nebude fungovat společný ekologický monitoring. A protože krok 5 procesu stanovení a vymezení silně ovlivněných vodních útvarů by měl být dokončen do roku 2004 (právě včas pro výchozí charakterizaci podle čl. 5) mohou být posouzeny pouze odhady založenými na stávajících údajích biologického monitoringu a ekologických klasifikačních systémů.

Mokřady

Ekosystémy mokřadů jsou ekologickou a funkční součástí vodního prostředí s potenciálně důležitou úlohou, kterou budou hrát při dosahování udržitelné správy povodí. Rámcová směrnice nestanoví pro mokřady environmentální cíle. Avšak, mokřady, které jsou závislé na podzemních vodních útvech, tvoří součást útvaru povrchových vod, nebo jsou chráněnými územími, budou mít prospěch ze závazků Rámcové směrnice chránit a obnovit stav vod. V horizontálním pokynu CIS o vodních útvech jsou rozpracovány příslušné definice, které jsou dále rozvíjeny v pokynu o mokřadech.

Vlivy působící na mokřady (například fyzické úpravy či znečištění) mohou mít dopady na ekologický stav vodních útvarů. Opatření na zvládnutí takových vlivů možná bude nutno vzít v úvahu v plánech povodí, kde jsou nezbytné pro splnění environmentálních cílů Rámcové směrnice.

Vytvoření a rozšíření mokřadů může za vhodných podmínek poskytovat udržitelné, nákladově efektivní a sociálně přijatelné mechanismy pomoci při dosahování environmentálních cílů Rámcové směrnice. Mokřady mohou zejména pomoci snížit dopady znečištění, mohou přispět ke zmírnění účinků sucha či povodní, mohou pomoci dosáhnout udržitelnou péči o pobřeží a mohou podpořit doplňování podzemních vod. Důležitost mokřadů v rámci programů opatření je dále zkoumána ve zvláštním horizontálním pokynu týkajícím se mokřadů.

Pozor! Vazby na ostatní pracovní skupiny CIS

Návod jak definovat referenční podmínky pro posouzení ekologického stavu povrchových vodních útvarů je zpracováván pracovní skupinou CIS č. 2.3 (REFCOND) a pracovní skupinou č. 2.4 (COAST). Pokyn vypracovaný pracovní skupinou č. 2.1 IMPRESS¹⁸ poskytne mnohem jasnější návod pro provedení „charakterizace“ a „posouzení rizik“. Pracovní skupina č. 2.7 pro monitoring stanoví požadavky na monitoring nejenom pro vodní útvary „v nebezpečí“, ale i pro ostatní vodní útvary.

4.7 JSOU VLASTNOSTI VODNÍHO ÚTVARU PODSTATNĚ ZMĚNĚNY DÍKY FYZICKÝM ZMĚNÁM ZPŮSOBENÝM LIDSKOU ČINNOSTÍ (krok 6)? PROVIZORNÍ STANOVENÍ SILNĚ OVLIVNĚNÝCH VODNÍCH ÚTVARŮ

Pokud existuje pravděpodobnost, že vodní útvar nedosáhne dobrého ekologického stavu z důvodu hydromorfologických změn, pak existuje celá řada možností pro stanovení cílů. V některých případech lze do roku 2015 přijmout nápravná opatření, která pomohou vodnímu útvaru dosáhnout dobrého ekologického stavu. Za jiných podmínek je možné prodloužit konečný termín pro dosažení GES přijutím derogace podle čl. 4, odst. 4¹⁹. Jasně řečeno, je možné stanovit i méně přísné ekologické cíle pokud je vhodné použít derogaci podle čl. 4, odst. 5. Tyto přístupy budou požadovány za těch podmínek, kde na vodní útvar působí významné změny v hydromorfologii, ale jeho vlastnosti nejsou podstatně změněny.

Pokud má být vodní útvar provizorně vymezen jako silně ovlivněný (Příklady v sadě nástrojů), pak se uplatní následující kritéria:

1. Nedosažení dobrého stavu je výsledkem **fyzických úprav** hydromorfologických vlastností vodního útvaru. Důvodem nesmí být žádné jiné dopady, jako jsou třeba dopady fyzikálně chemické (znečištění).
2. **Povaha vodního útvaru musí být podstatně změněna.** To platí v případě, že došlo k významné změně vzhledu vodního útvaru. Jasně je, že jde částečně o subjektivní rozhodnutí pokud jde o to, zda je povaha vodního útvaru (a) pouze významně změněna (např. odběr vody bez morfologických změn), nebo (b) podstatně změněna, a zde může být vhodné provizorně vymežit tento vodní útvar jako silně ovlivněný (např. dlouhodobé hydromorfologické změny způsobené jezem). V obou případech je možné, že vodní útvar nedosáhne dobrého ekologického stavu. Je však nutno pamatovat na následující:
 - Při prohlídce vodního útvaru, jehož povaha je podstatně změněna, by mělo být velmi zřetelně vidět, že vodní útvar se od svého přirozeného stavu podstatně liší.
 - Změna vlastností musí být rozsáhlá/obecně rozšířená nebo vážná. Typické zde je, že jsou podstatně změněny jak hydrologické, tak morfologické vlastnosti vodního útvaru.
 - Změna povahy musí být trvalá, ne dočasná nebo občasná.

¹⁸ Pracovní skupina Společné implementační strategie IMPRESS (2002), viz. kapitola 8.2.

¹⁹ Podle čl. 4, odst. 4 je maximální prodloužení konečného termínu do roku 2027.

- Mnoho změn hydrologických vlastností vodních útvarů, jako jsou odběry či vypouštění vody, není spojeno s morfologickými změnami, a proto mohou být velmi často snadno vratné, dočasné nebo krátkodobé. Proto takové úpravy nevytváří podstatné změny vlastností vodního útvaru, a proto také nebudeme uvažovat o vymezení tohoto útvaru jako silně ovlivněného.
- Úprava musí být v souladu s rozsahem změny, která vyplývá z činností uvedených v článku 4, odst. 3, písm. a): splavněná řeka, přístav, řeka s protipovodňovými opatřeními nebo přehrazená řeka či jezero.

3. Podstatná změna vlastností musí být výsledkem **specifikovaných druhů užívání**. Je nutno, aby byla vytvořena druhy užívání uvedenými v článku 4, odst. 3, nebo druhy užívání, které představují stejně důležité udržitelné rozvojové činnosti člověka (ať už samostatně nebo dohromady).

V Tabulce 1 je uveden přehled hlavních specifikovaných druhů užívání a s nimi spojených fyzických úprav a dopadů na hydromorfologické a biologické vlastnosti. Rozsáhlejší seznam fyzických úprav a dopadů na hydromorfologické a biologické vlastnosti lze nalézt v souhrnné zprávě o silně ovlivněných vodních útvarech (Hansen et al., 2002).

Tabulka 1: Přehled o hlavních specifikovaných druzích užívání, fyzických úpravách a dopadech

Specifikované druhy užívání	Plavba	Ochrana proti povodním	Výroba el. energie	Zem. / lesnictví / rybí hosp.	Zásobování vodou	Rekreace	Urbanizace ²⁰
Fyzické úpravy (vlivy)							
Přehrad a jezy	X	X	X	X	X	X	
Údržba koryt/bagrování/ odstraňování materiálu	X	X	X	X		X	
Plavební kanály	X						
Kanalizování / narovnávání	X	X	X	X	X		X
Zpevňování břehů / fixace / nábřeží	X	X	X		X		X
Odvodňování půdy				X			X
Meliorace				X			X
Vzdouvání vody pomocí nábřeží	X					X	X
Dopady na hydromorfologické a biologické vlastnosti							
Porušení kontinuity toku a přenos sedimentů	X	X	X	X	X	X	
Změny profilu toku	X	X	X	X			X
Oddělení mrtvého ramene řeky	X	X	X	X	X		X

²⁰ Urbanizace není v článku 4, odst. 3, písm. a) uvedena, ale byl zjištěn její význam, coby důležitého druhu užívání v případových studiích týkajících se silně ovlivněných vodních útvarů. Proto se považuje za důležitou udržitelnou rozvojovou činnost člověka.

Specifikované druhy užívání	Plavba	Ochrana proti povodním	Výroba el. energie	Zem. / lesnictví / rybí hosp.	Zásobování vodou	Rekreace	Urbanizace ²⁰
Jezera / mokřady							
Omezení / ztráty údolní nivy		X	X				X
Nízké / redukováné průtoky			X	X	X		
Přímé mechanické škody na flóře a fauně	X		X			X	
Umělý režim vypouštění		X	X	X	X		
Změny hadiny podzemní vody			X	X			X
Eroze půdy / naplavování	X		X	X			X

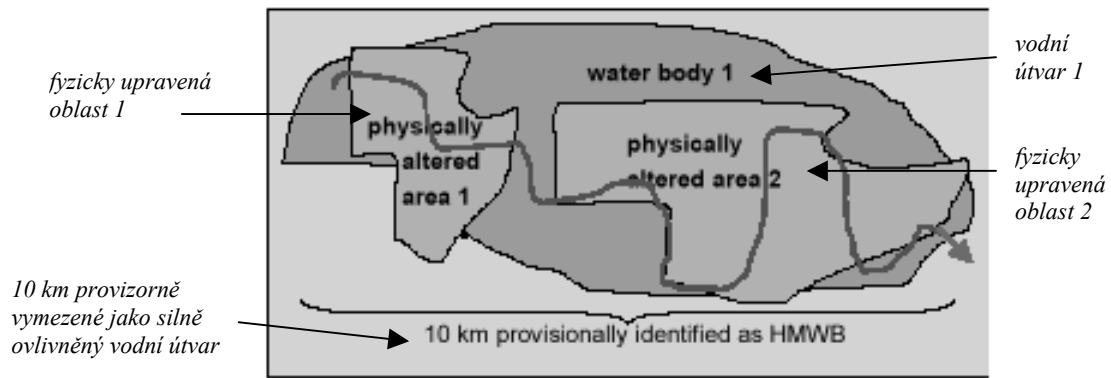
Pokud není vodní útvar vymezen a později se teprve ukáže, že je pravděpodobně silně ovlivněn, pak je i po roce 2004 možné tento útvar provizorně vymežit jako silně ovlivněný a použít určovací zkoušky. Stejně tak, pokud je vodní útvar provizorně vymezen jako silně ovlivněný, nemusí členské státy jeho vymezení dokončit. Mohou jej kdykoli označit za neovlivněný vodní útvar a stanovit příslušné cíle podle článku 4, odst. 1, písm. a), odr. ii), článku 4, odst. 4 nebo 5.

Rozsah, míra a stupeň provizorního vymezení

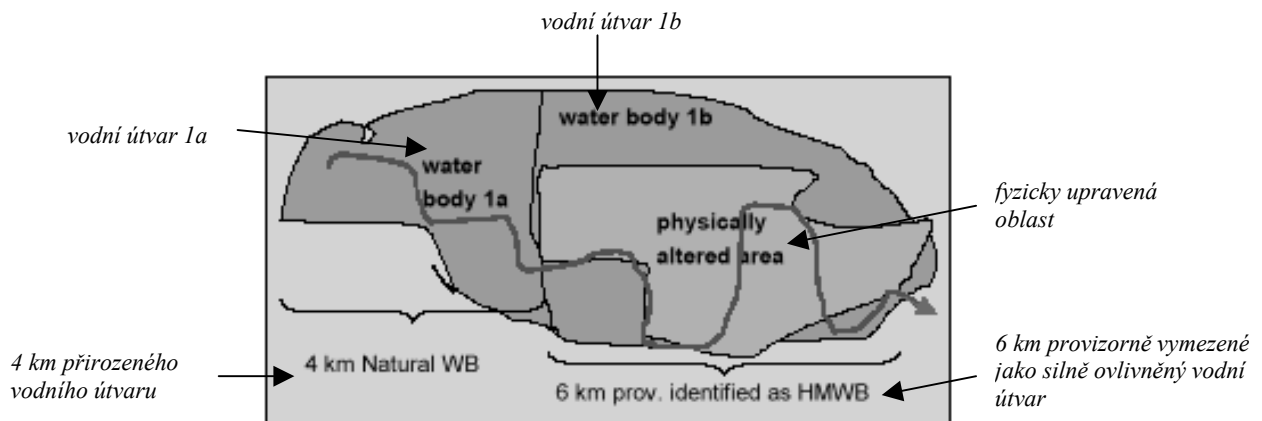
V rámci provizorního vymezení silně ovlivněných vodních útvarů je nutno zvážit rozsah, míru a stupeň vymezení. Možná bude nutné přizpůsobit hranice původně vymezených vodních útvarů (krok 1) v závislosti na podstatných změnách hydromorfologie. Přesněji řečeno, tam kde hydromorfologické změny nesouhlasí s hranicemi povrchového vodního útvaru, bude možná vhodné dále rozčlenit vodní útvar tak, aby byly silně ovlivněné úseky odděleny od nezasazených oblastí vodního útvaru.

Následující tři příklady mohou pomoci při rozhodování o tom, zda vodní útvary za různých okolností dále rozčlenit nebo ne (Obrázek 3 – Obrázek 5):

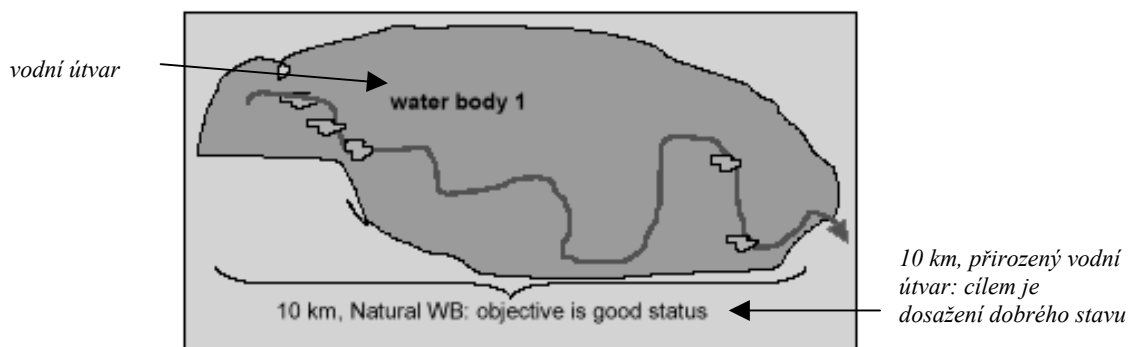
- Na Obrázku 3 pokrývají dvě fyzicky upravené oblasti převážnou část absolutní délky/plochy původního vodního útvaru (8 km z 10 km). Vodní útvar je ve velké míře zasažen stejnými vlivy a proto bychom doporučovali **nedělit** původní vodní útvar, ale provizorně vymežit celý vodní útvar jako silně ovlivněný.
- Na Obrázku 4 je původní vodní útvar změněn díky fyzicky upravené části (6 km) pokrývající převážnou část celé délky /plochy původního vodního útvaru. Doporučení v tomto případě je **rozdělit** původní vodní útvar na dva odlišné vodní útvary (1a a 1b). Vodní útvar 1b zasažený fyzickou úpravou bude provizorně vymezen jako silně ovlivněný. Vodní útvar 1a bude označen jako přirozený.
- Na Obrázku 5 se nachází celá řada malých (každá z nich je menší než 1 km) fyzicky upravených oblastí na malé části celé délky vodního útvaru. Zde vyvstává otázka, zda tyto, ani ne kilometrové úseky, označit za odlišné vodní útvary a provizorně je vymežit jako silně ovlivněné, nebo zda je jejich celkový dopad malý, a proto by měl být celý vodní útvar označen jako přirozený. Navrhujeme nedělit tento vodní útvar a označit jej celý jako přirozený.

Obrázek 3: Příklad 1, nerozdělení vodního útvaru

Obrázek 4: Příklad 2, rozdělení vodního útvaru

Příklad 5: Příklad 3, nerozdělení vodního útvaru

Poznámka: Provizorní vymezení silně ovlivněného útvaru se týká úseků řeky a ne povodí či dílčích povodí. Na třech výše uvedených obrázcích jsou jednotlivá povodí vyznačena, protože je obtížné označit pouze úseky řeky, což by však bylo vhodnější.

Dalším důležitým bodem je, že pouze ty vodní útvary, jejichž vlastnosti jsou podstatně změněny (z důvodu fyzických úprav), mohou být provizorně vymezeny jako silně ovlivněné. Pokud fyzická úprava (např. přehrada) ovlivní složky biologické kvality v úseku proti proudu vodního toku (např. je zabráněno migraci ryb), pak nelze tuto část vodního toku provizorně vymežit jako silně ovlivněný vodní útvar. Pokud nebude možné v tomto vodním útvaru, nacházejícím se proti proudu vodního toku od fyzické úpravy, dosáhnout dobrého ekologického stavu, pak je možné stanovit méně přísný environmentální cíl.

5 ZKOUŠKY VEDOUcí K VYMEZENí SILNĚ OVLIVNĚNÝCH VODNíCH úTVARŮ (krok 7 – 9)

5.1 NAČASOVÁNí URČOVACíCH TESTŮ

Vodní útvary, které byly provizorně vymezené jako silně ovlivněné (viz. kapitola 4), lze navrhnout k jejich určení²¹. Proces určování musí být dokončen včas, aby jeho výsledky mohly být konzultovány spolu s návrhem plánu povodí (v roce 2008) a publikací jeho finální verze v roce 2009. Měl by být zahájen co nejdříve po provedení provizorního vymezení. Navíc bude důležitě koordinovat tento proces s dalšími požadavky procesu plánování v povodí. Měly by být vzaty v úvahu zejměna následující požadavky:

- Proces určení pomůže stanovit, která „nápravná opatření“ či „jiné prostředky“ budou třeba pro splnění cíle environmentální kvality. V procesu stanovování referenčních podmínek a cílů budou určena navíc „zmírňovací opatření“ (viz. kapitola 6). Tato „zmírňovací opatření“ je nutno včas stanovit, aby bylo možné posoudit nákladově nejefektivnější programy opatření pro návrh plánu povodí (v roce 2008) a zajistit zavedení programů opatření do roku 2012 (čl. 11, odst. 7).
- Možná by bylo vhodné provést proces určení společně se stanovením méně přísných environmentálních cílů (čl. 4, odst. 5) jak pro přirozené, tak pro silně ovlivněné vodní útvary, které vyžadují použití podobných testů (např. zvážení nepřiměřených nákladů).

5.2. URČENí JE DOBROVOLNĚ A OPAKOVANĚ

Zdůrazňujeme, že členské státy **mohou** označit vodní útvar jako umělý či silně ovlivněný.

Provizorně vymezené silně ovlivněné vodní útvary proto nemusí být navrženy pro provedení určovacích testů. Členské státy se mohou kdykoli rozhodnout, že nebudou v procesu určování pokračovat, a mohou označit vodní útvar za přirozený s tím, že musí dosáhnout dobrého ekologického stavu. Toto rozhodnutí mŮže být ovlivněno dodatečnými informacemi, které se mohou objevit až po provedení vymezení.

Pozor! Určení není povinné!

Určení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů je dobrovolné. Členské státy si mohou vybrat, že neoznačí vodní útvar jako umělý ani jako silně ovlivněný. Provádění určovacích testů mŮže být kdykoli zastaveno. V takovém pŕípadě bude vodní útvar považován za přirozený a cílem environmentální kvality bude dobrý ekologický stav.

²¹ I další vodní útvary, které nebyly provizorně vymezeny jako silně ovlivněné mohou být dodatečně vzaty v úvahu, pokud je prokázáno, že z důvodu fyzických úprav u nich, existuje riziko nedosažení dobrého ekologického stavu (viz. kapitola 5.2).

Z několika důvodů mohou být vodní útvary, označené v prvním kole jako silně ovlivněné, považovány v dalších kolech za přirozené vodní útvary a naopak (kapitola 7). Určení je proto stále se opakující proces. Je nutno rovněž zdůraznit, že nové údaje a informace mohou určit vodní útvary, které nebyly provizorně vymezeny (v krocích 1 – 6), jako silně ovlivněné, a ty pak bude nutno podrobit testům. V budoucích cyklech plánování v povodí je nutno vymezení silně ovlivněných vodních útvarů přezkoumat (viz. kapitola 7).

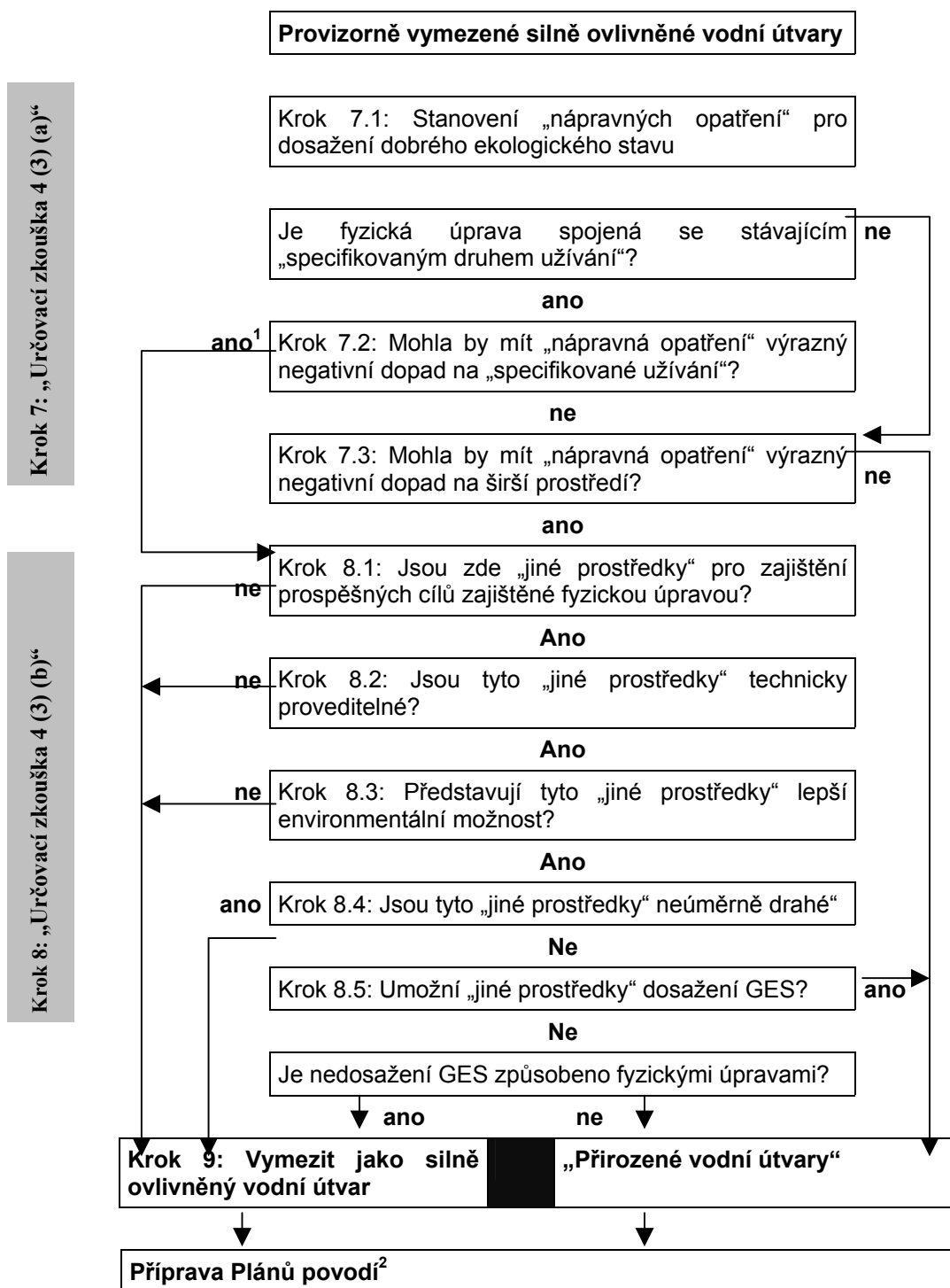
5.3 URČOVACÍ TESTY

Vodní útvar může být označen jako silně ovlivněný pokud prošel procesem určování, který se skládá z obou určovacích testů uvedených v článku 4, odst. 3. písm. a) a b) (kroky 7 a 8). V některých případech bude nutné provést tyto dva testy v plném rozsahu, viz. Obrázek 6.

Umělých vodních útvarů se týká pouze test 4 (3) (b) (viz. kapitola 5.8).

Testy jsou navrženy tak, aby zajistily určení silně ovlivněného útvaru pouze tam, kde neexistují žádné dostupné možnosti k dosažení dobrého ekologického stavu pro daný vodní útvar. Proto jsou specifické pro každý vodní útvar. Avšak v regionálním nebo národním měřítku může být vhodnější použít testy pro skupiny vodních útvarů, a tím snížit potřebné pracovní nasazení. Například, pokud byla hlavní větev vodního toku označena jako celá řada silně ovlivněných vodních útvarů, protože je používána pro účely plavby, pak by mělo být možné podrobit testům celou skupinu vodních útvarů v zasaženém úseku vodního toku. Pokud budou vodní útvary sdruženy dohromady, pak nesmí být žádný rozdíl pokud jde o vlastnosti vodních útvarů nebo specifikované druhy užívání, které by mohly ovlivnit výsledky testů. Důvody pro sdružení vodních útvarů by měly být řádně odůvodněny a vysvětleny.

Krokový postup pro stanovení a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů, který obsahuje testy pro jejich určení, je uveden v kapitole 3. Obrázek 6 vychází z Obrázku 1, avšak mnohem podrobněji stanoví „Určovací zkoušku 4 (3) (a)“ (krok 7) a „Určovací zkoušku 4 (3) (b)“ (krok 8), které se skládají z několika dílčích kroků.

Obrázek 6: Kroky vedoucí k vymezení silně ovlivněných vodních útvarů (kroky 7 – 9)

Poznámka 1: Krok 7.2: Pokud by měla nápravná opatření významné negativní dopady na „specifikované druhy užívání“, můžete přímo přejít k „Určovací zkoušce 4(3)(b)“, krok 8.1. Avšak pro lepší obhajitelnost vymezení můžete rovněž použít krok 7.3.

Poznámka 2: Příprava Plánů povodí včetně: stanovení cílů, stanovení programů opatření, analýzy efektivnosti vynaložených nákladů a dosaženého zisku, derogace pro prodloužení časového harmonogramu a méně přísné cíle, zvážení článku 4, odst. 8 pro zajištění nezhoršení stavu ostatních vodních útvarů.

5.4 URČOVACÍ ZKOUŠKA 4 (3) (a) (krok 7)

Určovací zkouška 4(3)(a) se skládá ze tří složek a je rozdělena do dílčích kroků 7.1 – 7.3 (viz. Obrázek 6):

- za prvé budou určena „nápravná opatření“ pro dosažení dobrého ekologického stavu (krok 7.1, viz. kapitola 5.4.1),
- pak je nutno určit negativní dopady, které budou mít tato nápravná opatření na specifikované druhy užívání (krok 7.2, viz. kapitola 5.4.2); pokud budou negativní dopady na specifikované druhy užívání **významné**, pak je možné přejít přímo ke kroku 8 (viz. kapitola 5.5), avšak můžete také přejít ke kroku 7.3 (viz. Poznámka 1 k Obrázku 6). Pokud tyto dopady **nejsou významné**, pak pokračujte následovně:
- krokem 7.3 a posouzením toho, zda by mělo použití nápravných opatření významné negativní dopady na širší prostředí (viz. kapitola 5.4.3).

5.4.1 Stanovení „nápravných opatření“ pro dosažení dobrého ekologického stavu (krok 7.1)

První dílčí krok určovací zkoušky 4(3)(a) je zaměřen na zjištění hydromorfologických změn, které by mohly vést k dosažení dobrého ekologického stavu. Tento proces je ztěžován tím, že na vodní útvary budou velmi často působit různé vlivy. Následkem toho bude nezbytné (ale ne vždy možné) rozlišit:

- opatření na změnu hydromorfologie;
- opatření na zlepšení fyzikálně chemického stavu; a
- přímá opatření na zlepšení biologického stavu (jako je manipulace rybích populací nebo nasazení makrofyt)²².

Pozor! Hydromorfologické podmínky!

Pokyn týkající se silně ovlivněných a umělých vodních útvarů se zabývá hydromorfologickými podmínkami vyplývajícími z fyzických úprav, a „nápravnými opatřeními“, které tyto hydromorfologické podmínky zlepšují, Nehydromorfologická opatření nebudou v tomto pokynu vzata v úvahu, budou však součástí programů opatření, které budou vypracovány pro plán povodí.

Hydromorfologické změny provedené za účelem dosažení dobrého ekologického stavu (dále jen „nápravná opatření“) mohou zahrnovat opatření zaměřená na snížení environmentálních dopadů fyzických úprav (např. zvýšení náhradních průtoků, nebo rybí přechod), ale i opatření znamenající úplné odstranění fyzické úpravy.

²² Veškerá opatření (včetně zlepšení hydromorfologického a fyzikálně chemického stavu) mají nakonec za cíl zlepšit biologický stav.

Opatření mohou být přímo spojena s fyzickou úpravou (např. mění fyzická úprava) nebo mohou podporovat celkové ekologické podmínky (např. vytváření přirozených prostředí). V tomto dílčím kroku je třeba předpovědět, jaké mohou mít jednotlivá opatření přínosy pro dosažení dobrého ekologického stavu. Mělo by se rovněž posoudit, zda celkový soubor navrhovaných nápravných opatření může vést k jeho dosažení (Příklady v sadě nástrojů).

Opatření by měla být velice pečlivě definována (např. přesný rozsah náhradního průtoku) a měla by obsahovat stanovisko, zda bude zajištěn dobrý ekologický stav (částečné nebo úplné zajištění) (Příklady v sadě nástrojů). Kombinace „částečných“ opatření může umožnit dosažení dobrého ekologického stavu. Stanovení vhodných opatření může být obtížné, protože informace o vzájemném vztahu příčin a dopadů jednotlivých opatření nejsou často dostatečné.

Náklady nápravných opatření zde nejsou uvažovány (viz. dílčí krok 7.2 a kapitola 7.1).

Seznam příkladů nápravných opatření pro různé specifikované druhy užívání („plavba“ a „výroba elektrické energie“) je uveden v souboru nástrojů. Tento seznam je možno využít jako výchozí kontrolní seznam.

5.4.2 Významné negativní dopady na specifikované druhy užívání (krok 7.2)

Druhý dílčí krok 7.2 určovacího testu 4 (3)(a) vyžaduje posouzení, zda budou mít „nápravná opatření“, nezbytná pro dosažení dobrého ekologického stavu, významné negativní dopady na specifikované druhy užívání (např. na plavbu, na výrobu elektrické energie, na rekreaci, nebo na další specifikované druhy užívání).

Je nutno zdůraznit, že použitím testu by mělo dojít ke zvážení celé řady možných nápravných opatření. Například ve vodním toku upraveném pro účely plavby, který má uměle vybudované svíslé břehy, bude možné vytvořit přirozenější opevnění břehů, čímž bude možné dosáhnout dobrého ekologického stavu, aniž by to s sebou neslo významné negativní dopady pro užívání toku k plavbě.

Tento dílčí krok 7.2 lze použít pouze pro vodní útvary, u nichž se fyzické úpravy týkají současného druhu užívání. Pokud došlo k fyzické úpravě historického specifikovaného druhu užívání, který již nadále neexistuje, pak je možno postoupit rovnou ke kroku 7.3 (viz. Obrázek 6 a kapitola 5.4.3). Je jasné, že se specifikované druhy užívání vodního útvaru mohou také za čas změnit. Například opuštěná nádrž určená k zásobování pitnou vodou se může změnit v nový důležitý rekreační objekt (např. pro plachtění). Pak by v tomto dílčím kroku 7.2 měly být posouzeny možné negativní dopady na tento změněný specifikovaný druh užívání.

Jaké dopady budou brány v úvahu?

Negativní dopady na specifikované druhy užívání představují ztráty pro důležité služby (např. ochrana proti povodním, rekreace či plavba) nebo výrobní ztráty (např. elektrické energie nebo zemědělské produkce) (Příklady v sadě nástrojů). Při posuzování „významných negativních dopadů“ na specifikované druhy užívání budou hrát důležitou úlohu ekonomické dopady, ale bude nutno zvážit i sociální aspekty (např. odstranění protipovodňových opatření může vést k vysídlení obyvatelstva).

Jaké aspekty nejsou pro tento dílčí krok důležité?

Při posuzování, zda mají nápravná opatření „významné negativní dopady“ na specifikované druhy užívání, nejsou všechny aspekty těmi nejdůležitějšími. Například, když si vezmeme ústí řeky (zátoku) používané k plavbě, měl by se test soustředit na dopady, které budou mít nápravná opatření na pohyb lodí. Schopnost uživatele platit není v této fázi relevantní, protože to by bylo potenciálně diskriminační opatření proti efektivním a ziskovým podnikům. Stejně tak nemohou být v této fázi použity nepřiměřené náklady coby dodatečné hledisko pro posouzení významných negativních dopadů na specifikované druhy použití (viz. kapitola 7.1).

Co je důležité?

Není dost dobře možné poskytnout obecnou definici pro „významný“ negativní dopad. „Významnost či důležitost“ se bude mezi jednotlivými sektory lišit a bude ovlivňována sociálně ekonomickými prioritami jednotlivých členských států.

Je možné naznačit rozdíl mezi „významným negativním dopadem“ a „negativním dopadem“. Významný negativní dopad na specifikovaný druh užívání vodního útvaru by neměl být malý či nezaregistrovatelný, měl by naopak způsobit nápadnou odchylku v užívání. Například dopad, který by neměl být označen za důležitý, je takový, který je menší než normální krátkodobá kolísavost výkonu (např. výkon na kilowat za hodinu, úroveň protipovodňové ochrany, množství odebírané pitné vody). Avšak dopad bude zřetelně významný, pokud ohrozí dlouhodobou životaschopnost specifikovaného užívání tím, že sníží jeho výkon. Důležité je provést toto posouzení v odpovídajícím rozsahu. Dopady je možno stanovit na úrovni vodního útvaru, skupiny vodních útvarů, regionu, oblasti povodí, nebo v národním měřítku. Vhodný rozsah se bude lišit v závislosti na situaci, druhu specifikovaného užívání nebo sektoru. Bude záležet na hlavních prostorových charakteristikách negativních dopadů. V některých případech může být vhodné zvážit tyto dopady v několika úrovních, aby bylo zajištěno nejlepší posouzení. Výchozím bodem bude obvykle posouzení místních dopadů (Příklady v sadě nástrojů).

Pokud budou negativní dopady označeny jako významné, pak bude vodní útvar podroben testu určení 4 (3)(b) (viz. kapitola 5.5). Pokud nebyl zjištěn žádný významný negativní dopad na specifikované druhy užívání, pak budou opatření posouzena z hlediska jejich možných negativních dopadů na širší okolí (viz. příští kapitola 5.4.3, krok 7.3).

Pokud neexistuje žádný specifikovaný druh užívání vodního útvaru

Přestože užívání, kterého se týkala fyzická úprava, již nemusí dále existovat, ve většině případů slouží upravené vlastnosti vodního útvaru určité formě specifikovaného užívání (např. nádrž, původně vybudovaná pro účely zásobování pitnou vodou, může být eventuelně využívána pro účely rekreace).

Ve velmi malém počtu případů, kdy upravené vlastnosti vodního útvaru již neslouží žádnému z předchozích druhů užívání, se pak neprovádí krok 7.2 určovacího testu 4 (3)(a), protože zde nejsou žádné specifikované druhy užívání, na něž by mohly mít nápravná opatření významný negativní dopad.

Než přejdeme ke kroku 7.3, je nutno posoudit možnost významných negativních dopadů nápravných opatření na širší prostředí. Pokud mají nápravná opatření významné negativní dopady na prostředí, pak bude vodní útvar podroben „určovacímu testu 4(3)(b). Bez specifikovaného druhu užívání však nelze definovat „jiné prostředky“ pro zajištění přínosných cílů specifikovaných druhů užívání. Proto za těchto podmínek, pokud bude širší prostředí nápravnými opatřeními významně zasaženo, nejsou kroky 8.2 – 8.5 relevantní a vodní útvar může být přímo vymezen jako silně ovlivněný.

5.4.3 Významné negativní dopady na širší prostředí (krok 7.3)

Záměrem tohoto dílčího kroku 7.3 v rámci určovacího testu 4(3)(a) je zajistit, aby nápravná opatření nutná pro dosažení dobrého ekologického stavu, neměla za následek environmentální zlepšení, a současně někde nezpůsobovala environmentální problémy (Příklady v sadě nástrojů).

Co znamená širší prostředí?

Článek 4(3)(a) se týká širšího prostředí. Proto by nebylo vhodné uvádět omezenou definici prostředí a předpokládá se, že prostředí zahrnuje přirozené prostředí a prostředí člověka, včetně archeologie, kulturního dědictví, krajiny a geomorfologie.

Pozor!

Obecně řečeno, významný negativní dopad na širší prostředí bude existovat v případě, že škody na širším prostředí způsobené nápravnými opatřeními převýší výhody samotného zlepšeného stavu vod (jako jsou výrazně zvýšené emise CO₂ nebo produkce a likvidace velkých množství asanačního odpadu).

Příklady „nápravných opatření“, které mají negativní dopad na širší prostředí

- Z a normálních okolností zlepšuje obnova údolní nivy biodiverzitu prostředí. V některých omezených případech však může obnova údolní nivy ohrozit zvláštní krajinné prvky a její biodiverzitu, která se zde po mnoho let vyvíjela v důsledku eliminace zaplavování pobřežních obastí a původních záplavových území.
- Odstranění přehrady může vést k eliminaci mokřadů, které zde vznikly v souvislosti s akumulací vody.
- Výstavba kanálu kolem fyzické překážky pro zlepšení ekologické kontinuity (viz. kapitola 6.2 MEP) pro umožnění migrace ryb, může spotřebovat velké množství energie, může poškodit archeologická naleziště a vyprodukovat odpad. Proto to nemusí být za určitých podmínek zrovna tím nejvhodnějším řešením ve srovnání s očekávanými výhodami.
- Historická úprava, jako je mlýn nebo jez, které již neslouží současnému specifikovanému užívání, může mít nyní estetickou či historickou hodnotu. Tento znak nemusí být nutně odstraněn a někteří si mohou přát vymežit zasažený vodní útvar jako silně ovlivněný.

Z obecného hlediska je nutno zabránit, aby takové negativní dopady na širší prostředí byly významné.

Tento test má vazbu na článek 4, odst. 8 a 9, které požadují, aby opatření podle Rámcové směrnice byly v souladu s požadavky stávající environmentální legislativy Společenství. Například, pokud je (nebo bude) ovlivněný vodní útvar nebo jeho záplavová oblast vymezena podle jiné směrnice, jako je Směrnice o přirozených prostředích flóry a fauny a Směrnice o ptácích, pak je nutno tyto směrnice vzít v úvahu. „Nápravná opatření“, která by byla v rozporu s těmito směrnicemi, by měla být považována za „významně ovlivňující prostředí“.

Je nutno zvážit význam zlepšení, která budou dosažena nápravnými opatřeními, a srovnat je s jejich dopadem na širší prostředí. Nebylo by například vhodné znemožnit provádění velkého environmentálního programu jenom proto, že jeho malá část bude mít významný negativní dopad na širší prostředí (např. nádrž, která v současnosti neslouží k žádnému účelu a která se změnila na cenný (místní hledisko) mokřad; odstranění hráze by způsobilo ztrátu tohoto mokřadu, ale umožnilo by migraci ryb v dlouhém úseku vodního toku (regionální hledisko). V tomto příkladu by podpora migrace ryb představovala větší zlepšení prostředí, než ztráta mokřadu, ale to záleží opravdu velice na okolnostech).

Pokud na specifikované druhy užívání nebo na širší prostředí nepůsobí významné negativní dopady, pak by měl být provizorní silně ovlivněný vodní útvar považován za přirozený a měla by být provedena nápravná opatření, aby bylo zajištěno dosažení dobrého ekologického stavu. Za určitých podmínek bude vhodné využít výjimek podle článku 4, odst. 4 a 5 a stanovit méně přísné environmentální cíle.

Pokud působí významné negativní dopady, ať již na specifikované druhy užívání nebo na širší okolí, pak bude vodní útvar podroben určovacímu testu 4 (3)(b).

5.4.4 Významné negativní dopady a načasování

Rámcová směrnice vodní politiky požaduje, aby členské státy dosáhly dobrého ekologického stavu do roku 2015. Načasování proto představuje při provádění testu podle článku 4, odst. 3, písm., a) důležité hledisko. Výběr opatření by měl umožnit dosáhnout dobrého ekologického stavu do roku 2015, nebo pokud se uplatní derogace podle článku 4, odst. 4, pak do roku 2021 nebo 2027. Při posuzování je proto nutné soustředit se nejdříve na to, zda by v období do roku 2015 mohl být významný negativní dopad na specifikované užívání nebo širší prostředí. Pokud bude zjištěno, že ano, pak se vezme v úvahu období do roku 2021 a pak do roku 2027.

5.5 URČOVACÍ TEST PODLE ČLÁNKU 4, ODS. 3, PÍSM. b) (krok 8)

Tento test posuzuje, zda je možné dosáhnout prospěšných cílů zajištěných upravenými vlastnostmi vodního útvaru „jinými prostředky“ (krok 8.1), které jsou:

- technicky proveditelné (viz. kapitola 5.5.2, krok 8.2);
- významně lepší environmentální možností (viz. kapitola 5.5.3, krok 8.3); a
- přiměřeně nákladné (viz. kapitola 5.5.4, krok 8.4).

Vodní útvary, pro něž lze nalézt „jiné prostředky“ splňující tři výše uvedená kritéria a mohou dosáhnout prospěšné cíle upravených vlastností vodního útvaru, nemusí být vymezeny jako silně ovlivněné. Současný specifikovaný druh užívání může v některých případech opuštěn a fyzické změny odstraněny, takže je možné dosáhnout dobrého stavu.

5.5.1 Určení „jiných prostředků“ pro dosažení prospěšných cílů (krok 8.1)

Při posuzování testu podle článku 4, odst. 3, písm. b) je důležité rozlišovat mezi:

- „nápravnými opatřeními“, které jsou pokryty v rámci „určovacího testu 4(3)(a)“ (krok 7) a pro dosažení dobrého ekologického stavu vyžadují změny současných specifikovaných druhů užívání; a
- „jinými prostředky“, které zajistí prospěšné cíle upravených vlastností vodního útvaru a pro dosažení dobrého ekologického stavu vyžadují záměnu či přesunutí stávajících druhů užívání.

Test podle článku 4, odst. 3, písm. b) by měl zvážit pouze schopnost „jiných prostředků“ dosáhnout prospěšných cílů upravených vlastností vodního útvaru, včetně výhod specifikovaných druhů užívání a širšího prostředí. Jiné prostředky mohou mít například následující možnosti:

- Přesunutí specifikovaného užívání na jiný vodní útvar. Například náhrada hydroelektrárny za novější (na jiném vodním útvaru), kde způsobuje méně environmentálních škod. Dalším příkladem může být zákaz plavby na jednom vodním toku, protože spojení kanálem zajistí alternativní dopravní spojení (Příklady v sadě nástrojů);
- Nahrazení stávajícího užívání jinou alternativní možností, která zajistí prospěšné cíle. Například, náhrada hydroelektrárny jinými zdroji energie, nebo náhrada vodní dopravy železniční nebo silniční dopravou s nižšími environmentálními náklady, alternativní protipovodňové strategie, jako je obnova záplavových území proti proudu za účelem odstranit necitlivé konstrukční řešení po proudu, tj. lehké konstrukce oproti těžkých řešením (Příklady v sadě nástrojů).

Můžeme vzít v úvahu rovněž částečnou náhradu či odstranění prospěšných cílů specifikovaných druhů užívání, přičemž není nezbytně nutné dosáhnout dobrého ekologického stavu.

5.5.2 Posouzení „technické proveditelnosti jiných prostředků“ (krok 8.2)

Potom je nutno posoudit, zda jsou tyto „jiné prostředky“ technicky proveditelné. Technická proveditelnost je zde řazena na první místo, protože představuje relativně jednoduchý test a je jasné, že nemá cenu posuzovat environmentální dopady možností, které nejsou technicky proveditelné.

Posuzování „technické proveditelnosti“ zahrnují praktické, technické a stavební aspekty realizace „jiných prostředků“. Řeší otázku, zda „jiné prostředky“ pro dosažení prospěšných cílů současných druhů užívání vůbec existují. Tento proces by se neměl týkat úvah o neúměrných nákladech; ty budou posuzovány v rámci jednoho z dalších dílčích kroků testu (krok 8.4) (Příklady v sadě nástrojů).

Mohou se vyskytnout určité podmínky kdy bude vhodné vzít v úvahu sociální otázky, které omezují rozvoj „jiných prostředků“. Použití takových sociálních překážek by mělo být plně vysvětleno v Plánu povodí.

5.5.3 Posouzení, zda „jiné prostředky“ představují lepší environmentální možnost (krok 8.3)

Účelem tohoto dílčího kroku testu podle článku 4, odst. 3, písm. b) je zajistit, aby navržené „jiné prostředky“ opravdu představovaly lepší environmentální variantu a to, že jeden environmentální problém nebude nahrazen druhým. Tento test se proto podobá ve svém pojetí předchozímu testu podle článku 4, odst. 3, písm. a), který posuzoval, zda mají možná opatření „významný negativní dopad na širší prostředí“ (krok 7.3).

Při posuzování, zda jsou jiné prostředky environmentálně výhodnější, je nutno zvážit následující otázky:

- Rozsah „prostředí“ v případě lepší environmentální varianty: Pro zajištění přístupu shodného s testem podle článku 4, odst. 3, písm. a) se navrhuje, aby posouzení obsahovalo (kde je to vhodné) i „širší prostředí“ jako je archeologie a městské a jiné krajiny.
- Otázka úrovně: Existuje celá řada úrovní, v nichž je možné posoudit otázku „lepší environmentální varianty“: místní, regionální, oblasti povodí, národní nebo mezinárodní. Je jasné, že vhodnější by mohlo být posoudit dopady a přínosy pouze na vodní prostředí nebo na širší prostředí (voda, půda, ovzduší). V první řadě se navrhuje, aby se posouzení zaměřilo na místní varianty. Další úrovně by měly být pak brány v úvahu jen tam, kde je to vhodné.

Příkladem toho je možná náhrada vodní dopravy na velké říční soustavě. V tomto případě by mohlo být vhodné provést posouzení na regionální, národní a mezinárodní úrovni, a to s ohledem na zvýšenou silniční či železniční dopravu a potenciální dopad na emise CO₂.

Je jasné, že nejvhodnější úroveň pro posouzení „lepší environmentální varianty“ bude záležet na druhu „jiných prostředků“, které budou vzaty v úvahu. Pokud si nejsme jisti volbou vhodné úrovně, pak by se mělo posouzení provést v různých úrovních (Příklady v sadě nástrojů).

5.5.4 Posouzení neúměrných nákladů „jiných prostředků“ (krok 8.4)

Ty „jiné prostředky“, které jsou posouzeny jako „technicky proveditelné“, a které představují „výrazně lepší environmentální variantu“, by měly být ještě posouzeny s ohledem na to, zda nejsou „neúměrně nákladné“.

Toto posouzení se bude pravděpodobně zaměřovat na finanční/ekonomické náklady. Mohou zde však nastat určité okolnosti, za nichž může být vhodné při posuzování neúměrnosti nákladů vzít v úvahu sociální otázky.

Při provádění tohoto posouzení je důležité vzít ohled na pravděpodobné či plánované kapitálové výdaje spojené se současným specifikovaným druhem užívání; to může zahrnovat plánované výdaje do roku 2027. To je zvláště vhodné (a důležité) v případech, kde je stávající užívání spojeno s rozsáhlými prostorovými stavebními činnostmi, které podléhají pravidelné údržbě, výměně či modernizaci.

To představuje základní výchozí čáru, s níž budou jednotkové náklady a výhody alternativních „jiných prostředků“ srovnávány za účelem jejich analýzy a prezentace.

Pro posouzení neúměrných nákladů jsou doporučovány následující dvě varianty:

a) Porovnání nákladových variant

Neúměrné náklady mohou být určeny posouzením nákladů na jednotku environmentálních dopadů „jiných prostředků“. Předpokládá se, že výhody současného specifikovaného užívání a jeho alternativy budou stejné. Hlavními složkami nákladů, které budou posuzovány, budou:

- Pro současný stav: provozní náklady a náklady na údržbu, kapitálové náklady pro nutnou výměnu součástí (včetně investičních nákladů a úroků);
- Pro každou variantu/alternativu („jiné prostředky“): kapitálové náklady (včetně investičních nákladů a úroků), provozní náklady a náklady na údržbu, a možné předcházející výhody plynoucí ze změn ekonomických činností (např. omezení zemědělské výroby plynoucí z vytváření retenční oblasti, která bude alternativou protipovodňovým hrázím).

b) Porovnání celkových nákladů a výhod

Neúměrné náklady mohou být stanoveny prostřednictvím srovnání celkových nákladů a výhod stávající úpravy a navržené alternativy („jiného prostředku“). Při tomto posouzení jsou srovnávány celkové čisté výhody úpravy a dané alternativy pro společnost. Hlavními složkami, které budou posuzovány, jsou:

- náklady uvedené v bodu a);
- výhody současného specifikovaného užívání; a
- výhody alternativy, především výhody plynoucí z vyššího stupně ekologického stavu (např. rybaření, rekreace).

Pro zajištění, aby byly environmentální dopady současného užívání řádně porovnány s „jinými prostředky“, se doporučuje zvážit:

- současné užívání; a
- „jiné prostředky“, které jsou předmětem nejlepší environmentální činnosti typické pro konkrétní sektory.

Důležité bude zajistit, aby ekonomické a environmentální ohodnocení „jiných prostředků“ bylo v souladu s technikami nejlepších činností obvykle používaných pro jednotlivé druhy úprav (např. protipovodňová ochrana, plavba, atd.) tak, aby bylo zajištěno vlastní financování a realizace těchto „jiných prostředků“.

Po provedení posouzení nákladů (a v případě b) rovněž výhod) současného specifikovaného užívání a „jiných prostředků“ je nutno rozhodnout, zda jsou náklady neúměrné. Pro složení tohoto testu není dostatečné prokázat, že náklady převyšují výhody. Náklady musí být neúměrně vyšší, než výhody. Nepochybně není možné definovat o kolik musí náklady převyšit výhody, než se stanou neúměrné (Příklady v sadě nástrojů).

V souvislosti s ekonomickým posouzením by měl být brán ohled na pokyn vypracovaný pracovní skupinou CIS – WATECO.

Příklady posouzení neúměrnosti nákladů jsou uvedeny v sadě nástrojů.

5.5.5 Umožní „jiné prostředky“ dosažení dobrého ekologického stavu? (krok 8.5)

Za určitých podmínek mohou „jiné prostředky“ pouze **částečně** nahradit/vyměnit druh užívání. V těchto případech splní „jiné prostředky“ veškerá příslušná kritéria (kroky 8.2 – 8.4), avšak dobrého ekologického stavu nebude stále možné dosáhnout díky fyzickým úpravám. To způsobí takové podmínky, za nichž by měla být realizována „lepší environmentální varianta“, ale přesto nebude dosažen dobrý ekologický stav. Dále uvádíme některé příklady:

- Příklad (a) Pokud je vodní útvar ovlivněn dvěma druhy užívání a je možné nalézt „jiné prostředky“ k dosažení prospěšného cíle u jednoho z těchto druhů užívání. Druhé užívání může stále vyžadovat provedení fyzických úprav, které vodnímu útvaru nedovolují dosáhnout dobrého ekologického stavu.
- Příklad (b) Pokud je vodní útvar ovlivněn jediným druhem užívání a je možné nalézt „jiné prostředky“ k dosažení části prospěšného cíle u tohoto užívání. Pokud jsou k dispozici například „jiné prostředky“, které zajistí 50% pitné vody (například z podzemních vod), pak dojde ke snížení kolísání vodní hladiny. To stále ještě nemusí umožnit vodnímu útvaru dosažení dobrého ekologického stavu, ale může to představovat „výrazně lepší environmentální variantu“. Výsledkem může být zlepšení environmentální kvality nádrže

a tím i řeky po proudu a může tím být umožněno i dodatečné užívání nádrže, například k rekreaci. Takové „jiné prostředky“, které nabízí „lepší environmentální variantu“, ale nezajišťují dosažení dobrého ekologického stavu, by měly být provedeny jako součást programu opatření.

Pokud není dosaženo dobrého ekologického stavu jinými prostředky, a to je způsobeno fyzickými změnami, pak je možné vymezit vodní útvar jako silně ovlivněný.

Pokud je možné dobrého ekologického cíle dosáhnout jinými prostředky, pak je nutno považovat vodní útvar za přirozený.

5.5.6 „Jiné prostředky a načasování“

Rámcová směrnice požaduje, aby členské státy dosáhly dobrého stavu do roku 2015. Načasování je důležitým aspektem rovněž pro krok 8 (test podle čl. 4, odst. 3, písm. b)). Výběr „jiných prostředků“ (tj. alternativních možností ve smyslu nahrazení či odstranění) by měl umožnit obnovu lokality do roku 2015, nebo, pokud se uplatní derogace podle článku 4, odst. 4, do roku 2021 nebo 2027. Časová překážka může ovlivnit rozhodnutí o tom, zda jsou „jiné prostředky“ technicky proveditelné nebo neúměrně nákladné.

Posouzení by se mělo v prvním případě soustředit na to, zda jsou „jiné prostředky“ technicky proveditelné a nejsou neúměrně drahé v průběhu období do roku 2015. Pokud tento časový horizont neplatí, pak by se mělo posoudit období do roku 2021 nebo 2027.

5.6 VYMEZENÍ SILNĚ OVLIVNĚNÝCH VODNÍCH ÚTVARŮ V ROCE 2008 (krok 9)

Vodní útvar může být vymezen jako silně ovlivněný pokud prošel procesem určování, která se skládá ze dvou testů (kroky 7 a 8).

Po provedení těchto určovacích testů se mohou členské státy přesto rozhodnout, že si nepřejí vymezit vodní útvar jako silně ovlivněný.

Pokud nejsou zjištěny žádné významné negativní dopady, které by působily buď na specifikované užívání nebo na širší prostředí, nebo existují-li „jiné prostředky“ pro zajištění prospěšných cílů, pak by měl být vodní útvar považován za přirozený.

5.7 POKYNY TÝKAJÍCÍ SE METOD PRO POUŽITÍ URČOVACÍCH TESTŮ 4(3)(a) a (b) (pro kroky 7 a 8)

U velkého množství vodních útvarů bude nutno zvážit, zda by neměly být do roku 2008/2009 vymezeny jako silně ovlivněné. V důsledku toho je nutné, aby metody použité pro dosažení souladu s požadavky určovacích testů, byly vyvážené a pragmatické. Účelem tohoto oddílu je zjistit vhodné metodické možnosti tak aby složitost metodiky posouzení odpovídala podmínkám.

Za účelem snížit množství práce vynaložené při určovacích testech, existuje možnost sloučit vodní útvary a pak je posoudit najednou (viz. kapitola 5.3) Je nutné zdůraznit, že vodní útvary je možné sloučit pouze tehdy, pokud vyžadují stejnou úroveň posouzení, například, pokud budou použity čistě popisné metody z důvodu viditelných podstatných změn vlastností vodního útvaru. Zcela nevhodné by však bylo sloučit vodní útvary, jejichž vlastnosti jsou

viditelně podstatně změněné s dalšími vodními útvary, u nichž bude třeba mnohem podrobnějšího posouzení, aby se rozhodlo, zda jsou silně ovlivněné.

Vymezení vodních útvarů bude provedeno v rámci procesu plánování v povodí a vztahuje se na něj tudíž požadavek na informování a konzultace s veřejností podle článku 14. Informace získané prostřednictvím posuzovacích metod musí být dostatečné pro to, aby zajistily průhlednost rozhodovacího procesu spojeného s určovacími testy podle čl. 4, odst. 3 a umožnily aktivní účast veřejnosti v procesu plánování založenou právě na poskytnutí nezbytných příslušných informací. Navíc je důležité, aby informace dostatečně jasně prokazovaly dosažení shody.

Navrhujeme čtyři potenciálně se doplňující typy metod hodnocení.

1. **Popisné (kvalitativní) metody** – lze je použít tam, kde je poloha jasně stanovena a je nezbytné provést podrobnou analýzu. Popisné metody mohou být rovněž nutné tam, kde nelze vyčíslit environmentální nebo sociální dopady.
2. **Jednoduchá kvantitativní opatření pro posouzení dopadů či přínosů** – zahrnují popis relativních změn. Například, procentuální snížení přínosů specifikovaného druhu užívání. To může být vyjádřeno funkcí výkonu (například kilowat na hodinu pro elektrickou energii, nebo tuny přepraveného zboží v případě vodní dopravy). Preferovaným výsledkem je však procento změny vyjádřené pomocí EUR, protože tím je možné provádět srovnání mezi jednotlivými sektory, ale je možné provádět i časové srovnání uvnitř sektorů. V ideálním případě by měla být absolutní hodnota výkonu rovněž uvedena, aby bylo možné dát do souvislostí i rozsah změny.
3. **Orientační informace** – kde je možné odvodit pro jednotlivé sektory či typy opatření standardní náklady a/nebo přínosy. V některých případech bude nejvhodnější zvážit tento orientační údaj pro jednotlivá opatření²³, v jiných případech může být vyjádřen formou nákladové efektivity (tj. jako náklady na jednotku dosažené výhody²⁴).
4. **Více důkladnějších metod pro ekonomické posouzení** – zahrnuje celou řadu různě složitých nástrojů. Ty lze použít pro okrajové případy a pro situace vyžadující vysoké úrovně investic.

Rozsah, v němž bude nutné postupovat dolů v tomto seznamu metod, bude záležet na nákladech a komplikovanosti zvažovaných variant. Předpokládá se, že první dva typy metod budou používány nejčastěji.

²³ např. roční náklady rybiho přechodu v X EUR pa.

²⁴ Y EUR na jednu rybu, která přešla, atd.

5.7.1 Metody stanovení významných negativních dopadů (pro krok 7)

Tabulka 2 poskytuje pokyny týkající se typu analýz, které je možno vzít v úvahu. Jednoduše popisné metody jsou vhodné tam, kde nastane následující situace:

- Negativní dopady na specifikované druhy užívání jsou relativně malé s ohledem na druh užívání (prostě nejsou významné); nebo
- Negativní dopady na specifikované druhy užívání jsou velmi vážné a poškozují jejich životaschopnost (jsou prostě významné). To platí zejména tam, kde nezbytná „opatření“ znamenají ukončení specifikovaného užívání, funkcí nebo lidských činností. Například tam, kde by odstranění protipovodňových opatření mohlo vést ke značnému zaplavení městských oblastí.

Tam, kde není situace zcela jednoznačná, pak bude provedeno jednoduché kvantitativní posouzení využívající relativního posouzení dopadů.

Tabulka 2: Předběžný pokyn týkající se metod výběru pro test podle čl. 4, odst. 3, písm. a)

SLOŽITOST VZRŮSTÁ (pohybujte se tímto směrem pouze v nutných případech, tj. pokud nelze jednoduše dojít k rozhodnutí pomocí metod uvedených v levé části tabulky)

Test	Popisné (kvalitativní) metody	Jednoduché vyčíslení	Orientační informace	Ekonomické posouzení
Významný negativní dopad na specifikované užívání (krok 7.2)	V případě opuštění, nebo velké změny specifikovaného užívání/funkce/činnosti V případě velmi omezených změn specifikovaného užívání/funkce/činnosti	V případě částečné změny specifikovaného užívání/funkce		V případě, kde je významná změna specifikovaného užívání/funkce nejistá
Významný negativní dopad na širší okolí (krok 7.3)	Popis rozsahu dopadu v porovnání s výhodami vyplývajícími z nápravného opatření		Orientační údaj na národní/místní úrovni může pomoci	

Může být vhodné zvážit negativní dopady na místní úrovni, nebo na místní úrovni v porovnání s regionálním nebo národním významem. Místně významný negativní dopad se může stát bezvýznamným pokud se na něj podíváme v regionálních nebo národních souvislostech²⁵. Avšak může tomu být i naopak²⁶.

Je obtížné posoudit „význam“ negativních dopadů na prostředí, protože existuje nedostatek metod pro jejich vyčíslení nebo vyjádření v penězích. Může být vhodné udělat přehled environmentálních dopadů/výhod nápravných opatření spolu se subjektivním odhadem

²⁵ Snížení výroby energie v rámci jedné konkrétní hydroelektrárny může být považováno za významné, ale v regionálním měřítku může být zanedbatelné.

²⁶ Pokud se výroba energie hydroelektrárnou sníží o malé procento, může být z místního hlediska označena za bezvýznamnou; avšak pokud dodávky energie v regionu závisí hlavně na této energii a její výroba se omezí v každé hydroelektrárně, pak to může být považováno za významnou změnu.

rozsahu (např. velký, střední, malý) (Příklad v oddíle 3.1.3 sady nástrojů je v této souvislosti důležitý).

Za účelem pomoci při posouzení „významu“ negativních dopadů je v sadě nástrojů k dispozici standardní uspořádání. Tato tabulka udává seznam otázek a informací, které mohou být vzaty v úvahu.

5.7.2 Metody ohodnocení „jiných prostředků“ (krok 8)

Tabulka 3 naznačuje, že technická proveditelnost a lepší environmentální varianta by měly být za normálních okolností posuzovány podle popisných metod. V případě „lepších environmentálních variant“ lze připravit jednoduchou tabulku srovnávající současné specifikované užívání a navrhované alternativní možnosti s ohledem na jejich environmentální dopady. V některých případech lze vyčíslit fyzické změny současného specifikovaného druhu užívání a daných alternativ.

Tabulka 3: Předběžný pokyn týkající se metod výběru pro test podle čl. 4, odst. 3, písm. b)

SLOŽITOST VZRŮSTÁ (pohybuje se tímto směrem pouze v nutných případech, tj. pokud nelze jednoduše dojít k rozhodnutí pomocí metod uvedených v levé části tabulky)

Test	Popisné (kvalitativní) metody	Jednoduché vyčíslení	Orientační informace	Ekonomické posouzení
Technicky proveditelné (krok 8.2)	Popis praktických problémů			
Lepší environmentální varianty (krok 8.3)	Kvalitativní posouzení dopadu na různé prostředky pokud je výsledek jasný	Pokud si nejste jisti, která varianta je nejlepší	Národní/místní úroveň orientačního údaje může pomoci	
Neúměrné náklady (krok 8.4)	Popis úrovně nákladů a také výhod pokud je výsledek jasný	-	Národní/místní úroveň orientačního údaje může být dostatečná pro správné posouzení	Kde se místní situace výrazně liší od orientačního případu, nebo kde existují další důvody pro nejistotu

V mnoha případech může být posouzení neúměrnosti nákladů celkem jasné a kvalitativní popis specifikovaného užívání a následků jeho odstranění jsou dostatečné k rozhodnutí o tom, zda jsou „jiné prostředky“ neúměrně drahé nebo ne.

Pokud tomu tak není, pak by mělo být provedeno ekonomické posouzení nákladů a výhod (vyjmenovaných v oddíle 5.5.4).

Aby bylo zajištěno, že údaje o nákladech bude možné porovnat se stávajícími úpravami a „jinými prostředky“, a z důvodu pravděpodobných různě dlouhých životností a dočasného rozložení nákladů, budou veškeré náklady ročně zprůměrovány pomocí standardní analýzy diskontovaných peněžních toků a příslušných diskontních sazeb (Příklady v sadě nástrojů).

5.7.3 Konzultační mechanismy

Mnoho určovacích testů může obsahovat subjektivní proces zahrnující popisný přístup k testům. Pro zajištění transparentního přístupu a zlepšení rozhodování může být vhodné použít formální konzultační mechanismy.

- Konzultační fóra – zahrnují přístup spojený s účastí při stanovení, zda je předpokládaný dopad na užívání považován za významný. Tento přístup by měl vzít v úvahu sociální otázky a kulturní/místní postřehy²⁷. Tato fóra budou fungovat v širším zapojení osob zainteresovaných při správě povodí a v procesu zapojení veřejnosti.
- Výbory zástupců – zahrnují úřady zodpovědné za vodní hospodářství.
- Panely odborných skupin – technické posouzení variant multidisciplinární skupinou odborníků. Výběr této „expertní skupiny“ je subjektivní, měl by být však řádně obhájen a transparentní. Skupina by měla obsahovat odborníky ze zainteresovaných stran.

5.8 VYMEZENÍ UMĚLÝCH VODNÍCH ÚTVARŮ (krok 9)

Proces vymezování umělých vodních útvarů je velmi obtížné pochopit. Proto sem byl tento oddíl zařazen, aby bylo možné udělat si představu, jak funguje tento proces pro tyto útvary. Navržený přístup by měl být použit pro umělé vodní útvary (viz. Obrázek 1). Zaměřuje se na:

- minimalizaci množství práce spojené s vymezením umělých vodních útvarů; a
- zajištění, že účelu Rámcové směrnice v oblasti ochrany a podpory vodního prostředí bude dosaženo.

5.8.1 Je nutno vymezit všechny umělé vodní útvary?

Článek 4, odst. 3 stanoví, že členské státy mohou vymezit vodní útvar jako umělý. To napovídá, že ne vždy musí být nezbytné vymezit vody vytvořené člověkem jako umělé. Mohou existovat různé okolnosti, kdy lze tradiční a stálé vodní útvary, které jsou pouze málo nebo vůbec ovlivňovány, jen těžko odlišit od přirozených vodních útvarů. Za takovýchto okolností může být vhodné považovat jejich současný biologický stav jako velmi dobrý nebo dobrý ekologický stav.

5.8.2 Použití „Určovacího testu 4(3)(a)“

Z textu Rámcové směrnice je jasné, že určovací testy podle článku 4, odst. 3 se vztahují na umělé vodní útvary stejně tak jako na silně ovlivněné. Avšak výklad článku 4, odst. 3, písm. a) je pokud jde o umělé vodní útvary poněkud problematický.

²⁷ Je to zřetelně v souladu s požadavky článku 14 Rámcové směrnice, zapojit všechny zainteresované strany

Článek 4, odst. 3, písm. a)

Změny hydromorfologických vlastností, které by byly nutné k dosažení dobrého ekologického stavu tohoto útvaru, výrazně nepříznivě ovlivnily: ...

Za účelem provést určovací test podle článku 4, odst. 3, písm. a) je nutno stanovit nápravná opatření nezbytná pro dosažení dobrého ekologického stavu. To není pro umělé vodní útvary možné, protože byly vytvořeny v místech, kde nikdy před tím žádný významný vodní útvar nebyl, a proto přirozenou podmínkou velmi dobrého ekologického stavu by byla „souš“ a citlivý dobrý ekologický stav by nemohl být dosažen. Následkem toho by mělo být stanoveno, že test 4 (3)(a) se nevztahuje na umělé vodní útvary. Předpokládá se však, že úmysl článku 4, odst. 3, písm. a) by se měl vztahovat na proces vymezení umělých vodních útvarů. To vyžaduje, aby nápravná opatření vyplývající z použití tohoto procesu, neměla významný negativní dopad na specifikovaný druh užívání nebo na širší prostředí.

5.8.3 Použití testu podle článku 4. odst. 3, písm., b)

Použití druhého „určovacího testu 4(3)(b)“ nepředstavuje pro většinu umělých vodních útvarů problém s výkladem a měl by být pro vymezení použit. Potom by mělo být při vymezení umělého vodního útvaru stanoveno, zda existují „jiné prostředky“, které mohou zajistit dosažení prospěšných cílů umělých vodních útvarů.

Je nutné si povšimnout, že použití „určovacího testu 4(3)(b)“ pro umělé vodní útvary nemá za cíl zjistit, zda jsou vodní útvary umělé či přirozené (nebo silně ovlivněné). Tento test se použije za účelem zjistit, zda existují „jiné prostředky“ pro dosažení výrazně lepší environmentální varianty, která bude mít za následek například zlepšení stavu vodního útvaru.

6 REFERENČNÍ PODMÍNKY A ENVIRONMENTÁLNÍ CÍLE PRO SILNĚ OVLIVNĚNÉ A UMĚLÉ VODNÍ ÚTVARY (kroky 10 a 11)

6.1 ÚVOD

Při procesu stanovování a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů je pro tyto útvary nezbytné stanovit příslušné referenční podmínky a environmentální cíle (viz. kroky 10 a 11 v Obrázku 1).

Referenční podmínka, na níž je založena klasifikace stavu silně ovlivněných a umělých vodních útvarů se nazývá „Maximální ekologický potenciál (MEP)“. MEP představuje maximální ekologickou kvalitu, které lze pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary dosáhnout poté, co byla uplatněna veškerá zmírňovací opatření, jež nemají významný negativní dopad na jejich specifikované užívání či širší prostředí. Požaduje se, aby silně ovlivněné a umělé vodní útvary dosáhly „dobrého ekologického potenciálu“ (GEP) a dobrého chemického stavu povrchových vod. GEP umožňuje „nepatrné“ změny hodnot příslušných složek biologické kvality maximálního ekologického potenciálu. Členské státy musí zamezit zhoršení z jedné třídy kvality na jinou a snažit se dosáhnout dobrého ekologického potenciálu do 22.12.2015, pokud nejsou prokázány důvody pro uplatnění derogací v podobě méně přísného cíle podle článku 4, odst. 5 nebo v podobě prodloužení časového období podle článku 4, odst. 4. Pro načasování stanovení MEP a GEP viz. kapitoly 7.2 a 7.3.

6.2 STANOVENÍ MAXIMÁLNÍHO EKOLOGICKÉHO POTENCIÁLU – MEP (krok 10)

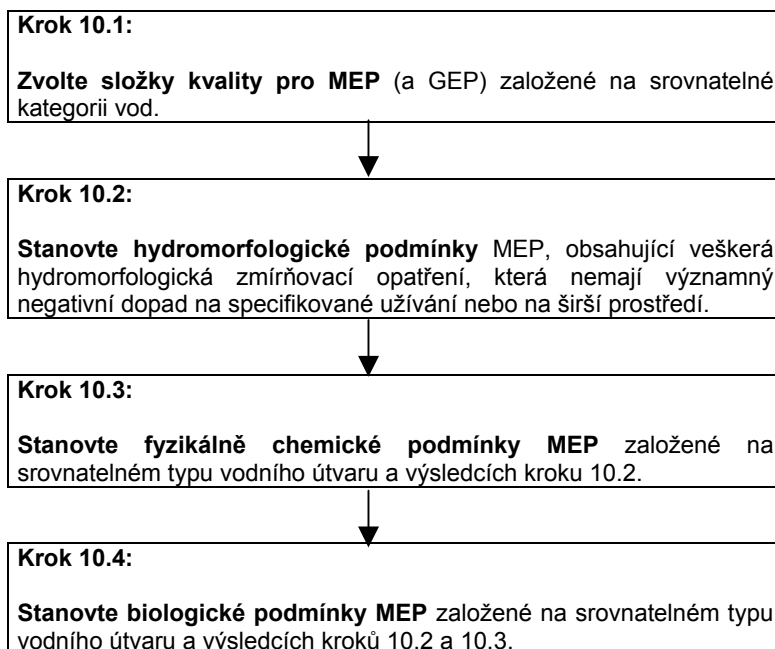
Pro stanovení příslušných hodnot složek kvality maximálního ekologického potenciálu je nutno provést celou řadu dílčích kroků (viz. Obrázek 7). V tomto procesu je důležité rozlišovat mezi „nejblíže srovnatelnou kategorií povrchových vod“ a „nejblíže srovnatelným typem povrchového vodního útvaru“. Příslušné složky kvality jsou zvoleny z nejblíže srovnatelných kategorií, zatímco nejblíže srovnatelné typy vodních útvarů jsou využity pro stanovení hodnoty těchto složek pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary.

krok 10 – dílčí krok 1 (krok 10.1): Zvolte příslušné **složky kvality** pro maximální ekologický potenciál. Určete nejblíže srovnatelnou kategorii přirozených povrchových vod. To bude buď „řeka“, „jezero“, „brakické vody“ nebo „pobřežní vody“. Příslušnými složkami kvality jsou ty, které platí pro nejblíže srovnatelnou kategorii přirozených povrchových vod a jsou uvedeny v Příloze V č. 1.1.1 – 1.1.4.

krok 10 – dílčí krok 2 (krok 10.2): Stanovte **hydromorfologické podmínky** požadované pro maximální ekologický potenciál. Hodnoty biologických a celkových fyzikálně chemických složek kvality maximálního ekologického potenciálu závisí na jeho hydromorfologických podmínkách. Stanovení hydromorfologických podmínek maximálního ekologického potenciálu je jedním z prvních kroků při definici MEP, protože jsou to právě tyto podmínky, které jsou ovlivňovány fyzickými úpravami, a které budou v první řadě určovat ekologický potenciál silně ovlivněných a umělých vodních útvarů.

krok 10 – dílčí krok 3 (krok 10.3): Stanovte **fyzikálně chemické podmínky** maximálního ekologického potenciálu. Určete nejbližší srovnatelný typ vodního útvaru. Fyzikálně chemické podmínky maximálního ekologického potenciálu by měly být založeny na podmínkách tohoto srovnatelného typu s ohledem na hydromorfologické podmínky maximálního ekologického potenciálu. Fyzikálně chemické podmínky budou mít důležitý vliv na hodnoty prvků biologické kvality při maximálním ekologickém potenciálu.

Krok 10 – dílčí krok 4 (krok 10.4): Stanovte **biologické podmínky**, které se budou pokud možno co nejvíce podobat biologickým podmínkám nejbližšího srovnatelného typu vodního útvaru (viz. krok 10.3 výše). Biologické podmínky při maximálním ekologickém potenciálu budou ovlivněny hydromorfologickými a fyzikálně chemickými podmínkami maximálního ekologického potenciálu.

Obrázek 7: Proces definování maximálního ekologického potenciálu (kroky 10.1. – 10.4)

Následující příklady ukazují, jak je podle Obrázku možné stanovit maximální ekologický potenciál.

Obrázek 8: Příklad ukazující ústí vodního toku přeměněné na sladkovodní jezero

Ústí toku bylo upraveno za účelem protipovodňové ochrany (viz. Obrázek 8). Představuje to evidentně podstatnou změnu povahy vodního útvaru způsobenou fyzickou úpravou. Je to rovněž druh užívání specifikovaný v článku 4, odst. 3 (protipovodňová ochrana).

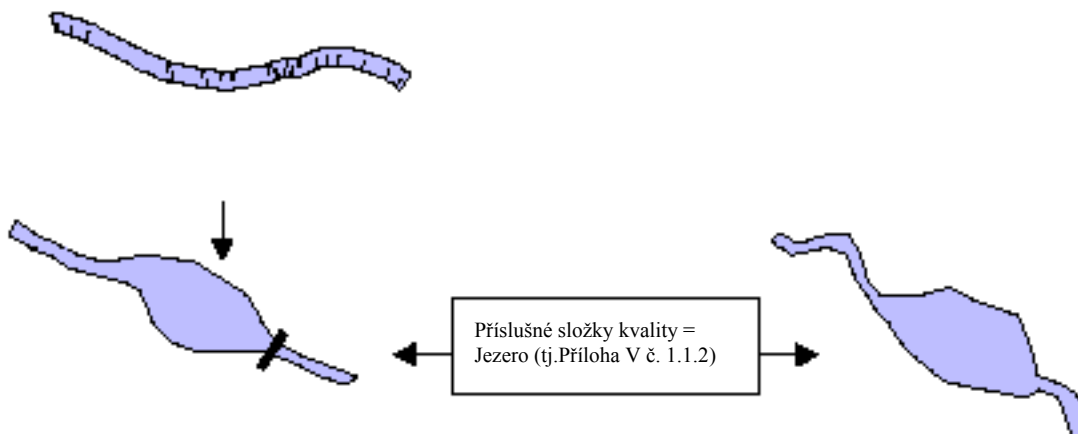
- Dílčí krok 10.1: Nejbližší srovnatelnou kategorií přirozených vod je tomto případě jezero. Pro stanovení MEP by měly být použity příslušné biologické, hydromorfologické a fyzikálně chemické složky jezera (viz. kapitola 6.2.1).
- Dílčí krok 10.2: Je jasné, že hydromorfologické složky požadované pro MEP **neodráží historický stav (ústí)**, ale měly by odrážet teoretická zlepšení, která by mohla být provedena pomocí hydromorfologických zmírňovacích opatření (které nemají žádný významný dopad na užívání – protipovodňovou ochranu). V co největší míře by měly být pro výběr hodnot těchto složek složky charakterizující nejbližší srovnatelný typ jezera.
- Dílčí krok 10.3: Fyzikálně chemickými podmínkami MEP jsou hodnoty zjištěné za daných okolností kroku 10.2, avšak celkově odráží podmínky velmi dobrého ekologického stavu nejsrovnatelnějších vodních útvarů jezera (viz. kapitola 6.2.3).
- Dílčí krok 10.4: Biologické podmínky MEP jsou hodnoty zjištěné za daných okolností kroku 10.2 a 10.3 (viz. kapitola 6.2.4).

6.2.1 Výběr příslušných složek kvality pro MEP (krok 10.1)

Příloha 5 č. 1.1.5

Za kvalitativní složky využitelné pro umělé a silně ovlivněné vodní útvary povrchových vod budou považovány složky využitelné pro tu z předcházejících čtyř kategorií přirozených povrchových vod, která se příslušnému umělému nebo silně ovlivněnému útvaru povrchové vody nejvíce podobá

Příslušné hydromorfologické, biologické a fyzikálně chemické složky kvality jsou ty, které jsou charakteristické pro nejbližší srovnatelnou kategorií vod (Řeka, Jezero, Brakické nebo Pobřežní vody) (viz. Příloha V č. 1.1.1 – 1.1.4). Například, pokud byla upravena řeka (např. zadržením vody) takže se velmi podobá jezeru, pak příslušnými složkami kvality budou ty, které jsou uvedeny v Rámcové směrnici pro jezera (Příloha V č. 1.1.2) a ne pro řeky (Příloha V č. 1.1.1) (viz. Obrázek 9).

Obrázek 9: Příklad volby složek kvality pro MEP (krok 10.1)

6.2.2 Stanovení hydromorfologických podmínek MEP (krok 10.2)

Příloha V č. 1.2.5

„Hydromorfologické podmínky (silně ovlivněných a umělých útvarů při MEP) odpovídají těm, při kterých je ovlivnění útvaru povrchové vody výhradně výsledkem umělých nebo silně ovlivněných charakteristik vodního útvaru, poté co byla přijata veškerá nápravná opatření k tomu, aby se zajistilo co nejtěsnější přiblížení k ekologické spojitosti vodních útvarů, zejména s ohledem na migraci fauny a vhodná místa pro rozmnožování a tření.“

Hydromorfologické podmínky při MEP jsou ty podmínky, které by existovaly pokud by byla přijata veškerá nápravná (zmírňovací) opatření pro zajištění nejtěsnějšího přiblížení k ekologické spojitosti. Nápravná opatření pro definování MEP by:

- (a) neměla mít významný negativní dopad na specifikované užívání (včetně údržby a provozu tohoto užívání; viz. kapitola 5.4.2). Toto konstatování zahrnuje posouzení možných ekonomických dopadů způsobených nápravnými opatřeními, ale ne posouzení neúměrnosti nákladů samotných opatření (viz. kapitola 5.4.3); a
- (b) zajistit nejtěsnější přiblížení k ekologické spojitosti, zejména s ohledem na migraci fauny a vhodná místa pro rozmnožování a tření (Příklady v sadě nástrojů).

Pro účely tohoto pokynu je „nejtěsnější přiblížení k ekologické spojitosti, zejména s ohledem na migraci fauny a vhodná místa pro rozmnožování a tření“ vykládáno tak, že má následující požadavky:

- (a) Příslušné množství a kvalitu použitelných přirozených prostředí pro zajištění toho, že struktura a funkce ekosystému bude zachována v prostoru i čase.

- (b) Podélná a příčná spojitost/souvislost vodních útvarů (např. kontinuita toku, souvislost vodních – polovodních – suchozemských přirozených prostředí) pro umožnění přístupu bioty k přirozeným prostředím, na nichž závisí.

Nejtěsnější přiblížení k ekologické spojitosti proto vyžaduje posouzení všech hydromorfologických nápravných opatření, které by mohly snížit jakékoli překážky pro migraci a zlepšit kvalitu, množství a rozsah přirozených prostředí zasažených fyzických úprav. To by se mohlo týkat i souvislosti s podzemní vodou a s pobřežními, přímořskými a mezipřílivovými zónami. Rámcová směrnice však zdůrazňuje především migraci. Přednost by proto měla být dána snížení jakýchkoli překážek, které významně zamezují podélné a příčné migraci bioty.

Technická proveditelnost a finanční náklady (tj. kapitálové náklady), ke kterým by mohlo dojít pokud by nápravná opatření byla realizována, není při stanovování norem hydromorfologické kvality při MEP brána v úvahu. Podobné zvažování nákladů je na místě při rozhodování o tom, zda je dosažení dobrého ekologického potenciálu či méně přísného cíle podle článku 4, odst. 5, vhodné pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary. Podle určovacího testu 4(3)(a) by neměla nápravná opatření mít významný negativní dopad na specifikované užívání /včetně ekonomických dopadů) nebo na širší prostředí. To může zahrnovat posouzení ekonomických dopadů na specifikované užívání či na širší prostředí. Přestože by měla být stanovena veškerá nápravná opatření, nebylo by k ničemu dále zvažovat opatření, která nejsou prakticky proveditelná. Taková opatření by měla být z jakéhokoli dalšího posuzování vyloučena.

Posuzování pouze opatření, která nemají významný dopad na užívání/prostředí a vyloučení evidentně neproveditelných opatření, bude mít za následek definici racionálních hodnot maximálního ekologického potenciálu.

Při navrhování a určování cílů pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary musí členské státy zajistit soulad s implementací ostatní legislativy Společenství (viz. čl. 4, odst. 8), jako je Směrnice o přirozených prostředích pro flóru a faunu (92/43/EHS) a Směrnice o ptácích (79/409/EHS). Stejně tak je nutno respektovat požadavky Rámcové směrnice při implementaci těchto směrnic. Definice MEP musí zajistit, že dosažení dobrého ekologického potenciálu bude v souladu s dosažením cílů stanovených v rámci této legislativy. V případě Směrnice o přirozených prostředích pro flóru a faunu a Směrnice o ptácích, musí nápravná opatření použitá pro definici hydromorfologických podmínek MEP brát ohled na potřeby této flóry a fauny, pro něž stanovila Rámcová směrnice cíle.

6.2.3 Stanovení fyzikálně chemických podmínek MEP (krok 10.3)

Příloha V č. 1.2.5

„(Všeobecné) fyzikálně chemické složky kvality plně nebo téměř plně odpovídají nenarušeným podmínkám zjišťovaným v typu útvaru povrchové vody, která je nejbližše srovnatelný s příslušným umělým nebo sině ovlivněným vodním útvarem.

Koncentrace (specifických nejedovatých znečišťujících látek) zůstávají v rozmezí obvykle se vyskytujícím za nenarušených podmínek zjištěných u typu útvaru povrchové vody, který je nejbližše srovnatelný s příslušným umělým nebo sině ovlivněným vodním útvarem (hodnoty pozadí = bgl).

Všeobecné fyzikálně chemické podmínky a hodnoty specifických nesyntetických znečišťujících látek by měly odpovídat podmínkám nejbližše srovnatelného typu vodního útvaru, se stanovenými hydromorfologickými podmínkami maximálního ekologického potenciálu (viz. výše). (Příklad v sadě nástrojů).

Pro některé umělé a silně ovlivněné vodní útvary, se mohou hodnoty některých složek fyzikálně chemické kvality v nejbližše srovnatelném typu vodního útvaru velmi lišit od hodnot, které by mohly být v silně ovlivněných a umělých vodních útvarech dosaženy při daných hydromorfologických vlastnostech MEP (viz. výše). Následující příklad ukazuje, jak se mohou fyzikálně chemické podmínky silně ovlivněných vodních útvarů lišit od nejbližšího rovnocenného přirozeného vodního útvaru:

- Hydromorfologické charakteristiky zadržené vody vytvořené za účelem výroby elektrické energie a zásobování vodou mohou určovat kyslíkové a teplotní poměry v zadržené vodě a ve vodním toku po proudu. Ty se mohou lišit od poměrů, které jsou v přirozeném vodním útvare.
- Hydromorfologické charakteristiky sladkovodní zadržené vody vytvořené přehrazením ústí řeky mohou způsobit různé úrovně zakalení. Ty se mohou lišit od úrovně, která je v přirozeném vodním útvare.

Tyto rozdíly by měly být při definování MEP zohledněny.

Pokud nebudou hodnoty těchto fyzikálně chemických složek kvality „plně nebo téměř plně odpovídat podmínkám zjištěným v nejbližše srovnatelném typu vodního útvaru“ s velmi dobrým ekologickým stavem, pak takové silně ovlivněné a umělé vodní útvary nikdy nedosáhnou maximálního ekologického stavu. V některých případech nebudou schopny dosáhnout ani dobrého ekologického potenciálu a proto bude nutné použít derogace v podobě méně přísného cíle podle článku 4, odst. 5. Tam, kde se tyto fyzikálně chemické podmínky přímo týkají fyzických úprav nezbytných pro udržení specifikovaného druhu užívání, navrhuje se, aby byly tyto rozdíly při stanovování MEP vzaty v úvahu. Tyto ohledy se uplatní pouze pro určité fyzikálně chemické složky jako je okysličení, teplota a zakalení, a neměly by se týkat všeobecných znečišťujících látek, které nejsou spojeny s hydromorfologickými úpravami.

Požadavky na specifické syntetické znečišťující látky při MEP jsou stejné jako požadavky, které platí pro neovlivněné, neumělé vodní útvary s „koncentracemi blízkými nule a minimálně pod úrovní jejich zjištění všeobecně používanými moderními analytickými metodami“ (viz. Příloha V č. 1.2.5). Další informace v této oblasti jsou uvedeny v pokynu pracovní skupiny 2.3 REFCOND a pracovní skupiny 2.4 COAST.

6.2.4 Stanovení biologických požadavků MEP (krok 10.4)

Příloha V č. 1.2.5

(Maximální ekologický potenciál – MEP – je definován jako stav, při kterém) „hodnoty příslušných složek biologické kvality odpovídají v co největší míře hodnotám přiřazeným nejbližšímu typu útvaru povrchové vody při daných fyzikálních podmínkách, které vyplývají z umělých nebo sině ovlivněných charakteristik vodního útvaru.“

Maximální ekologický potenciál by měl znamenat co nejtěsnější přiblížení se k přirozenému vodnímu ekosystému, kterého by mohlo být dosaženo za daných hydromorfologických charakteristik, jež nelze změnit bez významného negativního dopadu na specifikované užívání či širší okolí. Na základě toho by se měly biologické podmínky maximálního ekologického potenciálu co nejvíce podobat biologickým podmínkám charakterizujícím nejbližše porovnatelný typ vodního útvaru za daných hydromorfologických a fyzikálně chemických podmínek při velmi dobrém ekologickém stavu (viz. kroky 10.2 a 10.3).

Rámcová směrnice umožňuje použít řadu metod pro stanovení hodnot MEP pro složky biologické kvality. Tyto metody by měly být rovněž použity pro stanovení hodnot MEP pro složky všeobecné fyzikálně chemické kvality a specifických nesyntetických znečišťujících látek (viz. výše). Metody jsou stejné jako ty, které byly povoleny pro stanovení hodnot složek kvality velmi dobrého ekologického stavu.

Ty se skládají z:

- (i) Prostorových sítí lokalit splňujících kritéria pro MEP (Příklad v sadě nástrojů)
- (ii) Modelace (Příklad v sadě nástrojů)
- (iii) Spojení (i) a (ii); nebo
- (iv) Kde není možné použít výše uvedené metody, pak odborný odhad (Příklad v sadě nástrojů).

Nejporovnatelnější vodní útvar

„Porovnatelný vodní útvar“ může představovat jeden nebo několik podobných vodních útvarů, které jsou (nebo je) vlastnostem ovlivněného vodního útvaru mimo jiné nejpodobnější pokud jde o kategorii, typ a jiné charakteristiky, a od nichž lze odvodit prostorové či časové údaje pro stanovení maximálního ekologického potenciálu. „Porovnatelný vodní útvar“ pomáhá:

- zvolit složky kvality, které budou vzaty v úvahu (odvozené od nejporovnatelnější kategorie vodního útvaru); a
- stanovit hodnoty pro složky fyzikálně chemické a biologické kvality, které budou vzaty v úvahu (odvozené od nejporovnatelnějšího typu vodního útvaru).

První prioritou je najít porovnatelný přirozený vodní útvar (modelová či historická situace) (Příklad v sadě nástrojů).

V mnoha případech budou hydromorfologické, a někdy i fyzikálně chemické, podmínky velmi dobrého ekologického stavu v nejbližším porovnatelném typu vodního útvaru výrazně odlišné od hydromorfologických a fyzikálně chemických podmínek maximálního ekologického potenciálu. Při stanovování biologických hodnot maximálního ekologického potenciálu bude tudíž nezbytné přizpůsobit biologické hodnoty velmi dobrého ekologického stavu nejbližšího porovnatelného typu vodního útvaru tak, aby byly vzaty v úvahu umělé či silně ovlivněné vlastnosti.

Ve zvláštních případech nebudou k dispozici žádné porovnatelné přirozené vodní útvary. V takových případech, které je nutno odůvodnit, bude možné použít údaje charakterizující nejbližší porovnatelné silně ovlivněné a umělé vodní útvary při maximálním ekologickém potenciálu (tj. nejbližší možné spíše než nejbližší dostupné) (Příklad v sadě nástrojů). Informace z nejbližší dostupných lokalit by mohly být použity pouze pokud je možné nejlepší možné podmínky odvodit pomocí modelování nebo odborného posudku.

Následující příklad ukazuje jak je možné stanovit MEP pomocí odkazu na jiný silně ovlivněný vodní útvar.

Pokud byla vybudována soustava velkých nádrží v hornatém regionu, kde neexistují velká přirozená jezera, nebude asi v rámci tohoto ekoregionu možné nalézt porovnatelný přirozený vodní útvar. Za těchto okolností možná budeme moci najít nádrž, která se již blíží maximálnímu ekologickému potenciálu. Nádrž bude velice blízko maximálnímu ekologickému potenciálu pokud byla provedena „veškerá nápravná opatření“ na zlepšení hydromorfologických podmínek nádrže. Pokud ještě nebyla provedena „veškerá nápravná opatření“, pak dopad provádění „veškerých nápravných opatření“ by mohl být modelován a pak použit pro definování MEP.

6.3 STANOVENÍ DOBRÉHO EKOLOGICKÉHO POTENCIÁLU – GEP (krok 11)

Příloha V č. 1.2.5

(Dobrý ekologický potenciál – GEP – je definován jako stav, při němž) „existují slabé změny hodnot příslušných složek biologické kvality v porovnání s hodnotami odpovídajícími maximálnímu ekologickému potenciálu.“

Dobrý ekologický potenciál (GEP) je cílem environmentální kvality pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary. Riziko, že silně ovlivněný či umělý vodní útvar nedosáhne ekologického cíle je posuzováno podle GEP (viz. Příloha II č. 1.4).

Hydromorfologické podmínky při dobrém ekologickém stavu musí být takové, aby podporovaly dosažení biologických hodnot dobrého ekologického potenciálu. Hodnoty složek fyzikálně chemické kvality při GEP rovněž musí podporovat dosažení biologických hodnot

GEP. Požaduje se však také, aby hodnoty všeobecných složek fyzikálně chemické kvality při GEP byly takové, aby bylo zajištěno fungování ekosystému. Úloha fyzikálně chemických složek při klasifikaci vodních útvarů je definována v rámci pokynů vypracovaných pracovní skupinou 2.3 REFCOND a pracovní skupinou 2.4 COAST. Dobrý ekologický potenciál nesmí být rovněž v rozporu s cíli environmentální kvality stanovenými pro složky kvality specifických syntetických a nesyntetických znečišťujících látek v souladu s postupem uvedeným v Příloze V č. 1.2.6 Rámcové směrnice.

Následující dílčí kroky (11.1 – 11.4) jsou pro stanovení GEP nezbytné:

krok 11 – dílčí krok 1 (krok 11.1): Stanovení dobrého ekologického potenciálu pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary je v principu založen na složkách **biologické kvality** (odvozených z MEP). GEP povoluje „nepatrné odchylky“ v hodnotách složek biologické kvality od maximálního ekologického potenciálu (Příklady v sadě nástrojů). Význam a výklad pojmu „nepatrné odchylky“ je obsažen v pokynech pracovních skupin týkajících se REFCOND a Mezikalibrace.

krok 11 – dílčí krok 2 (krok 11.2): Hydromorfologické podmínky při dobrém ekologickém potenciálu musí být takové, aby podporovaly dosažení biologických hodnot GEP (Příklad v sadě nástrojů). To bude vyžadovat stanovení hydromorfologických podmínek nezbytných pro podporu dosažení hodnot GEP pro složky biologické kvality a především dosažení hodnot těch složek biologické kvality, které jsou citlivé k hydromorfologickým úpravám.

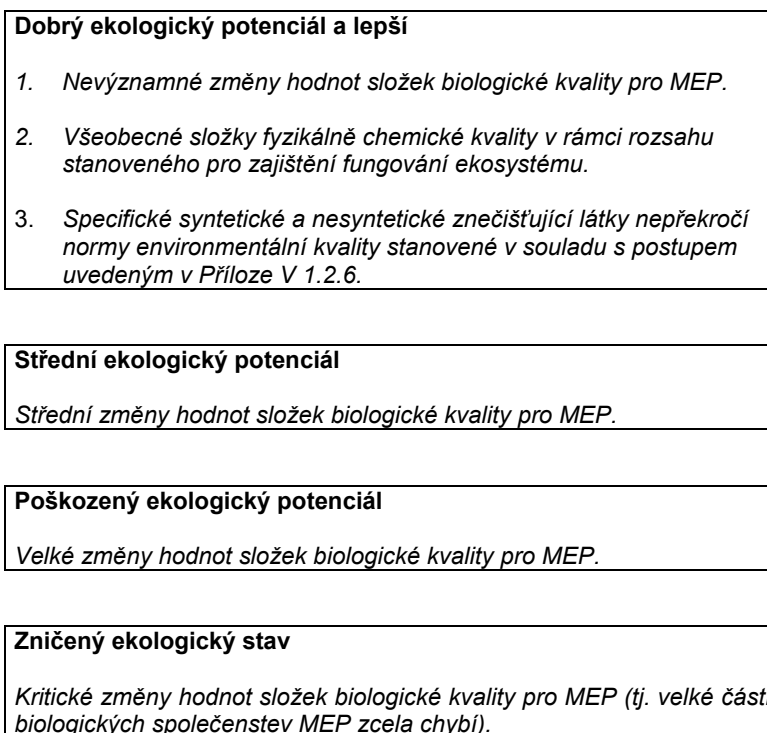
krok 11 – dílčí krok 3 (krok 11.3): Hodnoty **všeobecných složek fyzikálně chemické kvality** při GEP jsou takové, aby podporovaly dosažení biologických hodnot GEP (Příklad v sadě nástrojů). Požaduje se však rovněž, aby hodnoty všeobecných složek fyzikálně chemické kvality při GEP byly takové, aby bylo zajištěno fungování ekosystému (Příloha V č. 1.2.5). Úloha fyzikálně chemických složek při klasifikaci vodních útvarů je definována v rámci pokynů vypracovaných pracovní skupinou 2.3 REFCOND a pracovní skupinou 2.4 COAST

krok 11 – dílčí krok 4 (krok 11.4): Dobrý ekologický potenciál nesmí být rovněž v rozporu s cíli environmentální kvality stanovených pro složky kvality **specifických syntetických a nesyntetických znečišťujících látek** v souladu s postupem uvedeným v Příloze V č. 1.2.6 Rámcové směrnice (Příklad v sadě nástrojů).

6.4 HLÁŠENÍ A MAPOVÁNÍ SILNĚ OVLIVNĚNÝCH A UMĚLÝCH VODNÍCH ÚTVARŮ

Klasifikace silně ovlivněných a umělých vodních útvarů vyžaduje vytvoření monitorovacích systémů schopných odhadnout hodnoty složek biologické kvality v těchto útvarech a porovnat tyto odhady s hodnotami stanovenými pro tyto složky při maximálním ekologickém potenciálu. Poměr měřených hodnot biologických parametrů a hodnot těchto parametrů při MEP („poměr ekologické kvality“; Příloha V č. 1.4) bude použit při klasifikaci stavu. Členské státy musí stanovit hodnoty poměru environmentální kvality, který odpovídá hranicím mezi jednotlivými třídami stavu. Při stanovování hranic mezi třídami ekologického potenciálu mohou pomoci pokyny zpracované pracovními skupinami 2.3 REFCOND a 2.4 COAST.

Klasifikace ekologického potenciálu silně ovlivněných a umělých vodních útvarů je v principu založena na stupni antropogenní úpravy směrem od hodnot složek biologické kvality maximálního ekologického potenciálu (viz. kapitola 6.2.4). Pro účely hlášení a mapování se MEP a GEP sloučily do jedné třídy (Příloha V č. 4.4.2 (ii), viz. Obrázek 10).

Obrázek 10: Systém hlášení

Program opatření

Požaduje se, aby silně ovlivněné a umělé vodní útvary dosáhly „dobrého ekologického potenciálu“ (GEP) a dobrého chemického stavu povrchových vod. Členské státy musí zabránit zhoršení z jedné třídy na jinou třídu a budou se snažit dosáhnout dobrého ekologického potenciálu do 22.12.2015, pokud nebudou poskytnuty dostatečné důvody pro použití derogací.

Tam, kde výsledky programů monitoringu dosažené posouzením rizik podle Přílohy II, naznačují, že silně ovlivněný či umělý vodní útvar pravděpodobně nedosáhne GEP, pak musí členské státy stanovit vhodný soubor opatření na zlepšení ekologického potenciálu vodního útvaru s cílem dosáhnout GEP do roku 2015 (Příklady v sadě nástrojů).

To vyžaduje dobré pochopení toho, jak tato opatřenílepší ekologický potenciál vodního útvaru. Například, stanovení hydromorfologických podmínek dobrého ekologického potenciálu bude vyžadovat pochopení vztahů mezi hydromorfologickými a biologickými složkami; tato znalost je stále velmi omezená. Bylo by rovněž přínosné porozumět časovému zpoždění biologické odezvy v jakémkoli konkrétním vodním útvaru.

Lepší informace pro navržení efektivních a účinných programů opatření budou pravděpodobně shromážděny až za určitou dobu. Prozatím budou muset členské státy založit své návrhy programů opatření na nejlepších dostupných znalostech a odhadech.

Pokud je dosažení dobrého ekologického potenciálu do roku 2015 technicky neproveditelné či neúměrně drahé, pak mohou členské státy posunout konečný termín pro dosažení GEP v souladu s článkem 4, odst. 4 nebo stanovit méně přísné cíle pro vodní útvar podle článku 4, odst. 5. V této souvislosti by pro posouzení neúměrnosti nákladů měl být zvážen pokyn vypracovaný pracovní skupinou WATECO.

7 KŘÍŽÍCÍ SE OTÁZKY A VÝHLEDY

7.1 PŘEHLED OPATŘENÍ A JEJICH NÁKLADŮ V PROCESU VYMEZOVÁNÍ SILNĚ OVLIVNĚNÝCH A UMĚLÝCH VODNÍCH ÚTVARŮ

V rámci procesu vymezování existují určité otázky, které nejsou v procesu stanovování a vymezování silně ovlivněných a umělých vodních útvarů charakteristické pouze pro jeden samostatný krok. Uvádíme je níže.

Různé druhy **opatření** budou brány v úvahu v různých fázích (krocích) celého procesu. Patří sem nápravná opatření v rámci určovacího testu 4 (3) (a) a zmírňovací opatření pro stanovení MEP a GEP. Pro dosažení cílů environmentální kvality je nutno vypracovat program opatření pro jednotlivé oblasti povodí. To bude zahrnovat nejenom (zmírňovací) opatření pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary, ale rovněž opatření pro přirozené vodní útvary.

Když jsou (nápravná a zmírňovací) opatření stanovena a jejich dopady posouzeny, je důležité určit rozsah. Je nutno vzít v úvahu, že opatření provedená proti proudu mohou ovlivnit podmínky v oblasti po proudu toku a naopak. Stanovení vhodných opatření může být obtížné, protože informace o vzájemném vztahu příčin a dopadů je velmi často nedostatečná. Pokud jde o stanovení (a v některých bodech o realizaci) různých opatření, je důležité v mnoha fázích procesu v různém rozsahu zvážit **náklady** a přínosy, ale i jejich technickou proveditelnost, jak je uvedeno v Tabulce 4.

Následující Tabulka 4 poskytuje přehled o typech opatření (druhý sloupec), které budou zvažovány v různých krocích (první sloupec) procesu vymezování a stanovování cílů pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary. Ve třetím sloupci jsou uvedeny náklady (a přínosy) a je zde naznačeno, kde je vhodné vzít v úvahu i technickou proveditelnost.

Tabulka 4: Přehled opatření a nákladů v celkovém procesu stanovení a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů

Krok	Opatření ke zvážení	Náklady (a přínosy) týkající se opatření/jiné prostředky
1-6: až do provizorního vymezení	Žádné	nebyly zvažovány
7: Určovací test 4(3)(a)	Nápravná opatření nezbytná pro dosažení GES.	<ul style="list-style-type: none"> Při posuzování negativních dopadů na specifikované užívání a na širší prostředí, je nutno zvážit náklady Přínosy dosažená GES musí být vzaty v úvahu, jiné výhody je možno rovněž posoudit Náklady nápravných opatření (včetně neúměrnosti nákladů) nejsou zvažovány
8: Určovací test 4(3)(b)	Ne „opatření“, ale „jiné prostředky“ budou zvažovány	<ul style="list-style-type: none"> Porovnání současných přínosů s výhodami jiných prostředků Neúměrnost nákladů jiných prostředků by měla být vzata v úvahu Technická proveditelnost jiných prostředků by měla být vzata v úvahu
9. Vymezení	Žádné	nebyly zvažovány
10. Stanovení MEP	Veškerá zmírňovací opatření²⁸ , která <ul style="list-style-type: none"> nemají významný negativní dopad na specifikované užívání nebo širší prostředí; a zajistí největší přiblížení k ekologické spojitosti 	<ul style="list-style-type: none"> Při posuzování negativních dopadů na specifikované užívání a na širší prostředí, je nutno zvážit náklady. Přínosy pro vodní útvar z použití zmírňovacích opatření by měly být zváženy. Náklady zmírňovacích opatření (včetně neúměrnosti nákladů) nejsou vzaty v úvahu. Technická proveditelnost zmírňovacích opatření nebudou vzaty v úvahu.
11: Stanovení GEP	Zmírňovací opatření , která <ul style="list-style-type: none"> Výrazně negativně neovlivňují specifikované užívání nebo širší prostředí; a Zlepšují vodní útvary, aby se jenom nepatrně odlišovaly od MEP. 	<ul style="list-style-type: none"> Při posuzování negativních dopadů na specifikované užívání a na širší prostředí, je nutno zvážit náklady. Přínosy pro vodní útvar z použití zmírňovacích opatření by měly být zváženy. Náklady zmírňovacích opatření (včetně neúměrnosti nákladů) nejsou vzaty v úvahu. Technická proveditelnost zmírňovacích opatření nebudou vzaty v úvahu.
Pro všechny vodní útvary (přirozené, umělé a silně ovlivněné:		

²⁸ Podle Přílohy V 1.2.5 Rámcové směrnice by měla být veškerá hydromorfologická zmírňovací opatření teoreticky posouzena za účelem definovat MEP. Nemělo by však význam posuzovat neproveditelná opatření. Další vysvětlení viz. oddíl 6.2.2.

Krok	Opatření ke zvažení	Náklady (a přínosy) týkající se opatření/jiné prostředky
Programy opatření pro dosažení cílů environmentální kvality	Veškerá opatření podle článku 11 Rámcové směrnice (včetně jiných prostředků a zmírňovacích opatření zvažovaných v procesu vymezování)	<ul style="list-style-type: none"> Náklady opatření (včetně neúměrnosti nákladů) by měly být vzaty v úvahu. Výběr nákladově nejefektivnějších opatření pro dosažení cílů environmentální kvality. Technická proveditelnost opatření by měla být vzata v úvahu.

V rámci prvních kroků, až do provizorního vymezení silně ovlivněného útvaru (kroky 1 – 6), nejsou brány v úvahu žádná opatření, náklady ani odhady proveditelnosti.

V prvním určovacím testu (krok 7) budou vzata v úvahu veškerá „nápravná opatření“ nezbytná pro dosažení dobrého ekologického stavu, bez ohledu na jejich náklady nebo technickou proveditelnost. V tomto testu je nutno rovněž posoudit, zda tato opatření mají významný negativní dopad na specifikované užívání nebo na širší prostředí. Při posuzování těchto dopadů je nutno zvážit nákladové aspekty (např. ztráta příjmů, ...). Při druhém určovacím testu (krok 8), nejsou zvažována žádná opatření, ale „jiné prostředky“ (včetně odstranění nebo přesunutí současného specifikovaného užívání)²⁹, které slouží stejnému přínosnému cíli. Tyto jiné prostředky je nutno posoudit s ohledem na jejich technickou proveditelnost a neúměrnosti jejich nákladů.

Při definování podmínek maximálního ekologického potenciálu (krok 10) a dobrého ekologického potenciálu (krok 11) budou zvažována veškerá zmírňující opatření, která nemají významné negativní dopady na specifikované užívání nebo na širší prostředí. Kapitálové náklady způsobené realizací zmírňovacích opatření a neúměrností nákladů nejsou v této souvislosti důležité. Zmírňovací opatření pouze definují referenční podmínky pro klasifikaci silně ovlivněných umělých vodních útvarů. Stanovení této normy nevyžaduje realizaci opatření. A opět, v souvislosti s dopady na specifikované užívání, jsou relevantní pouze náklady. Při vytváření plánu povodí budou hrát hlavní roli náklady a proveditelnost a ty mohou rovněž vést k přijetí určitých derogací.

7.2 ČASOVÝ RÁMEC PRO PRVNÍ CYKLUS PLÁNOVÁNÍ V POVODÍ

První návrh plánu povodí by měl být předložen k veřejnému projednávání do prosince 2008 (čl. 14, odst. 1, písm. c)), zatímco konečná verze plánu se očekává o rok později, v prosinci 2009 (čl. 13, odst. 6). Plány povodí budou přezkoumány a aktualizovány nejpozději v prosinci 2015 a následně po každých šesti letech (čl. 13, odst. 7).

Tento pokyn poskytuje rady a instrukce o tom, jak by měl být prováděn proces stanovování a vymezování silně ovlivněných a umělých vodních útvarů v průběhu prvního cyklu plánování v povodí. Přehled o tomto procesu v této fázi plánování krok za krokem je obsahem kapitoly 3. V tomto oddíle jsme poskytli časový rámec pro to, kdy mají být konkrétní činnosti tohoto procesu v první fázi plánování dokončeny. Bude důležité, aby načasování těchto činností bylo vzato v úvahu společně s dalšími relevantními pokyny vypracovanými pracovními skupinami Společné implementační strategie. Obrázek 11 stanoví hlavní termíny časového

²⁹ Například: výměna konkrétní hydroelektrárny za novou na jiném vodním útvaru, nebo náhrada hydroelektrárny větrnou energií.

harmonogramu pro proces vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů v rámci prvního cyklu plánování.

Jak je uvedeno v oddíle 4.7 bude provizorní vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů dokončeno do prosince 2004. Pro fyzicky ovlivněné vodní útvary musí být do prosince 2004 dokončeno posouzení pravděpodobnosti, zda dosáhnou nebo nedosáhnou „dobrého ekologického stavu“ (krok 5), aby bylo možné rozhodnout o provizorním vymezení vodního útvaru jako silně ovlivněného (krok 6). V případě umělých vodních útvarů je to „dobrý ekologický potenciál“, pravděpodobnost jehož dosažení či nedosažení musí být rovněž posouzena do prosince 2004. Stanovení „GES“ a „GEP“ před prosincem 2004 bude představovat pouze první odhady těchto cílů založené na dostupných znalostech, údajích a nástrojích. Očekává se, že další zpřesnění těchto cílů bude provedeno později v procesu plánování, protože budou k dispozici nové nástroje a informace a to zejména díky dalším monitorovacím činnostem.

Vymezení (nebo nevymezení; krok 7 – 9), stanovení GEP (krok 10 – 11) a posouzení rizika nedosažení „GEP“ je v případě provizorně vymezených silně ovlivněných vodních útvarů nutno dokončit do prosince 2008. V případě určených umělých vodních útvarů se očekává, že v období 2004 – 2008 bude daný vodní útvar vymezen jako umělý, odhad GEP bude upřesněn a riziko nedosažení GEP bude přezkoumáno. Pokud vymezený silně ovlivněný nebo umělý vodní útvar nedosáhne dobrého ekologického potenciálu, pak bude program opatření nebo důvod pro udělení výjimky vypracován do prosince 2008. Tím bude dán prostor pro roční projednávání návrhu plánu povodí před zveřejněním jeho konečné verze v roce 2009.

V případě některých provizorně vymezených silně ovlivněných vodních útvarů si členské státy mohou přát uspíšit vymezení (kroky 7 – 9), první odhad GEP a posouzení pravděpodobnosti nedosažení GEP. To může být zvláště vhodné pro ovlivněné vodní útvary, u nichž došlo ke změně kategorie (např. změna řeka na nádrž). Zde bude posouzení pravděpodobnosti nedosažení GES jasné (porovnat nádrž s řekou), protože zde bude jen málo pochyb pokud jde o stanovení vodního útvaru jako provizorního silně ovlivněného vodního útvaru. Následkem toho nebudou kroky 5 a 6 potřebovat složité posuzování a kroky 7 – 11 mohou začít dříve.

Obecně by mělo platit, že kroky 7 – 11 a posouzení rizika nedosažení GEP by se měly začít co nejdříve ještě před prosincem 2008.

Do kdy?	Jaký je hlavní úkol?	Co je nutno pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary udělat?
2004	Charakterizace oblasti povodí (čl. 5)	Kroky 1 – 6: Obsahují: stanovení vodních útvarů (krok 1); stanovení umělých vodních útvarů (krok 2); popis hydromorfologických změn (krok 3); popis významných změn hydromorfologických vlastností (krok 4); odhad GES (ne umělé vodní útvary); pravděpodobnost nedosažení GES (krok 5; ne umělé vodní útvary); odhad GES (umělé vodní útvary); pravděpodobnost nedosažení GES (umělé vodní útvary); a provizorní vymezení silně ovlivněných vodních útvarů (krok 6).
2008/2009	Plán povodí a konzultace s veřejností (čl. 13 a 14)	Kroky 7 – 11: Obsahují: určovací testy (krok 7 a 8); vymezení (krok 9); stanovení referenčních podmínek (krok 10) a stanovení cíle environmentální kvality (krok 11) pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary.

Obrázek 11: Hlavní termíny v časovém harmonogramu pro stanovení a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů v prvním cyklu plánování

7.3 SILNĚ OVLIVNĚNÉ A UMĚLÉ VODNÍ ÚTVARY V BUDOUCÍCH FÁZÍCH PLÁNOVÁNÍ V POVODÍ

Pozor! Vidina budoucích cyklů plánování v povodí má určitý význam pro první proces vymezení

Je důležité si uvědomit, že stanovení a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů není pouze procesem „pro tuto příležitost“ a Rámcová směrnice umožňuje upravit podrobnosti tak, aby zohledňovaly změny environmentálních, sociálních a ekonomických podmínek, ke kterým za čas dojde.

Proces vymezení v rámci druhého cyklu plánování v povodí bude v několika důležitých aspektech rozdílný. Evidentně zde není vhodné provádět podrobné posouzení procesu vymezování pro další fáze plánování v povodí, protože se pravděpodobně změní v důsledku zkušeností získaných v průběhu prvního cyklu plánování. Můžeme však naznačit hlavní rozdíly, které s tím budou spojeny.

Charakterizace v druhém cyklu

Druhá charakterizace oblasti povodí v rámci druhé fáze plánování v povodí (první revize) musí být dokončena do roku 2013 (čl. 5, odst. 2). Hlavní rozdíl oproti první charakterizaci bude ten, že vodní útvary (přirozené, umělé a silně ovlivněné) již budou stanoveny a měl by být rovněž zaveden vyhovující program monitoringu.

Charakterizace pravděpodobně začne revizí údajů z monitoringu, pomocí nichž bude stanoven současný (tj. v roce 2013) stav vod. Na základě těchto informací by mohlo dojít alespoň k částečným úpravám definic vodních útvarů. To zajistí, že vodní útvary budou moci být použity ke správnému popsání stavu povrchových vod. Pokud monitoring například prokáže, že se stav poloviny vodního útvaru změnil, pak by bylo možné rozdělit tento útvar na dvě části. Pokud však bude stav dvou přilehlých vodních útvarů stejný, pak je bude možné sloučit do jednoho vodního útvaru.

Proces posouzení rizik ve druhé fázi plánování v povodí bude založen na lepším pochopení dobrého ekologického stavu a dobrého ekologického potenciálu. Následkem toho bude v rámci procesu posouzení rizik stanoveno riziko nedosažení dobrého stavu pro přirozené vodní útvary a dobrého ekologického potenciálu pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary.

Určovací testy v druhém cyklu

Ve druhém cyklu plánování v povodí budou použity testy podle článku 4, odst. 3 za tři podmínky:

- (i) Podezřelé silně ovlivněné a umělé vodní útvary, které nebyly náhodou či omylem vymezeny v prvním cyklu plánování. Například vodní útvary, které byly historicky ovlivněné, ale které nebyly omylem vymezeny v průběhu předchozího cyklu plánování (nezhoršily se);

(ii) Nově ovlivněné vodní útvary. Například vodní útvary, jejichž vlastnosti se podstatně změnil v důsledku derogace podle článku 4, odst. 7.

V případě vodních útvarů z příkladů (i) a (ii) se bude postupovat stejně jako v prvním cyklu plánování, avšak bez provizorního vymezení silně ovlivněných vodních útvarů.

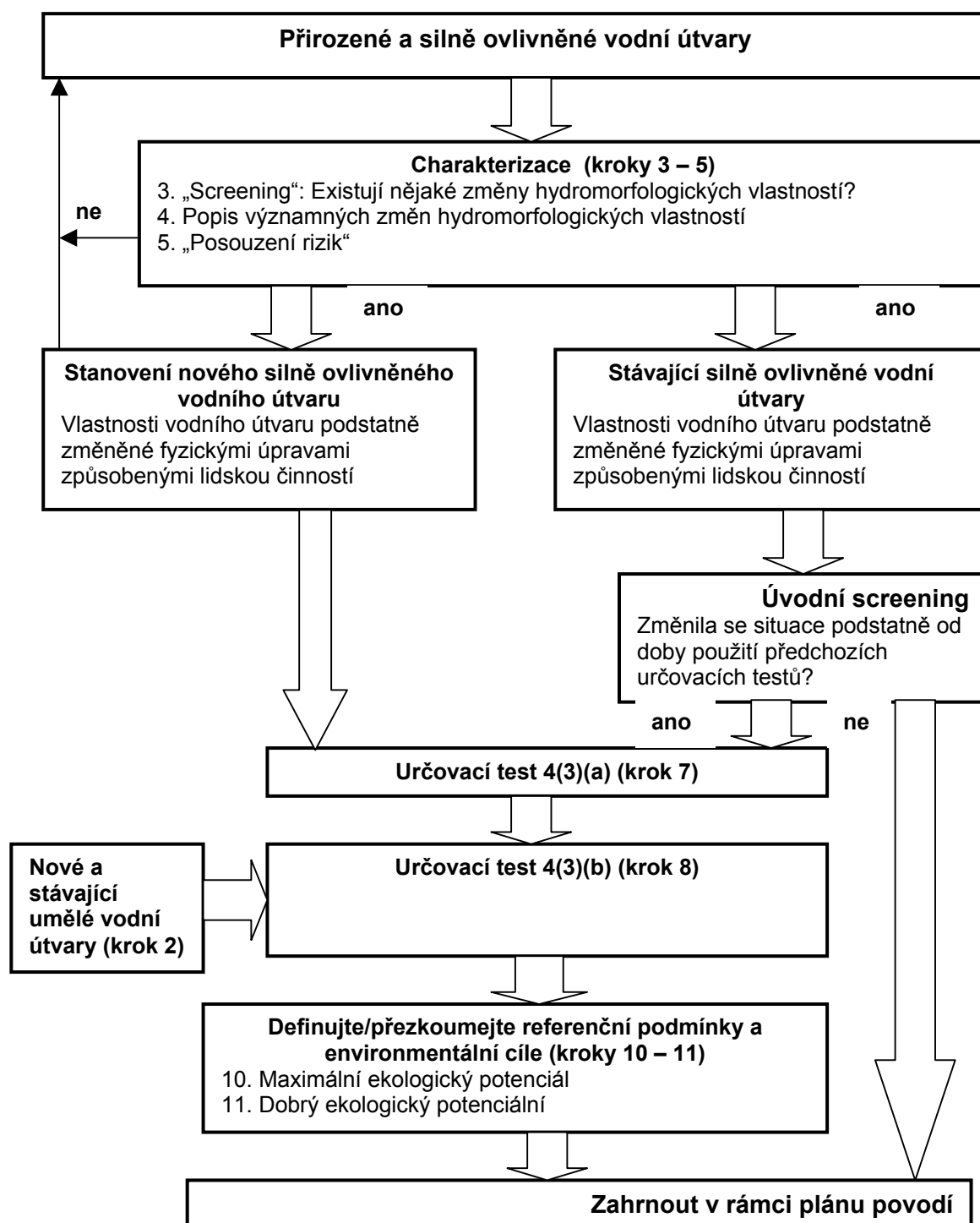
(iii) Jako součást revize stávajících silně ovlivněných a umělých vodních útvarů. Vymezené sině ovlivněné a umělé vodní útvary musí být přezkoumány každých šest let. Předpokládá se, že tyto revize budou provedeny jako součást vytváření plánů povodí, které by mělo být dokončeno do roku 2015. Předpokládá se, že revize silně ovlivněných a umělých vodních útvarů bude zahrnovat opětovné zvážení použití určovacích testů. To bude pravděpodobně obnášet screeningový proces, který posoudí, zda se situace od původního vymezení změnila (Příloha VII (B)). Pouze tam, kde došlo ke změně, bude vodní útvar podroben určovacím testům ve druhém cyklu plánování. Revize může být nezbytná pokud se změnily:

- technické podmínky užívání (včetně provozu a údržby), nebo užívání vymizelo;
- samotné užívání;
- dostupná nápravná opatření k zajištění stejných přínosných cílů užívání, takže již nemusí být neúměrně nákladné či technicky proveditelné.

V budoucích cyklech plánování může být vymezení stávajících silně ovlivněných a umělých vodních útvarů zrušeno a mohou být vymezeny nové silně ovlivněné a umělé vodní útvary.

Přezkoumání hodnot maximálního ekologického potenciálu (a dobrého ekologického potenciálu) v druhém cyklu

Hodnoty stanovené pro MEP v kroku 10, dílčích krocích 10.1 – 10.4, je nutno každých šest let revidovat (Příloha II č. 1.3(ii)). Bude to znamenat, že rovněž GEP bude muset být každých šest let revidován, protože GEP představuje „nepatrnou odchylku“ od MEP. To bude vyžadovat podobný screeningový proces jako v případě revize určovacích testů.

Obrázek 12: Posuzování silně ovlivněných vodních útvarů v průběhu druhé fáze plánu povodí

7.4 ZÁVĚRY A VÝHLEDY

Tento pokyn poskytuje návody pokud jde o to, jak by měl být prováděn proces stanovování a vymezování silně ovlivněných a umělých vodních útvarů v průběhu prvního cyklu plánování v povodí (2008/2009). Tento proces se bude ve druhém cyklu plánování (a v dalších cyklech) v mnohých aspektech lišit. Je důležité si uvědomit, že tento proces není „pouze pro tuto příležitost“, a že Rámcová směrnice poskytuje prostor k úpravě podmínek, aby byly vzaty v úvahu změny environmentálních, sociálních a ekonomických podmínek, ke kterým za čas může dojít.

Tento pokyn je založen na zkušenostech třiceti čtyř případových studií. Měl by být proto použitelný ve většině okolností. Další zkušenosti z realizace ustanovení týkajících se silně ovlivněných a umělých vodních útvarů v členských státech však zcela jistě vrhne nové světlo na výklad požadavků Rámcové směrnice, které se těchto vodních útvarů týkají, a rovněž na přístup navrhovaný v tomto pokynu a doprovodné sadě nástrojů. V následujících měsících a letech bude tento pokyn prováděn v pilotních povodích, ale i v dalších povodích v celé Evropě. Na základě těchto nových zkušeností bude nutno tento pokyn upravovat a, stejně tak jako ostatní pokyny v rámci Společné implementační strategie, zůstane pokyn týkající se silně ovlivněných a umělých vodních útvarů „živoucím dokumentem“.

8 PŘÍLOHA

8.1 SLOVNÍČEK

Termíny používané v pokynu.

Pojem	Definice
Umělé vodní útvary	„Umělý vodní útvar je útvar povrchové vody vytvořený lidskou činností.“ (čl. 2, odst. 8) Umělý vodní útvar představuje povrchový vodní útvar, který by vytvořen v místě, kde nikdy před tím žádný útvar povrchové vody neexistoval, a který nebyl vytvořen v důsledku přímé fyzické úpravy stávajícího vodního útvaru, nebo přesunutím či převedením stávajícího vodního útvaru.
Prospěšné cíle	Výhody plynoucí z umělých či silně ovlivněných vlastností vodního útvaru. Ty mohou zahrnovat přínosy ze „specifikovaných činností či environmentální výhody.
Dopad (z pokynu IMPRESS)	V kontextu Rámcové směrnice (Příloha II č. 1.5) je to změna hodnoty složek kvality vyplývající z jednoho nebo více vlivů, které potenciálně vedly k nedosažení cílů stanovených v článku 4.
Zmírňující opatření	Opatření zaměřená na zlepšení stavu vodního útvaru při současném zachování stávajících úprav jejich zamýšlených „specifikovaných užívání“ (např. vytvoření diverzity přirozeného prostředí v rámci omezených podmínek protipovodňových břehových hrází, změna profilu břehu, atd.). Jsou spojeny se stanovením maximálního ekologického potenciálu a dosažením dobrého ekologického potenciálu.
Úprava, ovlivnění	Změna (nebo změny) způsobená povrchovému vodnímu útvaru lidskou činností (která může způsobit nedosažení dobrého ekologického stavu). Každá úprava bude mít vliv na stávající nebo historické „specifikované užívání“ (jako je narovnání toku pro vodní dopravu, nebo výstavba protipovodňových břehových hrází pro účely protipovodňové ochrany).
Jiné prostředky	Alternativa stávajícího „specifikovaného užívání“ zajišťující přínosné cíle upravených vlastností vodního útvaru. Mezi jiné prostředky patří přesunutí stávajícího „specifikovaného užívání“ na jiný vodní útvar (zcela nebo částečně), nebo výměna stávajícího „specifikovaného“ užívání jinou alternativou (zcela nebo částečně). Příklady: Přesunutí hydroelektrárny z jednoho vodního útvaru na jiný. Náhrada používání zdrojů povrchové vody pro zásobování pitnou vodou za používání podzemních zdrojů.

Pojem	Definice
Fyzické úpravy	Úpravy hydromorfologických vlastností vodního útvaru způsobené lidskou činností.
Vliv (z pokynu IMPRESS)	Následek lidské činnosti (specifikovaného užívání) ³⁰ , která by mohla ovlivnit vodní útvar. Rámcová směrnice, Příloha II, požaduje zvážit zejména znečišťující látky z bodových a difúzních zdrojů znečištění, úpravy vodního režimu (odběrů vody, regulaci vodního průtoku), úpravy morfologických vlastností vodních útvarů a dalších lidských činností, které mohou mít vliv.
Nápravná opatření	Nezbytné hydromorfologické změny pro dosažení GES (např. opětné meandrování či narovnání koryta a zavedení „přirozených“ peřejovitých úseků s odkazem na historický tvar koryta). Spojené s „Určovacím testem 4(3)(a)“.
Specifikované užívání	Užívání vod popsané v článku 4, odst. 3, písm. a), odr. (ii) – (v).
Vodní útvar	„Útvar povrchové vody“ je samostatný a významný prvek povrchových vod, jako jezero, nádrž, tok, řeka nebo kanál, část toku, řeky nebo kanálu, brakická voda, nebo úsek pobřežních vod.“ (článek 2, odst. 10). Výklad – viz. horizontální pokyn týkající se vodních útvarů (D'Eugenio, Joachim et al. 2002).
Vodohospodářské služby (z pokynu WATECO)	Veškeré služby, které zajišťují pro domácnosti, veřejné instituce či pro jakoukoli hospodářskou činnost: Odběr, vzdouvání, jímání, úpravu a rozvod povrchových nebo podzemních vod; Odvádění a čištění odpadních vod s následným vypouštěním do vod povrchových; (Viz. rovněž informační tabulku „Užívání vod a vodohospodářské služby“ uvedenou v pokynu WATECO).
Užívání vod (z pokynu WATECO)	Vodohospodářské služby spolu s jakoukoliv další činností, které mají podle hodnocení v článku 5 a Příloze II významný vliv na stav vod. (Viz. rovněž informační tabulku „Užívání vod a vodohospodářské služby“ uvedenou v pokynu WATECO).
Širší prostředí	Přirozené prostředí a lidské prostředí včetně archeologie, kulturního dědictví, krajiny a geomorfologie.

³⁰ Z důvodu znění uvedeného v Rámcové směrnici, konkrétně článku 4, odst. 3, užívá pracovní skupina pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary pojem „specifikované druhy užívání“ a ne, jako pracovní skupiny IMPRESS“, pojem „hybné síly“.

8.2 SILNĚ OVLIVNĚNÉ VODNÍ ÚTVARY A PLÁNY POVODÍ (PRVNÍ CYKLUS)

Pro každou obast povodí je nutno zpracovat plán povodí (čl. 13, odst. 1), který bude obsahovat informace uvedené v Příloze VII (čl. 13, odst. 4). Informace podrobně popsané v Příloze VII, které se týkají silně ovlivněných a umělých vodních útvarů v prvním cyklu pánování, se zahrnují alespoň následující body A1, A2, A4 a A7 Přílohy VII:

- A1 požadují všeobecný popis charakteristik oblasti povodí (čl. 5 a Příloha II č. 1.1/2/3), tj. stanovení hranic vodních útvarů, zmapování typů útvarů povrchových vod a stanovení referenčních podmínek. Rady a návody pokud jde o stanovení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů a o stanovení maximálního ekologického potenciálu (MEP) jsou uvedeny v tomto dokumentu. Celý proces musí být v souladu se všeobecným stanovením vodních útvarů³¹ a stanovením referenčních podmínek (pokyny týkající se REFCOND a COAST).
- A2 požaduje přehled významných vlivů a dopadů lidské činnosti (čl. 5 a Příloha II č. 1.4/5), tj. celkový popis významných vlivů jako jsou důležité hydromorfologické změny a posouzení těch vodních útvarů, u nichž existuje riziko nedosažení environmentálních cílů. Rady a návody pokud jde o celkový popis vlivů a posouzení dopadů jsou uvedeny v dokumentu pracovní skupiny IMPRESS, zatímco návody pro stanovení významných fyzických vlivů a jejich dopad na hydromorfologické a biologické složky a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů, u nichž existuje riziko, že nedosáhnou cíle environmentální kvality (GEP), jsou součástí tohoto dokumentu. Proces stanovování a vymezení silně ovlivněných a umělých vodních útvarů musí být v souladu s všeobecným přístupem pracovní skupiny IMPRESS.
- A4 požaduje mapu monitorovacích sítí a v mapové formě znázornění výsledků monitorovacích programů (čl. 8 a Příloha V). Předpokládá se, že pokyny pokud jde o monitoring požadavků pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary budou předloženy pracovní skupinou pro monitoring. Některé praktické rady pro výběr nejcitlivějších indikátorů pro účely provozního monitoringu silně ovlivněných a umělých vodních útvarů určených jako rizikových, jsou součástí tohoto dokumentu.
- A7 požaduje shrnutí programu opatření (čl. 11), včetně informací o tom, jak mají být dosaženy stanovené cíle environmentální kvality (čl. 4). Pokyn týkající se silně ovlivněných a umělých vodních útvarů a rovněž doprovodná sada nástrojů by měly pomoci při určování těch opatření, která by mohla zlepšit stav těchto útvarů vyplývající z fyzických dopadů. Nejsou zde uvedeny pouze opatření pro určovací testy (čl. 4, odst. 3), tj. příklady nápravných opatření pro dosažení dobrého ekologického stavu, ale i zmírňovací opatření – která nemají negativní dopady na „specifikované užívání“ nebo širší okolí – pro stanovení MEP a GEP. Opatření vezmou v úvahu veškerá důležitá specifikovaná užívání a zaměří se na zlepšení hydromorfologických podmínek

³¹ Horizontální pokyn „Vodní útvary“ v kontextu Rámcové směrnice, vypracovaný koncepční skupinou Evropské komise a odborníky z členských států (verze 7.0, 30.9.2002).

8.3 PRVKY SILNĚ OVLIVNĚNÝCH A UMĚLÝCH VODNÍCH ÚTVARŮ V RÁMCOVÉ SMĚRNICI (PŮVODNÍ ZNĚNÍ)

Směrnice 2000/60/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. Října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky

Článek	Specifikace	Ustanovení
Článek 2	Definice	<p>„Řeka“ je útvar vnitrozemské vody tekoucí v převážné části po zemském povrchu, který ale může téci v části toku pod povrchem.</p> <p>8. „Umělý vodní útvar“ je útvar povrchové vody vytvořený lidskou činností.</p> <p>9. „Silně ovlivněný vodní útvar“ je útvar povrchové vody, který v důsledku fyzických změn způsobených lidskou činností má podstatně změněný charakter, podle vymezení členským státem v souladu s ustanoveními Přílohy II.</p> <p>10. „Útvar povrchové vody“ je samostatný a významný prvek povrchových vod, jako jezero, nádrž, tok, řeka nebo kanál, část toku, řeky nebo kanálu, brakická voda, nebo úsek pobřežních vod.</p> <p>23. „Dobrý ekologický potenciál“ je stav silně ovlivněného nebo umělého vodního útvaru podle klasifikace v souladu s příslušnými ustanoveními Přílohy V.</p>
Článek 4	Environmentální cíle	<p>1. Při realizaci programů opatření specifikovaných v pánech povodí:</p> <p>(a) pro povrchové vody</p> <p>(i) Členské státy provedou potřebná opatření k zamezení zhoršení stavu všech útvarů povrchových vod, při uplatnění odstavců 6 a 7 a bez újmy k odstavci 8;</p> <p>(ii) Členské státy zajistí ochranu, zlepšení stavu a obnovu všech útvarů povrchových vod, s ohledem na ustanovení bodu (iii) pro umělé a silně ovlivněné vodní útvary, s cílem dosáhnout dobrého stavu povrchové vody nejpozději do 15 let od data nabytí účinnosti této směrnice, v souladu s ustanoveními specifikovanými v Příloze V, při uplatnění odstavce 4 poskytujícího možnost časového posunu a uplatnění odstavců 5, 6 a 7</p>

- a bez újmy k ustanovením odstavce 8;
- (iii) Členské státy zajistí ochranu a zlepšení stavu všech umělých a silně ovlivněných vodních útvarů, s cílem dosáhnout dobrého ekologického potenciálu a dobrého ekologického stavu povrchové vody nejpozději do 15 let od data nabytí účinnosti této směrnice, v souladu s ustanoveními specifikovanými v Příloze V, při uplatnění odstavce 4 poskytujícího možnost časového posunu a uplatnění odstavců 5,6 a 7 a bez újmy k ustanovení odstavce 8;
- (iv) Členské státy provedou nezbytná opatření v souladu s čl. 16, odst. 1 a 8 se záměrem cíleně snížit znečištění prioritními látkami a zastavit nebo postupně odstranit emise, vypouštění a úniky prioritních nebezpečných látek

bez újmy k odpovídajícím mezinárodním dohodám dotčených stran zmíněným v článku 1.

3. Členské státy mohou vymezit útvar povrchové vody jako umělý nebo silně ovlivněný, pokud by:

- (a) změny hydromorfologických charakteristik, které by byly nutné k dosažení dobrého ekologického stavu tohoto útvaru, výrazně nepříznivě ovlivnily:
 - (i) širší okolí;
 - (ii) plavbu, včetně přístavních zařízení, nebo rekreaci,
 - (iii) činnosti, pro něž je voda jímána, jako je zásobování pitnou vodou, výroba elektrické energie nebo závlahy;
 - (iv) úpravu vodních poměrů, ochranu před povodněmi, odvodňování, nebo
 - (v) jiné stejně důležité trvalé rozvojové činnosti člověka.
- (b) užitečné funkce poskytované umělými nebo ovlivněnými charakteristikami vodního útvaru nemohly, z důvodu technické neproveditelnosti nebo pro neúměrné náklady, být rozumně dosaženy jinými prostředky, jež by byly významně lepší z hlediska životního prostředí.

Takovéto vymezení vodních útvarů a jeho důvody budou výslovně uvedeny v pánech povodí požadovaných podle článku 13 a revidovaných každých šest let.

4. Termíny stanovené podle odstavce 1 mohou být prodlouženy za účelem postupného dosahování cílů pro vodní útvary za předpokladu, že se neprojeví další zhoršení stavu dotčeného vodního útvaru, a to při splnění všech následujících podmínek:

- (a) Členské státy dojdou k závěru, že všechna potřebná zlepšení stavu vodních útvarů nelze rozumně dosáhnout
-

v časových termínech uvedených ve zmíněném odstavci, a to z nejméně jednoho z dále uvedených důvodů:

- (i) míra požadovaného zlepšení může být z důvodů technické neproveditelnosti dosažena pouze postupnými kroky, které přesahují časové termíny;
 - (ii) dosažení odpovídajícího zlepšení v rámci daného termínu by bylo neúměrně nákladné;
 - (iii) přírodní podmínky nedovolují včasné zlepšení stavu daného vodního útvaru.
- (b) Prodloužení termínu splnění a jeho důvody budou jmenovitě uvedeny a vysvětleny v plánu povodí požadovaném podle článku 13;
- (c) Prodloužení termínů budou omezena na období maximálně dvou následných revizí plánu povodí, s výjimkou případů, kdy přírodní podmínky jsou takové, že stanovené cíle nemohou být v těchto obdobích dosaženy.
- (d) Souhrn opatření požadovaných podle článku 11, která jsou považována za nezbytná k cílenému dosažení požadovaného stavu vodního útvaru v prodlouženém termínu, důvody jakéhokoliv významného zpoždění funkčnosti těchto opatření a očekávaný časový plán jejich realizace jsou uvedeny v plánu povodí. Přehled o realizaci těchto opatření a souhrn všech dodatečných opatření budou součástí revidovaného plánu povodí.
5. Členské státy mohou připustit pro specifické vodní útvary dosažení méně přísných environmentálních cílů než těch, které jsou uvedeny v odstavci 1, pokud jsou tyto vodní útvary ovlivněny lidskou činností do míry určené v souladu s článkem 5, odst. 1, nebo pokud jsou jejich přírodní podmínky takové, že by dosažení těchto cílů bylo neproveditelné nebo neúměrně nákladné, a pokud jsou splněny všechny následující podmínky:
- (a) environmentální a sociálně ekonomické potřeby zajišťované takovou lidskou činností nemohou být dosaženy jinými prostředky, které by z hlediska životního prostředí byly významně lepší a nevyžadovaly by neúměrné náklady;
 - (b) členské státy zajistí,
 - pro povrchové vody, že bude dosaženo nejvyššího možného ekologického a chemického stavu, při daných vlivech, kterým nebylo možné se rozumně vyhnout v důsledku povahy lidské činnosti nebo znečištění;
8. Při uplatňování odstavců 3,4,5,6 a 7 členské státy zabezpečí, že nedojde k trvalému vyloučení nebo ústupkům při dosahování cílů požadovaných touto směrnicí v jiných vodních útvarech ležících v téže oblasti povodí, a že uplatňování bude v souladu se zaváděním dílčích předpisů Společenství v oblasti životního prostředí.
-

Článek 5

Charakteristiky obasti povodí, vyhodnocení environmentálních důsledků lidské činnosti a ekonomická analýza užívání vod

1. Každý členský stát zajistí, že pro každou oblast povodí a pro část mezinárodní obasti povodí ležící na jeho území bude zpracována:
 - analýza jejich charakteristik;
 - zhodnocení dopadů lidské činnosti na stav povrchových vod a podzemních vod; a
 - ekonomická analýza užívání vody,
- a to podle technických specifikací uvedených v Přílohách II a III a v termínu nejpozději do čtyř let od data nabytí účinnosti této směrnice;
2. Analýzy a hodnocení uvedené v odstavci 1 budou přezkoumány a podle potřeby revidovány nejpozději do 13 let od data nabytí účinnosti této směrnice a dále každých šest let.

Článek 8

Monitoring stavu povrchových vod, stavu podzemních vod a chráněných území

1. Členské státy zajistí ustavení programů pro sledování stavu vod za účelem zajištění souvislého a úplného přehledu o stavu vod v každé obasti povodí:
 - pro povrchové vody tato programy zahrnou:
 - (i) objem a hadinu nebo průtok vody v rozsahu, který je relevantní pro ekologický a chemický stav a ekologický potenciál, a
 - (ii) ekologický a chemický stav a ekologický potenciál
 2. Tyto programy budou uvedeny do provozu nejpozději do šesti let od data nabytí účinnosti této směrnice, pokud příslušné právní předpisy nespecifikují jiný termín. Takovýto monitoring bude odpovídat požadavkům uvedeným v Příloze V.
-

Článek 11

Programy opatření

3. „Základní opatření“ představují minimální požadavky, které mají odpovídat a sestávat z:
 - (i) pro jakékoliv jiné významné nepříznivé ovlivnění stavu vod identifikované podle článku 5 a Přílohy II, zejména opatření k zajištění odpovídajících hydromorfologických podmínek vodního útvaru, umožňujících dosažení požadovaného ekologického stavu nebo dobrého ekologického potenciálu pro vodní útvary klasifikované jako umělé nebo silně ovlivněné. Omezení sledující tento účel mohou mít formu požadavku na předchozí povolení nebo registrace založené na všeobecně závazných pravidlech tam, kde není takový požadavek jinak stanoven v rámci legislativy Společenství. Tato omezení budou periodicky přezkoumávána a podle potřeby aktualizována;
 6. Programy opatření budou ustaveny nejpozději do devíti let od data nabytí účinnosti této směrnice a všechna opatření budou zavedena nejpozději do 12 let od tohoto data
-

Článek 13

Plány povodí

4. Plán povodí bude obsahovat informace podrobně uvedené v Příloze VII.
 6. Plány povodí budou publikovány nejpozději do devíti let od data nabytí účinnosti této směrnice.
 7. Plány povodí budou přezkoumány a aktualizovány nejpozději do 15 let od data nabytí účinnosti této směrnice a následně po každých šesti letech.
-

Článek 14

Informování a konzultace s veřejností

1. Členské státy podpoří aktivní zapojení všech zainteresovaných stran při uplatňování této směrnice, zejména při zpracování, přezkoumání a aktualizaci plánů povodí. Členské státy zajistí, aby byly pro každou obast povodí publikovány a zpřístupněny k připomínkám veřejnosti, včetně uživatelů:
 - (c) kopie návrhu plánu povodí, a to nejméně jeden rok před začátkem období, kterého se plán bude týkat.
-

Příloha II

1. Povrchové vody

1.1. Charakterizace typů útvarů povrchových vod

Členské státy určí umístění a hranice útvarů povrchových vod a zpracují výchozí charakterizaci všech těchto útvarů v souladu s následující metodologií. Členské státy mohou pro tento výchozí popis zařadit útvary povrchových vod do skupin.

- (i) Útvary povrchových vod v rámci oblasti povodí musí být buď zařazeny do jedné z následujících kategorií povrchových vod – řeky, jezera, brakické vody nebo pobřežní vody – nebo identifikovány jako umělé útvary povrchových vod nebo jako silně ovlivněné útvary povrchových vod.
- (v) Pro umělé silně ovlivněné útvary povrchových vod se rozdělení provede podle popisných charakteristik té kategorie povrchových vod, která je nejbližší příslušnému silně ovlivněnému nebo umělému vodnímu útvaru.

1.3 Stanovení typově specifických referenčních podmínek pro útvary povrchových vod

(ii) Při aplikaci postupů uvedených v této části pro silně ovlivněné nebo umělé vodní útvary jsou odkazy na velmi dobrý ekologický stav chápány jako odkazy na maximální ekologický potenciál definovaný v tabulce 1.2.5 Přílohy V. Hodnoty maximálního vodního potenciálu musí být přezkoumány každých šest let.

1.4 Identifikace vlivů

Členské státy musí shromažďovat a spravovat informace o typu a míře významných antropogenních vlivů, kterým jsou útvary povrchových vod v každé oblasti povodí vystaveny, zejména následující.

Odhady a identifikace významných bodových zdrojů znečištění, zvláště pak látkami uvedenými v Příloze VIII, z komunálních, průmyslových, zemědělských a jiných zařízení a činností, a to mezi jiným na základě informací shromážděných podle:

- (i) článků 15 a 17 směrnice 91/271/EHS;
 - (ii) článků 9 a 15 směrnice 96/61/ES;
- a pro účely výchozího plánu povodí:
- (iii) článku 11 směrnice 76/464/EHS; a
 - (iv) směrnic 75/440/EHS, 76/160/EHS, 78/659/EHS a 79/923/EHS.
-

Odhady a identifikace významných difúzních zdrojů znečištění, zvláště pak látkami uvedenými v Příloze VIII, z komunálních, průmyslových, zemědělských a jiných zařízení a činností, a to mezi jiným na základě informací shromážděných podle:

- (i) článků 3, 5 a 6 směrnice 91/676/EHS;
- (ii) článků 7 a 17 směrnice 91/414/ES;
- (iii) směrnice 98/8/ES;

a pro účely prvního plánu povodí:

- (iv) směrnic 75/440/EHS, 76/160/EHS, 76/464/EHS, 78/659/EHS a 79/923/EHS.

Odhady a identifikace významných odběrů vody pro komunální, průmyslová, zemědělská a jiná užití, včetně jejich sezónní proměnlivosti a celkové roční potřeby a ztrát vody v rozvodných systémech.

Odhady a identifikace vlivů významných regulací odtoku vody, včetně převádění a odklánění vod, na celkové průtokové charakteristiky a vodní bilanci.

Identifikace významných morfologických úprav vodních útvarů.

Odhady a identifikace dalších významných vlivů lidské činnosti na stav povrchových vod.

Odhady způsobů užívání území, včetně určení hlavních urbanizovaných, průmyslových a zemědělských obastí a v relevantních případech i rybářských obastí a lesnických obastí.

1.5 Vyhodnocení dopadů

Členské státy vyhodnotí citlivost stavu útvarů povrchových vod na výše identifikované vlivy.

Členské státy využijí výše uvedené shromážděné informace a jakékoli další relevantní informace včetně dat ze sledování životního prostředí k vyhodnocení možnosti, že útvary povrchových vod v obasti povodí nebudou schopny vyhovět cílům environmentální kvality, které pro ně byly stanoveny podle článku 4. Členské státy mohou k usnadnění tohoto hodnocení využít modelovacích postupů

Pro vodní útvary identifikované z hlediska splnění cílů environmentální kvality jako rizikové bude v odpovídajících případech provedena další charakterizace sloužící k optimalizaci návrhu jak programů monitorování požadovaných ve smyslu článku 8, tak programů opatření požadovaných článkem 11.

Příloha V

1.1. Složky kvality pro klasifikaci ekologického stavu

1.1.5. Za kvalitativní složky využitelné pro umělé a silně ovlivněné útvary povrchových vod budou považovány složky využitelné pro to z předcházejících čtyř kategorií přirozených povrchových vod, která se příslušnému umělému nebo silně ovlivněnému útvaru povrchové vody nejvíce podobá.

1.2. Normativní definice klasifikace ekologického stavu

1.2.5. Definice maximálního, dobrého a středního ekologického potenciálu silně ovlivněných a umělých vodních útvarů

Složka	Maximální ekologický potenciál	Dobry ekologický potenciál	Střední ekologický potenciál
Složky biologické kvality	Hodnoty příslušných složek biologické kvality odpovídají v co největší míře hodnotám přiřazeným nejbližšímu typu útvaru povrchové vody při daných fyzikálních podmínkách, které vyplývají z umělých nebo silně ovlivněných charakteristik vodního útvaru	Existují slabé změny hodnot příslušných složek biologické kvality v porovnání s hodnotami odpovídajícími maximálnímu ekologickému potenciálu.	Existují středně velké změny hodnot příslušných složek biologické kvality v porovnání s hodnotami odpovídajícími maximálnímu ekologickému potenciálu. Hodnoty jsou významně více narušeny než hodnoty zjišťované při dobré kvalitě.
Hydromorfologické složky	Hydromorfologické podmínky odpovídají těm, při kterých je ovlivnění útvaru povrchové vody výhradně výsledkem pouze umělých nebo silně ovlivněných charakteristik vodního útvaru, poté co byla přijata veškerá nápravná opatření k tomu, aby se zajistilo co nejtěsnější přiblížení k ekologické spojitosti vodních útvarů, zejména s ohledem na migraci fauny a vhodná místa pro rozmnožování a tření.	Podmínky v souladu s dosažením výše uvedených hodnot pro složky biologické kvality.	Podmínky v souladu s dosažením výše uvedených hodnot pro složky biologické kvality.

Složka	Maximální ekologický potenciál	Dobry ekologický potenciál	Střední ekologický potenciál
Fyzikálně chemické složky			
Všeobecné podmínky	Fyzikálně chemické složky plně nebo téměř plně odpovídají nenarušeným podmínkám zjišťovaným v typu útvaru povrchové vody, který je nejbližší srovnatelný s příslušným umělým nebo silně ovlivněným vodním útvarem. Koncentrace živin zůstávají v rozmezí obvykle se vyskytujícím za takto nenarušených podmínek. Hodnoty teplot, kyslíkové bilance a pH odpovídají hodnotám zjištěným v nejbližší srovnatelných útvarech povrchové vody za nenarušených podmínek.	Hodnoty fyzikálně chemických složek jsou v rozmezí stanoveném tak, aby se zabezpečily funkce ekosystému a byly dosaženy výše specifikované hodnoty pro složky biologické kvality. Teplota a pH nepřekračují rozmezí stanovená tak, aby se zabezpečily funkce ekosystému a byly dosaženy výše specifikované hodnoty pro složky biologické kvality. Koncentrace živin nepřekračují úroveň stanovené tak, aby se zabezpečily funkce ekosystému a byly dosaženy výše specifikované hodnoty pro složky biologické kvality.	Podmínky v souladu s dosažením výše uvedených hodnot pro složky biologické kvality.
Specifické syntetické polutanty	Koncentrace blízké nule a přinejmenším pod mezemi detekce všeobecně používaných nejvyspělejších analytických postupů.	Koncentrace nepřekračují standardy stanovené v souladu s postupem podrobně uvedeným v oddílu 1.2.6, aniž je dotčena směrnice 91/414/ES a směrnice 98/8/ES. (< EQS)	Podmínky v souladu s dosažením výše uvedených hodnot pro složky biologické kvality.
Specifické nesyntetické polutanty	Koncentrace zůstávají v rozmezí obvykle se vyskytujícím za nenarušených podmínek zjištěných v typu útvaru povrchové vody, který je nejbližší srovnatelný s příslušným umělým nebo silně ovlivněným vodním útvarem (hodnoty pozadí = bgl).	Koncentrace nepřekračují standardy stanovené v souladu s postupem podrobně uvedeným v oddílu 1.2.6, aniž je dotčena směrnice 91/414/ES a směrnice 98/8/ES. (< EQS)	Podmínky v souladu s dosažením výše uvedených hodnot pro složky biologické kvality.

1.4. Klasifikace a znázornění ekologického stavu

1.4.1. Porovnatelnost výsledků biologického monitoringu

- (i) Členské státy zřídí monitorovací systémy pro účely odhadování hodnot složek biologické kvality specifikovaných pro každou kategorii povrchových vod nebo pro silně ovlivnění a umělé útvary povrchové vody. Při aplikaci dále stanoveného postupu na silně ovlivněné nebo umělé vodní útvary mají být odkazy na ekologický stav chápány jako odkazy na ekologický potenciál. Takové systémy mohou využívat specifické živočišné druhy nebo skupiny druhů, které jsou reprezentativní pro kvalitativní složku jako celek.

1.4.2 Znázornění výsledků monitorování a klasifikace ekologického stavu a ekologického potenciálu

- (i) Pro kategorie povrchových vod bude klasifikace ekologického stavu vodního útvaru vyjádřena použitím nižší z hodnot výsledků biologického a fyzikálně chemického monitoringu odpovídajících kvalitativních složek klasifikovaných pode prvního sloupce níže uvedené tabulky. Členské státy zpracují pro každou obast povodí mapu zobrazující klasifikaci ekologického stavu každého vodního útvaru, který bude barevně označen podle druhého sloupce následující tabulky vyjadřující klasifikaci ekologického stavu vodního útvaru.

Klasifikace ekologického stavu	Barevné označení
Velmi dobrý	Modrá
Dobrý	Zelená
Střední	Žlutá
Poškozený	Oranžová
Zničený	Červená

- (ii) Pro silně ovlivněné a umělé vodní útvary bude klasifikace ekologického stavu vodního útvaru vyjádřena použitím nižší z hodnot výsledků biologického a fyzikálně chemického monitoringu odpovídajících kvalitativních složek klasifikovaných podle prvního sloupce níže uvedené tabulky. Členské státy zpracují pro každou oblast povodí mapu zobrazující klasifikaci ekologického potenciálu každého vodního útvaru, který bude v případě umělých vodních útvarů barevně označen podle druhého sloupce a v případě silně ovlivněných vodních útvarů třetího sloupce následující tabulky:

Klasifikace ekologického potenciálu	Barevné označení	
	Umělé vodní útvary	Silně ovlivněné vodní útvary
Dobrý a lepší	Stejně zelené a světle šedé pruhy	Stejně zelené a tmavě šedé pruhy
Střední	Stejně žluté a světle šedé pruhy	Stejně žluté a tmavě šedé pruhy
Poškozený	Stejně oranžové a světle šedé pruhy	Stejně oranžové a tmavě šedé pruhy
Zničený	Stejně červené a světle šedé pruhy	Stejně červené a tmavě šedé pruhy

- (iii) Členské státy rovněž označí černou tečkou na mapě ty vodní útvary, které nedosahují dobrého stavu nebo dobrého ekologického potenciálu v důsledku nesplnění jednoho nebo více standardů environmentální kvality stanovených pro tento vodní útvar pro specifické syntetické a nesyntetické znečišťující látky (v souladu s harmonogramem plnění stanoveným členským státem).

Příloha VII

Plány povodí

A. Plány povodí musí zahrnovat následující části:

1. Všeobecný popis charakteristik oblasti povodí podle požadovaných článků a Přílohy II. Popis zahrne:
 - 1.1. pro povrchové vody:
 - mapy umístění a hranic vodních útvarů,
 - mapy ekoregionů a typů útvarů povrchové vody v rámci povodí,
 - identifikaci referenčních podmínek pro typy útvarů povrchové vody;
 2. Přehled významných vlivů a dopadů lidské činnosti na stav povrchových a podzemních vod, včetně:
 - odhadu bodových zdrojů znečištění,
 - odhadu difúzních zdrojů znečištění včetně přehledu využití území,
 - odhadu vlivů na kvantitativní stav vod včetně odběrů,
 - analýzy jiných dopadů lidských činností na stav vod.
 4. Mapu monitorovacích sítí zřízených pro účely článku 8 a Přílohy V a v mapové formě znázornění výsledků monitorovacích programů provozovaných podle příslušných ustanovení pro stav:
 - 4.1 povrchových vod (ekologický a chemický),
 - 4.2 podzemních vod (chemický a kvantitativní),
 - 4.3 chráněných území.
 7. Shrnutí programu nebo programů opatření přijatých podle článku 11, včetně postupů, kterými mají být dosaženy cíle přijaté podle článku 4;

8.4 SEZNAM ODKAZŮ

Pracovní skupina CIS IMPRESS (2002), Pokyn pro analýzu vlivů a dopadů podle Rámcové směrnice vodní politiky (návrh), 7.6.2002.

Pracovní skupina CIS vytvářející pokyn pro monitoring (2002), Vytváření společného porozumění požadavkům na monitoring podle Rámcové směrnice vodní politiky, (návrh), verze 5.0, 19.6.2002.

Hansen, Wenke, Eleftheria Kampa, Christine Laskov and R. Andreas Kraemer (2002), Souhrnná zpráva o stanovení a vymezení silně ovlivněných vodních útvarů (návrh), Ecologic (Institute for International and European Environmental Policy), Berlín, 29.4.2002.

Pracovní skupina CIS pro mezikalibraci (2002), Pokyn týkající se protokolu pro mezikalibraci systému pro posouzení ekologické kvality povrchových vod v EU (návrh), 3.6.2002.

Pracovní skupina CIS REFCOND (2002), Pokyn týkající se stanovení referenčních podmínek a hranic pro třídy ekologického stavu vnitrozemských povrchových vod (návrh), 5.7.2002.

Pracovní skupina CIS WATECO (2002), Ekonomika a životní prostředí – Implementace požadavků Rámcové směrnice vodní politiky, Pokyn, srpen 2002.

D'Eugenio, Joachim et al. (2002), Horizontální pokyn o použití výrazu "vodní útvar" v kontextu Rámcové směrnice vodní politiky (návrh), verze 7.0, Evropská komise, 30.9.2002.

Owen, Roger, Willie Duncan and Peter Pollard (2002), Definice a stanovení referenčních podmínek, Scottish Environment Protection Agency, duben 2002.

8.5 SEZNAM ČLENŮ PRACOVNÍ SKUPINY

JMÉNO		STÁT	ORGANIZACE	ADRESA	TELEFON	FAX	E-MAIL
ALVARES	Teresa	PORTUGAL	Ministerio do Ambiente e do Ordamento do Territorio	Av. Almirante Gago Coutinho 30; PT-1049-066 Lisbon	[351] 21 8430347	[351] 218409218	teresaa@inag.pt
ANDREADAKIS	Andreas	GREECE	National Technical University	5, Iroon Polytechniou Str.GR-15780 Athens	[30] 1-8528078	[30] 1-7722-899	andre1@central.ntua.gr
Aschauer	Arno	Austria	Umweltbundesamt Österreich	Spittelauer Lände 5 A-1090 Wien	[43] 1 31304 3581	[43] 1 31304 3700	Aschauer@ubavie.gv.at
AUBERT	Geraldine	FRANCE	Agence de l'Eau Artois-Picardie	200, rue Marcelline; F-59508 Douai Cedex	[33] 327 999000	[33] 327 999015	G.Aubert@eau-artois-picardie.fr
BALASHAZY		HUNGARY					balashazy@mail.ktm.hu
BARKANS	Idris	LATVIA					indrikis.barkans@daugava.lv
BARTH	Friedrich	European Commission	Europäische Kommission, GD Umwelt	Beaulieu 9; B-1160 Brussels	[32] 229-90331	[32] 229-68825	friedrich.Barth@cec.eu.int
BENDER	Michael		EEB/Grüne Liga				wasser@grueneliga.de
BOGIE	Andrew	IRELAND	Department of the Environment and Local Government	Custom House Dublin 1	[353] 1 8882317	[353] 1 8882994	andrew_bogie@environ.irg.gov.ie
BOUMA	Jestke	NETHERLANDS	Institute for Inland Water Management and Waste Water Treatment (RIZA)	PO Box 52 NL-3300 AB Dordrecht			j.bouma@riza.rws.minverw.nl

JMÉNO	STÁT	ORGANIZACE	ADRESA	TELEFON	FAX	E-MAIL
BRESSER	Ton	NETHERLANDS	National Institute of Public Health and Environmental Protection RIVM	P.O.Box 1 NL-3720 BA Bilthoven	[31] 30-2743756 [31] 30-2744433	ton.bresser@rivm.nl
CHOVANEK	Andreas	AUSTRIA	Umweltbundesamt Österreich	Spittelauer Lände 5 1090 WIEN	[43] 1 31304 3680 [43] 1 31304 3700	chovaneck@ubavie.gv.at
CHRIST	Andreas	GERMANY	Ministerium für Umwelt und Forsten	Kaiser Friedrich Str. 1 D-55116 Mainz	[49] 6131 16 2441 [49] 6131 16 4469	andreas.christ@www.rlp.de
COCH FLOTATS	Antonio	SPAIN				acoch@chebro.es
CONSTANTIN	G.	ROMANIA				gconstantin@mappm.ro
CORBELLI	David	UK	Scottish Environment Protection Agency (SEPA) Perth Office	7 Whitefriars Crescent, UK-PH2 OPA Perth	[44] 1738 627 989 [44] 1738 630 997	david.corbelli@sepa.org.uk
CZERSKA	Bernadette	POLAND	Ministry of the Environment	52/54, Wawelska St. PL-00-922 Warsaw	[48] 22 5792342 [48] 22 57 92 294	bczerska@mos.gov.pl
DEMIR	Tuncay					tuncaydemir@hotmail.com
DIAZ LAZARO	Jose A.	SPAIN	Ministerio del Medio Ambiente	Augustin de Bethencourt. 25 ES-28071 Madrid	[34] 91 53 50 500 [34] 91 55 49 300	joseantonio.diaz@chtajo.es
DONTCHEVVL		BULGARIA				dontchevvl@moew.government.bg
DUGGAN	Pat	IRELAND	Department of the Environment and Local Government	Custom House Dublin 1		pat_duggan@environ.irg.gov.ie
FORROW	David	UK	Environment Agency of England and Wales (EA)	Everlode House, Howbery Park, Wallingford UK- OX10 8BD Oxfordshire	[44] 1491 82 8552 [44] 1491 82 8427	david.forrow@environment-agency.gov.uk

JMÉNO		STÁT	ORGANIZACE	ADRESA	TELEFON	FAX	E-MAIL
GHINI	Maria	GREECE	Ministry of Development of Greece/Directorate of Water and Natural Resources	Michalakopoulou Str. 80 GR-10192 Athens	[30] 1 77 08 410	[30] 1 77 71 589	GiniM@ypan.gr
GRCAR	Gabrijela						gabrijela.Grcar@gov.si
HANSEN	Wenke	GERMANY	Ecologic - Institut für Internationale und Europäische Umweltpolitik	Pfalzburger Str. 43-44 D-10717 Berlin	030-86880-123	030-86880-100	hansen@ecologic.de
HEINONEN	Pertti	FINLAND	Finnish Environment Institute	P.O.Box 140 FIN-00251Helsinki	[358] 9 4030 0661	[358] 9 4030 0690	pertti.heinonen@ymparisto.fi
HELLSTEN	Seppo	FINLAND	Finnish Environment Institute/Hydrology and Water Management Division	P.O. Box 413 FIN-90101Oulu	[358] 9 4030 0961	[358] 8 547 2786	seppo.hellsten@ymparisto.fi
HBUR		POLAND					hbur@rzgw.gda.pl
IRMER	Ulrich	GERMANY	Umweltbundesamt / FG Binnengewässer	Bismarckplatz 1 D-14193 Berlin	[49] 30-8903-2312	[49] 30-8903-2965	ulrich.imer@uba.de
JANNING	Jörg	GERMANY	Niedersächsisches Umweltministerium	PO 4107 D-30041 Hannover	[49] 511 120 3362	[49] 511 120 993362	joerg.janning@mu.niedersachsen.de
JARVI	Torbjorn	SWEDEN	National Board of Fisheries				torbjorn.jarvi@fiskeriverket.se
JOHANSSON	Caterina	SWEDEN	Swedish Environmental Protection Agency/Department of Environmental Assessment	Blekholmsterrassen 38 SE-10648 Stockholm	[46] 8 698 1245	[46] 8 698 1 584	catarina.johansson@environ.se
JOHANSSON	Daniel		EURELECTRIC		[32] 2 525 1042	[32] 2 515 1049	djohansson@eurelectric.org
KACZMAREK	Bernard	BELGIUM	Bureau des Agences de l'Eau à Bruxelles		[32] 2 545 11 64	[32] 2 545 11 65	agences.eau@euronet.be

JMÉNO	STÁT	ORGANIZACE	ADRESA	TELEFON	FAX	E-MAIL
KAMPA	Eleftheria	GERMANY Ecologic - Institut für Internationale und Europäische Umweltpolitik	Pfalzburger Str. 43- 44 D-10717 Berlin	[49] 30-86880-0	[49] 30-86880-100	kampa@ecologic.de
KELLET	Michael	UK Scottish Executive Rural Affairs Department	Area 1H8, Victoria Quay UK-EH8 6QQ Edinburgh	[44] 131 244 0219	[44] 131 244 0245	michael.kellet@scotland.gsi.gov.uk
KINKOR	Jaroslav	CZECH REPUBLIC				jaroslav_kinkor@env.cz
KIPGEN	Robert	LUXEMBURG Administration des Services Techniques de l'Agriculture	16, rte d'Esch BP 1904 L-1019 Luxembourg	[352] 457172 326	[352] 457172 341	robert.kipgen@asta.etat.lu
KJELLERUP LARSEN	Lars	DENMARK Ministry of the Environment/Danish Forest and Nature Agency	Haraldsgade 53 DK-2100 Copenhagen O	[45] 39 472825	[45] 39 279899	LLA@SNS.DK
KOLLER-KREIMEL	Veronika	AUSTRIA Federal Ministry of Agriculture, Forestry, Environment and Water management VII / 1	Marxergasse 2 A- 1030 Wien	[43] 1 71100/7538	[43] 1 71100/7502	veronika.koller-kreimel@bmlf.gv.at
KONECNY	Robert	AUSTRIA Umweltbundesamt Österreich	Spittelauer Lände 5 A-1090 Wien	[43] 1 31304 3581	[43] 1 31304 3700	konecny@ubavie.gv.at
KOUVOPOULOS	Yannis	GREECE Public Power Corporation/Hydro-Electric Projects Development Department	56-58 Agsilaou Str. GR-10436 Athens	[30] 1 5244554	[30] 1 5220826	TSMYS3@daye.gr
KRAEMER	Andreas	GERMANY Ecologic - Institut für Internationale und Europäische Umweltpolitik	Pfalzburger Str. 43- 44 D-10717 Berlin	[49] 30-86880-0	[49] 30-86880-100	kraemer@ecologic.de
Kyrou	Kyriacos	CYPRUS Ministry of Agriculture, Natural Resources and Environment Water Development Department	CY-1413 NICOSIA	[357] 22803183	[357] 22675019	roc2@cytanet.com.cy

JMÉNO		STÁT	ORGANIZACE	ADRESA	TELEFON	FAX	E-MAIL
LAMBOT	Francis	BELGIUM					F.Lambot@mnw.wallonie.be
LAZAROU	Anastasia	GREECE	Ministry of Environment, Physical Planning and Public Works	147 Patission Str, GR-11251 Athens	[30] 1 8650108	[30] 1 8562968	alazarou@edpp.gr
LIGTVOET	Willem	NETHERLANDS	National Institute of Public Health and Environmental Protection RIVM	P.O. Box 1, Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 NL-3720 BA Bilthoven	[31] 302 743 149		Willem.Ligtvoet@rivm.nl
MAKRIYORGOS	Charis	GREECE	Public Power Corporation	56-58 Agisilaou Str. GR-10436 Athens	[30] 1 3355108	[30] 1 5220826	tsmys6@daye.gr
MARCUELLO	Conchita	SPAIN					concepcion.marcuello@cedex.es
MARSDEN	Martin	UK	Scotland and Northern Ireland Forum for Environmental Protection (SNIFFER) and Scottish Environment Protection Agency (SEPA)	Corporate Office, Erskine Court, The Castle Business Park UK-FK9 4TR Stirling	[44] 17 86 45 77 00	[44] 17 86 44 6885	martin.marsden@sepa.org.uk
MARTINET	Fabrice	FRANCE	Ministère de l'Aménagement du Territoire et de l'Environnement		[33] 1 42 19 13 23	[33] 1 42 19 13 23	fabrice.martinet@environnement.gouv.fr
MARTTUNEN	Mika	FINLAND	Finnish Environment Institute/Department for Expert Services	P.O. Box 140 FIN- 00251 Helsinki	[358] 9 4030 05 16	[358] 9 4030 05 90	mika.marttunen@ymparisto.fi
MOREN-ABAT	Marta-Cristina	European Commission	DG Environment B1 Water, Marine and Soil	Beaulieu 9 B-1160 Brussels	[32] 2-2967285	[32] 2-2968825	Marta-Cristina MOREN- ABAT@cec.eu.int
OMORPHOS	Charis	GREECE					roo@cytanet.com.cy
ORTIZ-CASAS	Jose Luis	SPAIN	Ministerio del Medio Ambiente	Plaza de San Juan de la Cruz ES- 28071 Madrid	[34] 91 597 6174	[34] 91 597 6237	jose.ortiz@sgtcca.mma.es

JMÉNO		STÁT	ORGANIZACE	ADRESA	TELEFON	FAX	E-MAIL
PANNONHALMI	Miklos	HUNGARY	North-Transdanubian District Water Authority				pannonhalmi.mklos@eduvtzig.hu
PEDERSEN	Ter Simon	NORWAY	Norwegian Water Researches and Energy Dir/Hydrology Dept	Pb.5091 Majorstua N-0301 Oslo	[47] 22 959 205	[47] 22 959216	tsp@nve.no
PILKE	Ansa	FINLAND	Finnish Environm Institute	P.O. Box 140 FIN- 00251 Helsinki	[358] 9 4030 0697	[358] 9 4030 0690	ansa.pilke@ymparisto.fi
PUIG	Alejandra	SPAIN	Ministerio del Medio Ambiente	Plaza de San Juan de la Cruz ES- 28071 Madrid	[34] 91 597 5695	[34] 91 597 5947	apuig@sgtcca.mma.es
PIO	Simone	PORTUGAL	Ministerio do Ambiente e do Ordamento do Territorio	Av. Almirante Gago Coutinho 30; PT- 1049-066 Lisbon	[351] 21 8430093	[351] 218473571	simonep@inag.pt
PUNCOCHAR	Pavel	CZECH REPUBLIC	Ministry of Agriculture/Department of Water Management Policy	Tes.Nov. 17 CZ- 11705 Prague 1	[42] 02 2181 2362	[42] 02 2181 2963	puncochar@mze.cz
RAST	Georg	GERMANY	WWF				rast@wwf.de
RECHENBERG	Bettina	GERMANY	Umweltbundesamt	Bismarckplatz 1 D- 14193 Berlin	[49] 30-8903 2785	[49] 30-8903 2965	bettina.rechenberg@uba.de
RILLAERTS	Francis	BELGIUM	European Union of National Associations of Water Suppliers and Waste Water Services	127 Rue Colonel Bourg B-1140 Brussels	[32] 2 706 4080	[32] 2 706 4081	eureau@skynet.be
RIVAUD	Jean-Paul	FRANCE	Ministère de l'Aménagement du Territoire et de l'Environnement	20, Avenue de Séguir F-75302 Paris 07 SP	[33] 1- 4219 1210	[33] 1 42 19 13 34	jean-paul.rivaud@environnement.gouv.fr
ROELEN	Ute	UK	WFD Economics WG				Ute.Roelen@defra.gsi.gov.uk

JMÉNO	STÁT	ORGANIZACE	ADRESA	TELEFON	FAX	E-MAIL
SCHEUER	Stefan	EEB				Stefan.scheuer@eeb.org
SERBAN	Petru	ROMANIA		[40] 21 315 55 35, [40] 21 312 21 74		serban@ape.rowater.ro
STEINER	Anton	GERMANY				anton.steiner@stmlu.bayern.de
TAGG	Andrew	UK	EUREAU (Thames Water) Clearwater Court, Vasern Road, Reading RG1 8DB	[44] 118 959 3471	[44] 118 959 3492	andrew.tagg@thameswater.co.uk
TUURMANN	Marko					marko.tuurmann@ekm.envir.ee
VAN OIRSCHOT	Miel	NETHERLANDS	Institute for Inland Water Management and Waste Water Treatment (RIZA)	Zuidewagenplein 2 P.O. Box 17 B- 8200	[31] 32 02 98 665 [31] 32 249218	m.oirschot@riza.rws.minverw.nl
VANQUAETHM	Olivier	FRANCE	French Environment Ministry, Water Director	20, Avenue de Séguir F-75302 Paris 07 SP	[33] 142 191312 [33] 142 191333	olivier.vanquaethem@environment.gouv.fr
VAN RIESEN	Sigurd	GERMANY				ewa@atv.de
VAN WIJNGAARDEN	Marjolein	NETHERLANDS	Institute for Inland Water Management and Waste Water Treatment (RIZA)	PO Box 52 NL- 3300 AB Dordrecht	[31] 78 6332736 [31] 78 6315003	m.wijngaarden@riza.rws.minverw.nl
VINCEVICIEN	Violeta	LATVIA				v.vincevicien@aplunkuma.lt
VON KEITZ	Stephan	GERMANY	Hessisches Ministerium für Umwelt, Landwirtschaft und Forsten	Mainzer Straße 80 D-65189 Wiesbaden	[49] 611 815 - 1331 [49] 611 815 - 1941	stephan.vonkeitz@bmu.bund.de
WARMOES	Thierry	BELGIUM	Flemish Environment Agency	Bondgenotenlaan 140 B-3000 Leuven	[32] 1623 21 38 [32] 16-22 89 77	t.warmoes@vmm.be
WALCYKIEWICZ	Tomasz	POLAND	Ministry of Environment, Department of Water Resources	52/54 Wawelska St. PL-00-922 Warsaw	[48] 22 5792331 [48] 22 5792294	tomasz.walcykiewicz@mos.gov.pl

JMÉNO	STÁT	ORGANIZACE	ADRESA	TELEFON	FAX	E-MAIL
ZAVADSKY	Ivan	SLOVAKIAN REPUBLIC.				zavadsky.ivan@flora.lfseenv.gov.sk

8.6 SEZNAM PŘÍPADOVÝCH STUDIÍ

Případové studie byly provedeny pro práci pracovní skupiny pro silně ovlivněné vodní útvary a lze je stáhnout z <http://www.sepa.org.uk/hmwworkinggroup>.

Tabulka 5: Seznam kontaktních adres pro případové studie

Stát	Název příp. studie	Jméno	Instituce	E-mail	Tel.č.
A	Bregenzerach R.	Konecny, Robert	Umweltbundesamt Österreich	Konecny@ubavie.gv.at	[43] 131304 3581
	Danube R.	Konecny, Robert	Umweltbundesamt Österreich	Konecny@ubavie.gv.at	[43] 131304 3581
	Wienfluss	Konecny, Robert	Umweltbundesamt Österreich	Konecny@ubavie.gv.at	[43] 131304 3581
B	Dender R.	Vandaele, Karel	SORESMA	Karel.vandaele@soresma.be	[32] 3-2215540
D	Elbe R.	Frey, Michaela	University of Kassel	m.frey@bauing.uni-kassel.de	[49] 561-804 3949
	Seefelder Aach R.	Funke, Markus	University of Kassel	Funkem@hrz.uni-kassel.de	[49] 561-8043912
	Lahn R.	Kuellmar, Ingrid	University of Kassel	Ingrid.kuellmar@uni-kassel.de	[49] 561-8043991
	Ruhr R.	Podraza, Petra	University of Essen	Petra.podraza@uni-essen.de	[49] 201-1833868
	Mulde R.	Podraza, Petra	University of Essen	Petra.podraza@uni-essen.de	[49] 201-1833868
	Dhünn R.	Borchardt, Dietrich	University of Essen	Dietrich.Borchardt@uni-kassel.de	[49] 561-8043912
E	Lozoya R.	Diaz, Jose-Antonio	Ministerio del Medio Ambiente	Joseantonio.diaz@chtajo.es	[34] 91- 53 50 500
SF	Kemijärvi L.	Marttunen, Mika	Finnish Environment Institute	Mika.marttunen@ymparisto.fi	[358] 9-403000
F	Authie R.	Aubert, Geraldine	Agence de l'Eau Artois-Picardie	G.Aubert@eau-artois-picardie.fr	
	Sarre R.	Demortier, Guillaume	Agence de l'Eau Rhin-Meuse	DEMORTIER.G@Eau-Rhin-Meuse.fr	[33] 3-87344841
	Rhone R.	Stroffek, Stéphane	Agence de l'Eau Rhone-Méditerranée-Corse	Stephane.STROFFEK@eaumc.fr	
GR	Nestos R.	Kouvopoulos, Yannis	Public Power Corporation	Tsmys3@daye.gr	
NL	Haringvliet Est.	Backx, J.J.G.M.	RIZA	J.Backx@riza.rws.minverw.nl	[31] 78-6332736
	Hagmolenbeek-Hegobeek R.	Lorenz, C.M.	Witteveen & Bos	c.lorenz@witbo.nl	[31] 570-697272
	Loosdrecht L.	Lorenz, C.M.	Witteveen & Bos	c.lorenz@witbo.nl	[31] 570-697272
	Veluwerandmeren	Lorenz, C.M.	Witteveen & Bos	c.lorenz@witbo.nl	[31] 570-697272

Stát	Název příp. studie	Jméno	Instituce	E-mail	Tel.č.
NO	Suldalslagen R.	Pedersen, Tor Simon	Norwegian Water Researches and Energy Dir/Hydrology Dept	tsp@nve.no	[47] 22-959 205
	Belam R.	Bjertuft, Sigurd K.,	Statkraft Grøner as	skb@statkraftgroner.no	
S	Eman R.	Weichelt, Ann-Karin	County Administrative Board Jönköping	Lansstyrelsen@f.lst.se	[46] 36-395000
	Dalälven R.	Beier, Ulrike	National Board of Fisheries, Institute of Freshwater Research	Ulrika.Beier@fiskriverket.se	[46] 8-7590338
	Ume R.	Jansson, Roland	Swedish Environmental Protection Agency/Department of Environmental Assessment	Roland@eg.umu.se	[46] 90-7869573
	Archipelago, Baltic Sea	Tullback, Klara	County Administrative Board	Klara.tullback@ab.lst.se	[46] 8-7854103
UK (E&W)	Kennet R. (Thames)	Dunbar, Michael	Centre for Ecology and Hydrology	Mdu@ceh.ac.uk	[44] 1491-838800
	Tame R.	Dunbar, Michael	Centre for Ecology and Hydrology	Mdu@ceh.ac.uk	[44] 1491-838800
	Sankey Brook	Dunbar, Michael	Centre for Ecology and Hydrology	Mdu@ceh.ac.uk	[44] 1491-838800
	Great Ouse R.	Dunbar, Michael	Centre for Ecology and Hydrology	Mdu@ceh.ac.uk	[44] 1491-838800
UK (Scot)	Forth Estuary	Black, A. R.	Geography Department, University of Dundee	a.z.black@dundee.ac.uk	[44] 1382-344434
	Tummel R.	Black, A. R.	Geography Department, University of Dundee	a.z.black@dundee.ac.uk	[44] 1382-344434
	Dee R.	Black, A. R.	Geography Department, University of Dundee	a.z.black@dundee.ac.uk	[44] 1382-344434
UK (NI)	Lagan R.	Corbelli, David	SEPA	David.corbelli@sepa.org.uk	[44] 17-86457700

Tabulka 6: Dílčí skupiny a kategorie vodních útvarů pro případové studie silně ovlivněných vodních útvarů

Stát	Název příp. studie	Dílčí sk. plavba (ved: D)	Dílčí sk. hydroel. (ved: A)	Řeka	Jezero	Brak. Vody	Pobř. vody
A	Bregenzerach R.		+				
	Danube R.	+	+				
	Wienfluss			+			
B	Dender R.	+		+			
D	Elbe R.	+		+			
	Seefelder Aach R.		+	+			

Stát	Název příp. studie	Dílčí sk. plavba (ved: D)	Dílčí sk. hydroel. (ved: A)	Řeka	Jezero	Brak. Vody	Pobř. vody
	Lahn R. Ruhr R. Mulde R. Dhünn R.	+	+	+			
E	Lozoya R.		+	+			
SF	Kemjärvi L.		+		+		
F	Authie R. Sarre R. Rhône R.			+			
GR	Nestos R.		+	+			
NL	Haringvliet Est. Hagmolenbeek- Hegebeek R. Loosdrecht L. Veluwerandmeren	+		+		+	
NO	Suldalslagen R. Beiam R.		+	+			
S	Eman R. Daläven R. Ume R. Archipelago, Baltic Sea		+	+			+
UK (E&W)	Kennet R. (Thames) Tame R. Sankey Brook Great Ouse R.	+		+			
UK (Scot)	Forth Est. Tummel R. Dee R.		+	+		+	
UK (NI)	Lagan R.	+		+			

Tabulka 7: Případové studie a specifikované užívání

Pozn.: *** spec. užívání velké intenzity, ** spec. užívání střední intenzity, * spec. užívání nízké intenzity

Stát	Název příp. Studie	Plavba	Pov. ochrana	Hydroel.	Zásob. vodou	Zemědělství/ lesnictví	Urbanizace	Prům.	Rekreace	Jiné spec. užívání
A	Bregenzerach R.			***						
	Danube R.	**	***	***				**		
	Wienfluss		***				**			
B	Dender R.	***	*			*	*	**		
D	Elbe R.	***	***			**	*		*	Fishing
	Seefelder Aach R.		**	***		***		*	*	
	Lahn R.	**	**	***		*	*	*		
	Ruhr R.	*	**	**	***	*	***	**	***	
	Mulde R.		**	***	**	**	**	**		
Dhünn R.		**	**	***	*	***		**		
E	Lozoya R.			**	***	*	*		*	
SF	Kemijärvi L.		**	***		*	*	*	*	Fish farms
F	Authie R.		**	**		***	**	*	*	Fish farms
	Rhone R.	***	***	***		*	**			
	Sarre R.	*	**			**	*			
GR	Nestos R.		**	***		**				
NL	Haringvliet Est.	***	***		**	*				
	Hagmolenbeek-Hegebeek R.	**	**			***				
	Loosdrecht L.	**	**		*	**	*		**	Fisheries
	Veluwevloedmeren	*	**		*	**	*	*	*	Fisheries
NO	Suldalslagen R.			***		*	*	*	*	
	Beiam R.		*	***		*			*	
S	Eman R.			***		*	*			Fishing
	Dalälven R.			***		**				

Stát	Název příp. studie	Plavba	Pov. ochrana	Hydroel.	Zásob. vodou	Zemědělství/ lesnictví	Urbanizace	Prům.	Rekreace	Jiné spec. užívání
	Ume R. Archipelago, Baltic coastal	***	* ***	***		** **	* ***	* *	* ***	Fishing Fish farms
UK (E&W)	Kennet R. (Thames)	***	**		*	**	**	**		
	Tame R.	**	***			*	***	**		
	Sankey Brook	*	**		**	**	***	**		
	Great Ouse R.	**	***		*	***	**	**		
UK (Scot)	Forth Est.	**	***			**	***	***	*	Agricultural land take, industrial land take
	Tummel R.			***					*	
	Dee R.			***	*	*			*	Fish farms
UK (NI)	Lagan R.		**			***	***	*	*	

Zprávy týkající se případových studií

Rakousko

Konecny, Robert, Arno Aschauer, Andreas Chovanec, Johann Waringer, Reinhard Wimmer and Stefan Schmutz (2002), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study Danube, Federal Environment Agency, Vienna.

Konecny, Robert, Arno Aschauer, Andreas Chovanec, Reinhard Wimmer, Stefan Schmutz (2002), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study Bregenzerach, Federal Environment Agency, Vienna.

Konecny, Robert, Arno Aschauer, Andreas Chovanec, Reinhard Wimmer and Hubert Keckeis (2002), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study Wienfluss, Federal Environment Agency, Vienna.

Belgie

Vandaele, Karel, Ingrid De Bruyne, Gert Pauwels, Isabelle Willems and Thierry Warmoes (2002), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on the Dender river, the Mark river and Bellebeek river in Flanders, Soresma environmental consultants and Flemish Environmental Agency, Leuven and Antwerp.

Finsko

Marttunen, Mika and Seppo Hellsten (2002), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on the Lake Kemijärvi, Finland, Finnish Environment Institute, Helsinki.

Francie

Agence de l'Eau Artois Picardie (2002), Heavily Modified Water Bodies – Case study on the River Authie, France.

Agence de l'Eau Rhin-Meuse (2002), Heavily Modified Water Bodies – Case Study on the River Sarre, France.

Agence de l'Eau Rhone Mediterranée Corse (2002), Heavily Modified Water Bodies – Case Study on the River Rhone, France.

Německo

Borchardt, Dietrich and Petra Podraza (2002), Heavily Modified Waters in Europe – Case Study on the river Dhünn, Institute for Water Resources Research and Management, University Kassel, Kassel.

Funke, Markus, Dietrich Borchardt, Michaela Frey and Ingrid Schleiter (2002), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on the Seefelder Aach River, Institute for Water Resources Research and Management, University of Kassel, Kassel.

Frey, Michaela, Dietrich Borchardt, Markus Funke and Ingrid Schleiter (2002a), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on the Elbe River, Institute for Water Resources Research and Management University Kassel, Kassel.

Müller, Andreas, Dirk Glacer, Martin Halle, Petra Podraza and Thomas Zumbroich (2002) Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on the River Zwickauer Mulde, Buero fuer Umweltanalytik, Bonn, Essen.

Podraza, Petra, Dirk Glacer, Martin Halle, Andreas Müller and Thomas Zumbroich (2002) Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on the River Ruhr, University of Essen, Institute of Ecology, Department of Hydrobiology, Essen.

Schleiter, Ingrid, Dietrich Borchardt, Markus Funke and Michaela Frey (2002), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on the River Lahn , Institute for Water Resources Research and Management, University Kassel, Kassel.

Řecko

Paraskevopoulos, Alexis (2001), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on the River Nestos, Paraskevopoulos-Georgiadis EPE.

Nizozemí

Backx, J.J.G.M., G. v.d. Berg, N. Geilen, A. de Hoog, E.J. Houwing, M. Ohm, M. van Oirschot and M. van Wijngaarden (2002), Heavily Modified Waters in Europe -Case Study on the Haringvliet Estuary, RIZA, Dordrecht.

Lorenz, C.M. in association with DWR and RIVM (2001), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on Lake Loosdrecht, Witteveen+Bos (W+B), DWR and RIVM, Deventer.

Lorenz, C.M. in association with RDIJ and RIZA (2001a), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on the Veluwerandmeren, Witteveen+Bos (W+B), RDIJ and RIZA, Deventer.

Lorenz, C.M. (2001b), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on the Hagmolen-Hegebeek, Witteveen+Bos (W+B), Deventer.

Norsko

Bjørntuft, Sigurd K., Jan-Petter Magnell and Jan Ivar Koksvik (2002), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on the Beiarelva watercourse, Statkraft Grřner and Norwegian University of Science and Technology (NTNU), Lysaker and Trondheim.

Johansen, Stein W., Jan-Petter Magnell, Svein Jakob Saltveit and Nils Roar Saelthun (2002), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on the Suldalslřgen River, Statkraft-Grřner, NIVA and LFI, Lysaker.

Španělsko

Diaz, Jose-Antonio and Montserrat Real (2001), Heavily Modified Waters in Europe -Case Study on the river Lozoya (Tajo, Spain), Confederación Hidrográfica del Tajo, Calidad de Aguas and Limnos, S.A., Barcelona, Madrid.

Švédsko

Beier, Ulrike (2002), Heavily Modified Waters in Europe – Case Study on the River Daläven, National Board of Fisheries, Institute of Freshwater Research, Drottingholm.

Jansson, Roland (2002), Heavily Modified Waters in Europe: Case Study on the Ume River in northern Sweden, Landscape Ecology Group, Department of Ecology and Environmental Science, Umeå University, Umeå.

Weichelt, Anna-Karin (2001), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on the Emån river, Sweden, County Administrative Board Jönköping, Jönköping.

Tullback, Klara and Cecilia Lindblad (2001), Heavily Modified Waters in Europe - A Case Study of the Stockholm Archipelago, Baltic Sea, County Administrative Board of Stockholm, Environment and Planning Department and Department of Botany Stockholm University, Stockholm.

Spojené království, Severní Irsko

Hale, Peter, David Corbelli, Claire Vincent, Meg Postle, Teresa Venn and John Ash (2002), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on the River Lagan, the Tidal Lagan Transitional Water & the Port of Belfast Coastal Water, Northern Ireland, Environment and Heritage Service and Risk & Policy Analysts, Lisburn, London.

Spojené království, Anglie a Wales

Dunbar, Michael, Douglas Booker, Charlie Stratford, Peter Latimer, Helen Rogerson, Jonathan Bass, Hugh Dawson, Rodolphe Gozlan, Stewart Welton, John Ash, Teresa Fenn and Meg Postle (2002), Heavily Modified Waters in Europe – Case Study on the Great Ouse Catchment, submitted by the Environment Agency of England & Wales and the UK Government Department for Food, Environment and Rural Affairs, England and Wales.

Dunbar, Michael, Douglas Booker, Charlie Stratford, Peter Latimer, Helen Rogerson, Jonathan Bass, Hugh Dawson, Rodolphe Gozlan, Stewart Welton, John Ash, Teresa Fenn and Meg Postle (2002), Heavily Modified Waters in Europe – Case Study on the Tame Catchment, submitted by the Environment Agency of England & Wales and the UK Government Department for Food, Environment and Rural Affairs, England and Wales.

Dunbar, Michael, Douglas Booker, Charlie Stratford, Peter Latimer, Helen Rogerson, Jonathan Bass, Hugh Dawson, Rodolphe Gozlan, Stewart Welton, John Ash,

Teresa Fenn and Meg Postle (2002), Heavily Modified Waters in Europe – Case Study on the Sankey Catchment, submitted by the Environment Agency of England & Wales and the UK Government Department for Food, Environment and Rural Affairs, England and Wales.

Dunbar, Michael, Douglas Booker, Charlie Stratford, Peter Latimer, Helen Rogerson, Jonathan Bass, Hugh Dawson, Rodolphe Gozlan, Stewart Welton, John Ash, Teresa Fenn and Meg Postle (2002), Heavily Modified Waters in Europe – England and Wales Case Studies, Guidelines on identification, assessment and designation of rivers, Final Draft (Version 4), submitted by the Environment Agency of England & Wales and the UK Government Department for Food, Environment and Rural Affairs, England and Wales.

Dunbar, Michael, Douglas Booker, Charlie Stratford, Peter Latimer, Helen Rogerson, Jonathan Bass, Hugh Dawson, Rodolphe Gozlan, Stewart Welton, John Ash, Teresa Fenn and Meg Postle (2002), Heavily Modified Waters in Europe – Case Study on the River Kennet, submitted by the Environment Agency of England & Wales and the UK Government Department for Food, Environment and Rural Affairs, England and Wales.

Spojené království, Skotsko

Black, A. R., O.M. Bragg, R.W. Duck, A.M. Findlay, N.D. Hanley, S.M. Morrocco, A.D. Reeves and J.S. Rowan (2002), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on the River Tummel, Geography Department, University of Dundee, and Department of Economics, University of Glasgow, Dundee, Glasgow.

Black, A. R., O.M. Bragg, C.M. Caudwell, R.W. Duck, A.M. Findlay, N.D. Hanley, S.M. Morrocco, A.D. Reeves and J.S. Rowan (2002a), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on the Forth Estuary, Geography Department and Biological Sciences Institute, University of Dundee, and Department of Economics, University of Glasgow, Dundee, Glasgow.

Black, A. R., O.M. Bragg, R.W. Duck, A.M. Findlay, N.D. Hanley, S.M. Morrocco, A.D. Reeves and J.S. Rowan (2002b), Heavily Modified Waters in Europe - Case Study on the River Dee (Galloway, Scotland), Geography Department and Biological Sciences Institute, University of Dundee, and Department of Economics, University of Glasgow, Dundee, Glasgow.